

Primorske novitadi

BROJ 19 / STUDENI 2018.

LIST GRADA CRIKVENICE

DOGAĐANJA
CIHT 2018.

VELIKE INVESTICIJE
Uređenje plaže Grabrova

DOMAĆI ČOVIK
Marijan JURINČIĆ-Antonica

NAKLADNIK:

Grad Crikvenica

ADRESA:

Kralja Tomislava 85,

51 260 Crikvenica

ZA NAKLADNIKA:

gradonačelnik Damir Rukavina

ADRESA UREDNIŠTVA:

Grad Crikvenica, Kralja Tomislava 85

51 260 Crikvenica

Tel: 051 455 404

e-mail: novitadi@crikvenica.hr

UREĐIVAČKI SAVJET:

Silvia Crnić (predsjednica)

Veselko Mutavgjić

Irena Krmpotić

Ivona Matošić

Sanja Škrgatić

GLAVNI UREDNIK:

Jasminka Citković

IZVRŠNI UREDNIK:

Ivona Matošić

GRAFIČKI UREDNIK:

Draženko Linić

LEKTURA:

Ana Buterin, Irena Krmpotić

Suradnici:

Nataša Car

TZG Crikvenice

Gracian Čop

Franjo Deranja

Elma Dujić

Sandra Erceg

Irena Gašparović

Anamarija Grbčić Pahljic

Ljiljana Hlača

Gordana Jelenović

Dalibor Jud

Marino Klement

Irena Krmpotić

Sanja Krpan

Katarina Kružić

Martina Magaš

Jasmina Manestar

Dražan Maričić

Miroslav Matejčić

Slavko Matejčić

Ivona Miloš

Iris Mrzljak

Anamaria Murn

Eko Murvica d.o.o.

Murvica d.o.o.

Matej Paluh

Dijana Pavlić

Tena Perić

Darija Perković

Julijana Plenča

Dubravka Pobor

G. A. D. produkcija

Anto Ravlić

Hana Rižovski Delogu

Tea Rosić

Nikica Sečen

Sanja Škrgatić

Ivica Šubat

JD Val

Tea Vidučić

Ivana A. Vukelić

Daniela Župan

Irma Žilić

TISAK:

NOVI LIST d.d.

NAKLADA: 30.000

LIST JE BESPLATAN

ISSN 1849-8248

CJENIK OGLASNOG PROSTORA:

Cijela stranica 2.900,00 kuna

Pola stranice 1.600,00 kuna

Četvrtina stranice 900,00 kuna

Osmina stranice 600,00 kuna

Zadnja stranica:

Cijena se uvećava za 20 posto

Za više objava odobrava se popust

Dragi čitatelji,

pred vama je devetnaesti broj *Primorskih novitadi*. Ovo izdanje donosi nam pregršt zanimljivih vijesti, događanja, zanimljivosti i najava.

U *Tem* broja govorimo o projektu Zdravi grad. Vodeći vas kroz priču o ovom projektu, donosimo detalje o značenju ove inicijative za naš grad, ali govorimo i o zdravim navikama, zašto su važne i kako ih razvijati. U rubrici *Iz gradske uprave* između ostalog pišemo o projektu *Lungomare*, *Drugom kongresu savjeta mladih*, koji je održan u Crikvenici, zatim o *Dječjem tjednu*, ali i o novootvorenoj jasličkoj grupi.

S velikim entuzijazmom predstavljamo vam projekt uređenja plaže u uvali Grabrovoj u Jadranovu. Radi se o povijesnom projektu kojim će ova uvala dobiti posve novi izgled, prekrasnu plažu, a uz plažu i nove sadržaje. Što je najvažnije, stvorit će se prilika za uživanje Jakovara i njihovih gostiju u ugodnom ambijentu uz more. Više detalja o ovom projektu, ali i simulaciji novog izgleda uvale Grabrove – pronađite u rubrici *Velike investicije*.

Na stranicama ovog broja *Novitadi* pročitajte i zanimljiv razgovor s novim predsjednikom uprave hotelske kuće Jadran d. d. te saznajte više o poslovnim planovima tog važnog gospodarskog subjekta za naš grad. Donosimo i razgovor s direktoricom TZG-a Crikvenice u povodu obilježavanja 130. godina turizma. U rubrici *Događanja* čitajte i o šestoj po redu konferenciji *Crikvenica International Health Tourism Conference (CIHT)*, a u rubrici *Zdravi grad* pročitajte o velikim humanitarcima našeg grada kroz priču o obilježavanju *Dana dobrovoljnih darivatelja krvi*.

U ovom broju predstavljamo *domaćeg čovika* Marijana Jurinčića, a rubrika *Zanimljivosti* donosi priču o sunčanom satu na balustradi. Rubrika *Kultura* i u ovom broju obuhvaća niz zanimljivih tema poput predstavljanja Vinodolskog zbornika, obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige te otvorenja izložbe *100 puta bolje*. Iznimno zanimljive teme možete pročitati i u djelu *Naši mići*. Izdvojit će zanimljiv članak o udomiteljstvu, tekst o cijepljenju te o *Motessori programu*. U rubrici *Sjećanja* prisjećamo se velike zaljubljenice u svoju rodnu Crikvenicu – Tee Matejčić Jerić.

Na veliku žalost, u ovom izdanju opraštamo se od našeg dragog suradnika Stjepana Lončarića – Pište, novinara, trenera i spikera, ali prije svega strastvenog zaljubljenika u sport. Dragi Pišta, hvala Vam na svemu!

Ususret predstojećim blagdanima u ovim *Novitadima* pročitajte i više detalja o ovogodišnjem, petom po redu izdanju *Adventa u Crikvenici*. Ove godine pripremili smo sasvim drugačiji advent, a više detalja pronađite na našim stranicama. Naposlijetku, dragi čitatelji, u ime uređivačkog savjeta, svih suradnika na projektu *Primorskih novitadi* i u svoje osobno ime, želim vam od srca sretan i blagoslovljen Božić, uz iskrenu želju da blagdan Isusova rođenja provedete u društvu svojih najmilijih! Neka vam nova godina donese obilje zdravlja, ljubavi, radosti i mira!

Silvia Crnić

SADRŽAJ

UVODNIK	2
TEMA BROJA	3 - 4
GRADSKO VIJEĆE	5 - 9
INTERVIEW	10
INTERVIEW	11
RAZGOVOR S GRAĐANIMA	12
IZ KOMUNALNIH PODUZEĆA	13
VELIKE INVESTICIJE	14 - 15
NAJAVA	16 - 17
DOMAĆI ČOVIK	18
ZDRAVI GRAD	19
MEĐU NAMA - VIJEĆNICI	20
SUSRETI	21
PODUZETNIŠTVO	22
RAZGOVOR	23
U OBJEKTIVU	24
DOGAĐANJA	25
FOTO VIJESTI	26
IZ NAŠIH RESTORANA	27
SJEĆANJE	29
IN MEMORIAM	29
KULTURA - NOVITETI	30
KULTURA - CENTAR	31
KULTURA - KNJIŽNICA	31
KULTURA - KNJIŽNICA	32
KULTURA - MUZEJ	33
NAŠI MIĆI	34 - 37
SPORT	38 - 39

Naslovna fotografija: D. Jud

Crikvenica - domaćin 23. Jesenskog poslovnog sastanka HMZG-a

Grad Crikvenica 2016. godine ušao je u Hrvatsku mrežu zdravih gradova (HMZG), a ove je godine bio domaćin 23. Jesenskog poslovnog sastanka HMZG-a koji je okupio predstavnike zdravih gradova i županija. Tema ovogodišnjeg poslovnog sastanka bila je Implementacija strategije ulaganja u rani razvoj djece – povezivanje sustava zdravstva i socijalne skrbi.

Projekt *Zdravi grad* implementirao je Europski odjel Svjetske zdravstvene organizacije s ciljem postavljanja zdravlja u sam vrh dnevnog reda političkih čimbenika u gradovima i promicanja sveobuhvatne lokalne strategije. Hrvatska mreža zdravih gradova je asocijacija naših gradova, općina i županija, a projekt *Zdravi grad* u Hrvatskoj je ove godine obilježio 30 godina.

Na sastanku u Crikvenici koji je održan 26. listopada okupili su se mnogi predstavnici zdravih gradova i županija. Nazočnima su se obratili zamjenica gradonačelnika Grada Crikvenice Silvia Crnić i zamjenik župana Primorsko-goranske županije Petar Mamula koji je istaknuo je kako Županija već od 2004. godine sudjeluje u projektu te su ponosni na rezultate koje su postigli od tada. Podignut je nivo zdravstvenih ustanova za koje je nadležna županija te su osim dostizanja potrebnog standarda dostigli i nadstandarde. Cilj projekta je što zdravija populacija, a u postizanju tog cilja važne su teme o mladima te spajanje zdravstva i socijalne skrbi. Dodao je kako je svjestan da je za uspješnu provedbu projekta potrebna i politička podrška te je okupljenima poručio da mogu računati na nju.

30 GODINA ZDRAVIH GRADOVA U HRVATSKOJ

Predsjednica Hrvatske mreže zdravih gradova prof. dr. sc. Selma Šogorić je u povodu 30. obljetnice projekta na sastanku prezentirala rad HMZG-a. Sve je krenulo pozitivnom reakcijom na ideju o zdravim gra-

Predstavljanje primjera dobre prakse – Terme Selce

dovima još 1987. godine. Ubrzo se krenulo u realizaciju, a prvi sastanak predstavnika zdravih gradova održan je 1996. godine te se svake godine održava u drugom gradu. Šogorić je istaknula da je pri izradi planova za zdravlje važno uzeti u obzir mišljenje lokalne zajednice kako bi i ona mogla biti uključena u procesu donošenja odluka. Godine 2009. počelo se s preuzimanjem odgovornosti u vidu suprotstavljanja krivom načinu političkog odlučivanja koje nije uvijek temeljeno na dokazima ili pak nije realno izvedivo. Konkretni primjeri područja na kojima se aktivirala HMZG su poboljšanje kvalitete života starijih osoba u ruralnim i urbanim sredinama, rano pijenje mladih, problem koji su prepoznale sve županije, zatim izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom te razvoj strategije ulaganja u rani razvoj za koji su stekli mnoge nacionalne i internacionalne partnere.

PROJEKT ZDRAVI GRAD U CRIKVENICI

Konsenzus konferencija na kojoj je pokrenut projekt u Crikvenici održana 18. travnja 2016. godine, a u realizaciju se uključila i lokalna zajednica. Najveća vrijednost projekta je u participativnoj komponenti, što znači da odluke nisu donosili samo stručnjaci i političari, već su putem udruga sudjelovali i građani. Uspješno su izdvojena četiri prioriteta: jačanje kapaciteta za ranu i učinkovitu zaštitu mentalnog zdravlja obitelji, djece i mladih, zatim unaprijeđivanje uvjeta za ostatak mladih, promicanje važnosti zdrave prehrane i rekreacije u zdravom okolišu te unaprijeđivanje skrbi o starijima u zajednici.

Pročelnica Jasminka Čitković na sastanku je prezentirala aktivnosti koje je inicirao ili u koje se uključio Grad u sklopu provedbe projekta *Zdravi grad*. Organizirane su radionice zdrave prehrane u Dječjem vrtiću

Radost u sklopu kojih su nutricionisti dali preporuke za pravilnu prehranu, uvele su se zdravije namirnice, a kuhari su su upoznati sa zdravijim načinom pripreme obroka. Vježbališta na otvorenom još su jedan dobar primjer. Svojevrzne teretane na otvorenom postavljene su na lokacijama uz more u Crikvenici i Jadranovu, a sve u cilju poticanja rekreacije na svježem zraku. Još jedna aktivnost koja potiče rekreaciju na otvorenom jest *Pješačenje do zdravlja* koju Grad provodi u suradnji s Planinarskim društvom *Strlež*, a tijekom koje građani sudjeluju u rekreativnom planiranju. Grad u suradnji s Muzejom Grada

Crikvenice obnavlja i suhozid na Kotoru kako bi se očuvali pristupni putevi. Grad je organizirao i Tribinu o ženskom zdravlju i prevenciji raka maternice. Cilj tribine bio je aktualizacija pitanja prevencije raka maternice i zaštite ženskog zdravlja, kao i podrška oboljelima te edukacija građana. Tribina je organizirana u suradnji s Ligom protiv raka. *Alzheimer Cafe* organiziran je kako bi se destigmatizirala bolest, proširilo znanje, pružila potpora oboljelima te kako bi ih se integriralo u društvo. Osim prezentacije zdravih aktivnosti gosti su bili i u obilasku primjera dobre prakse u Gradu Crikvenici.

Primjer dobre prakse – Centar za pružanje usluga u zajednici „Izvor“, Selce

D. Jur

D. Jur

PRIMJERI DOBRE PRAKSE U GRADU CRIKVENICI

U sklopu sastanka predstavljeni su i primjeri dobre prakse u Crikvenici, a to su Centar za pružanje usluga u zajednici *Izvor Selce* i Poliklinika *Terme Selce*. Centar *Izvor Selce* ove godine obilježava 100. godišnjicu djelovanja, a ravnatelj Nikica Sečen ispričao je gostima sve o transformaciji ustanove iz Dječjeg doma u Centar za pružnje usluga koji sada obuhvaća i starije osobe. Sečen je istaknuo važnost suradnje s lokalnom zajednicom jer bez toga nema uspjeha. *Izvor* je uz financijsku potporu Grada osnovao stambene zajednice, a s vremenom je krenulo aktivno udomljavanje djece jer se to ipak pokazalo kao najbolja praksa. Centar je 2014. godine udomio posljednje dijete te je uveden poludnevni program u sklopu kojeg se radi i na prevenciji izdvajanja djeteta iz biološke obitelji. Program se pokazao uspješnim jer posljednjih godina na području Grada Crikvenice nijedno dijete nije moralo otići od

Zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić otvorila je 23. Jesenski poslovni sastanak Hrvatske mreže zdravih gradova

ZDRAVE ŽIVOTNE NAVIKE CRIKVENIČANA

Grad može biti zdrav jedino ako njegovi stanovnici imaju zdrave životne navike, stoga smo nekoliko Crikveničana pitali o njihovim zdravim navikama.

Monika Fajdetić i Mario Matijević

Monika Fajdetić i Mario Matijević: „Slobodno vrijeme uglavnom volimo provoditi u nekom vidu aktivnosti, bilo da se radi o treningu u teretani ili o nekoj aktivnosti na otvorenom. Ne opterećujemo se previše koliko ćemo sati tjedno točno provesti u teretani. Obično je to četiri do pet sati kvalitetnog treninga s utezima u kombinaciji s kraćim kardio treninzima, no važno je napomenuti da sve to ovisi o iscrpljenosti i umoru. Treba slušati vlastito tijelo i ako ono šalje signale da nema snage za naporan rad radije se odlučite za laganu šetnju uz more, a trening ostavite za sljedeći dan. Ponekad je teško odvojiti sat ili dva za odlazak na trening, pogotovo uz Marijeve noćne smjene, pa tako često i treniramo zajedno. Za kraj možemo zaključiti da je zdrava prehrana ključ svega i bez pravilnih obroka često nema većeg napretka, tako da savjetujemo da u svoju rutinu uključite neku tjelesnu aktivnost najmanje dva puta tjedno, veću količinu unosa tekućine, a na vašem tanjuru neka se nađu cijelovite žitarice, povrće u što većoj količini, jaja, meso, riba, te izvor zdravih masnoća poput badema, kikirikija i sl. Svakako, naglasak neka bude na doručku i ručku, a za večeru preferirajte lagani obrok bogat bjelanjčevinama.“

Džoni Švarc: „Ja sam vegetarijanac već 30 godina. Prije toga bio sam poluvegetarijanac, konzumirao sam ribu, ali zadnjih 30 godina više ne konzumiram ni ribu ni meso. Intuitivno sam se odlučio za to, ali etičko-moralni princip bio je glavni faktor. Dugo sam vegetarijanac, zdrav sam i fizički sposoban pa mogu sa sigurnošću reći da ništa ne nedostaje toj prehrani. Prije sam bio alergičar i imao sam problema sa sinusima, a sada više ne. Tako da je vegetarijanska prehrana utjecala na poboljšanje mog zdravlja. Onima koji razmišljaju o prelasku na vegetarijansku prehranu predložio bih da počnu kao poluvegetarijanci, da konzumiraju ribu par puta tjedno pa onda mogu polako i to ukloniti s menija. Naravno, uz prehranu važna je i fizička aktivnost, a ja igram tenis, planinarim, vodim yogu i slično. Moj stav je da čovjek mora ostati aktivan cijeli život. Ljudi se često u mladosti bave sportom, no s godinama to prekinu. Dovoljno je svaki dan prošetati 45 minuta i malo se istegnuti. Također smatram da bi ljudi trebali pripaziti s količinom obroka i vremenskim razmacima konzumiranja tih obroka. Ljudi često jede iz dosade pa se na taj način unese previše hrane. Treba unijeti onoliko hrane koliko će nam tijelo potrošiti. Isto tako mislim da većina ljudi uglavnom jede navečer oko 20 ili 21 sat, a to je pogrešno jer se tada smirujemo i slabija nam je probava. Navečer bi trebalo jesti minimalno.“

Džoni Švarc

svoje biološke obitelji. U onim slučajevima kada prevencija nije moguća jedino ispravno rješenje je dobra zamjenska obitelj. Iako postoje mnoge ustanove za zbrinjavanje djece, svi djelatnici Centra *Izvor* svjedoci su pozitivnog učinka udomljavanja te su s gostima podijelili svoja iskustva u radu s djecom. Za-

Radionica po timovima zdravih gradova

ključak je da niti jedna institucija, bez obzira na visoki standard, ne može konkurirati udomiteljskoj obitelji. Sečen je tijekom otvorenja izložbe u Muzeju Grada Crikvenice u povodu 100. godišnjice Centra *Sto puta bolje* dodao da svi koji razmišljaju o udomljavanju djeteta mogu računati na punu potporu Centra.

Kroz Polikliniku *Terme Selce* prošlo je 120 olimpijaca, no iako je najpoznatija po svom radu s vrhunskim sportašima, Poliklinika aktivno sudjeluje u projektima za promicanje zdravlja u lokalnoj zajednici. Prim. Vlasta Brožićević, dr. med. spec. fizikalne medicine i rehabilitacije, reumatolog, prezentirala je tri-desetogodišnji rad Poliklinike u vidu brojnih javnih zdravstvenih inicijativa i projekata u lokalnoj zajednici, iniciranih iz Poliklinike, a kojima se sustavno nastoji potaknuti prevencija i briga svih dobnih skupina stanovnika o zaštiti vlastitog zdravlja. Primjeri uključuju mile-nijsku fotografiju *Galeba* Nenada Reberšaka s 3.000 sudionika, brendiranje crikveničke Šetnice zdravlja, projekti *Crikvenica - Zdravi grad*, do najaktualnijeg - prošlogodišnje globalne inicijative *Stretch your body, to move your mind*, pokrenute u sklopu European Entrepreneurship Weeka, a koju su podržali brojni hrvatski i strani vrhunski sportaši i olimpijci. Sve je ovo dio nastojanja da se još

jednom naglasak stavi na važnost odabira zdravog životnog puta jer je prim. Brožićević istaknula kako je svatko odgovoran za svoje vlastito zdravlje. Ona je kao i ravnatelj Sečen istaknula važnost trajne dobre suradnje s Gradom Crikvenicom, kao ključne u mogućnosti da zažive ovakve i slične inicijative, a još je jednom predstavljen i globalni brend Poliklinike *Terme Selce* - EKO fizikalna medicina, zaštićeno intelektualno vlasništvo. Tijekom radnog sastanka Hrvatske mreže zdravih gradova, prim. Brožićević je pokrenula inicijativu i pozvala predstavnike da se u suradnji s Poliklinikom *Terme Selce* pokrene nacionalna briga za zdravlje lokomotornog sustava građana, s dvije minute vježbe u školama i na radnim mjestima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo PGŽ prof. dr. sc. Đulija Malatestinić, dr. med. pripremila je prezentaciju o važnosti uspostavljanja *Registra rizične djece* kako bi postojala baza podataka. U Hrvatskoj ima 10 posto neurorizične djece, a kod polovice iz te grupe se mogu očekivati poteškoće u neurorazvoju. Prof. dr. sc. Darko Roviš

iz Odjela za mentalno zdravlje, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo PGŽ u svojoj je prezentaciji *Screening mentalnog zdravlja* istaknuo alarmantne podatke o mentalnom zdravlju djece. Polovica mentalnih poremećaja javi se prije 14. godine života, oko 30 posto školske djece suočava se s nekim oblikom mentalnih poteškoća, a samoubojstvo je treći najčešći uzrok smrti kod djece od 10 do 14 godina. Iako gotovo trećina djece pati, samo njih 15 - 30 posto kojima treba pomoć uistinu je i dobije. Djeci treba pružiti potporu, a kako bi što preciznije identificirali rizičnu skupinu, Odjel je počeo s provođenjem upitnika u školama. Iako su na dobrom putu, još uvijek nemaju najbolju suradnju sa školama i roditeljima koji često ignoriraju njihova upozorenja i savjete. Koordinatorica projekta *Mreža zdravih gradova PGŽ* mr.sc. Iva Josipović istaknula je važnost širenja mreže zdravih gradova na području Županije te boljeg povezivanja zdravstva i socijalne skrbi kako bi se što lakše provodili upravo ovakvi projekti kojima je cilj poboljšati kvalitetu života lokalne zajednice.

Nataša Car

Predsjednica Hrvatske mreže zdravih gradova, doktorica Selma Šogorić održala je uvodnu prezentaciju te vodila radionicu

Aktualni sat 15. sjednice Gradskog vijeća

Gradski vijećnik HSS-a Boris Boras postavio je pitanje statusa ključnih projekata na području grada Crikvenice. **Zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić** odgovara da je izvođač radova uveden u gradilište Bočališta Gornji kraj. Za sportsku dvoranu OŠ Zvonka Cara idući je tjedan tehnički pregled. Ugovaraju se i radovi na pristupnim cestama kada govorimo o agrozonu. U Crikvenici se planira investicija, koja se upravo projektira, u sjeverno parkiralište uz cestu koja vodi prema rasadniku. Trenutačno su u tijeku radovi za energetska učinkovitost Dječjeg vrtića Radost Crikvenice.

Gradski vijećnik Živog zida Vlado Strinavić postavlja pitanje o sanaciji urušenog puta u Dramaljskom selcu koji vodi prema magistrali. Napominje da su se mještani obraćali kako MO-u Dramalj tako i Gradu, no nisu dobili odgovore na upite. Drugo se pitanje odnosi na organiziranje nabavke ogrijeva socijalno ugroženima. Treće je pitanje može li Grad nešto poduzeti za blokadu računa građana. **Zamjenica gradonačelnika Crnić** odgovara da se o pitanju uređenja urušenog puta mještani obrate pročelnici Stanki Car te nadalje obrazlaže da Grad prati socijalno ugrožene u svim potrebama. Napominje da još nije napisan akt kojim bi se pomoglo u rješavanju problema blokade računa građana.

Nezavisna gradska vijećnica Sonja Polonijo postavlja pitanje zašto u nedavno objavljenom rangiranju hrvatskih gradova ni u

jednoj kategoriji nema Crikvenice kao nominirane ni nagrađene, dok su svi naši susjedni gradovi spominjani u pojedinim kategorijama. Drugo pitanje je kada ćemo napraviti strategiju razvoja i kada će se započeti raditi na sumiranju rezultata postojeće strategije donesene 2014. godine. Treće se pitanje odnosi na upise djece iz područnih škola u školu u Crikvenici. Traži pisani odgovor koliko je prvašića, ne poštujući kriterij prebivališta, upisano u školu u Crikvenici ove i prošle godine i koji su razlozi upisa. **Zamjenica gradonačelnika Crnić** odgovara da se u okviru strategije 2012. – 2022. prate rezultati na polugodišnjoj i godišnjoj razini te je ostvareno preko 80% zacrtanih ciljeva, a neki su se ciljevi ostvarili i puno prije 2022. godine.

Gradski vijećnik SDP-a Predrag Antić postavlja dva pitanja. Što je s uređenjem uvale Pazdehove u Dramlju i kada će se napraviti nogostup kod benzinske pumpe na zapadnom ulazu u Crikvenicu? **Zamjenica Crnić** odgovara da je u proračunu za 2018. za Pazdehovu osigurano 300.000,00 kuna, a trenutačno se radi na uređivanju imovinsko-pravnih predmeta. Nogostup kod benzinske pumpe na ulazu u Crikvenicu je projektiran i čeka se suglasnost ŽUC-a.

Gradski vijećnik SDP-a Mario Kružić postavlja pitanje hoće li Grad sankcionirati ponašanje koncesionara na plažama. Vraća se na slučaj koji se dogodio na plaži Polimora u Selcu i koji je bio popraćen u medijima. Drugo se pitanje odnosi na održavanje vijadukta Dubračine. Treće je pitanje što je s

reciklažnim dvorištem na području Grada. Ponavlja pitanje vijećnice Sonje Polonijo zašto Crikvenica nije u velikom broju gradova koji su nominirani i osvojili su primat u pojedinim područjima. **Zamjenica Crnić** odgovara da je koncesionar u Selcu upozoren zbog nedoličnog ponašanja prema turistima, a koncesijski ugovor je samo na godinu dana. Vijadukt iznad Dubračine redovito održavaju Hrvatske ceste. Reciklažno dvorište je u fazi projektiranja. Nagrade, koje su dobili susjedni gradovi i općine, dobili su članovi koji redovno plaćaju članarinu gradonačelniku o čijem se portalu radi, stoga su i oni ušli u uži izbor. **Gradski vijećnik SDP-a Mario Kružić** nije zadovoljan odgovorom o izboru najboljih gradova i uočava kontradiktornost pitajući se zašto se Grad prijavljivao na natječaj.

Gradski vijećnik HNS-a Žarko Stilin postavlja pitanje o parking u Selcu. U više su navrata izneseni razni prijedlozi, a od svega nije ništa ostvareno. Postavlja pitanje o preciznoj godini planirane provedbe najavljenih prijedloga. Drugo je pitanje kada će se formirati stanica za city bus u središtu Selca. Treće je pitanje kada će se nešto poduzeti sa štirom na jami u Selcu koja je prerasla u ruglo. Nadalje postavlja pitanje, koje se već treći put ponavlja, o prijelazu kod Spara i izgradnji rotora na ulazu u Selce. **Zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić** odgovara da će se za parking i stajalište city busa u Selcu odgovoriti pisanim putem. Popravlak štirne na jami u Selcu uzet će se u obzir u dogledno vrijeme, dok su za pješački prijelaz kod Spara izrađeni

projekti i čeka se suglasnost ŽUC-a.

Gradski vijećnik PGS-a Branko Kleković postavlja pitanje što će biti s nogostupom od Lidla do rotora na Dugi. Također je na rotoru neprimjerena signalizacija. Primjerice, potreban je veći znak za skretanje za Split kako bi se putnici koji prvi put dolaze bolje snašli. Drugo je pitanje o prilazu kapelici s magistrale u Manestrima. Prilaz je potrebno urediti jer su uređeni i sama kapelica i okoliš. **Zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić** odgovara da se vodi računa o nogostupu kod Lidla, a da će se obratiti pozornost i na put u Manestrima.

Na pohvalu **gradskog vijećnika HSP AS-a Mate Gavrana**, koju je uputio Murvici i Policijskoj postaji, reagirao je **gradski vijećnik SDP-a Predrag Antić** naglasivši da je prekršio članak 47. i 48. Poslovnika.

Gradski vijećnik HDZ-a Paulo Krm-potić ostavlja pitanje što je s Domom prosvjete u Selcu i trgom u Jadranovu. **Zamjenica Crnić** odgovara da se o trgu u Jadranovu rješavaju imovinsko-pravni predmeta, dok će se za uređenje Doma prosvjete u Selcu odgovoriti pisanim putem.

Gradski vijećnik HDZ-a Zdravko Pernar ima primjedbu na odlaganje kućnog otpada i navodi da građani uz kante ostavljaju otpad u vrećicama, što bi komunalno redarstvo trebalo kažnjavati. Na to **direktor komunalnog poduzeća Eko Murvica d.o.o. Lovorko Gržac** odgovara da su se u Murvici maksimalno angažirali u odvozu pravilno i nepravilno odloženog otpada.

City bus Crikvenica

SMJER ZAPAD ZIMA	1	2	3	4	5
AUTOBUSNI KOLODVOR		6:55	10:00	12:30	15:15
MIRAMARE		6:57	10:02	12:32	15:17
BRACE BUCHOFFER		6:58	10:03	12:33	15:18
ROTOR		7:00	10:05	12:35	15:20
AD TURES		7:02	10:07	12:37	15:22
LIDL		7:03	10:08	12:38	15:23
DUGA		7:04	10:09	12:39	15:24
THALASSOTHERAPIA		7:05	10:10	12:40	15:25
RIVIERA		7:06	10:11	12:41	15:26
KONZUM		7:07	10:12	12:42	15:27
VRBA		7:10	10:15	12:45	15:30
POŠTA		7:11	10:16	12:46	15:31
MANESTRI		7:12	10:17	12:47	15:32
KLANFARI		7:15	10:20	12:50	15:35
KALAC		7:17	10:22	12:52	15:37
SILJEVICA	6:25	7:20	10:25	12:55	15:40
RIBARNICA	6:26	7:21	10:26	12:56	15:41
BANIJA	6:27	7:22	10:27	12:57	15:42
OMLADINSKA	6:28	7:23	10:28	12:58	15:43
KLOŠTAR	6:29	7:24	10:29	12:59	15:44
OMLADINSKA	6:30	7:25	10:30	13:00	15:45
BANIJA	6:31	7:26	10:31	13:01	15:46
NIKOLE TESLE	6:33	7:28	10:33	13:03	15:48
KALAC	6:34	7:29	10:34	13:04	15:49
KLANFARI	6:37	7:32	10:37	13:07	15:52
MANESTRI	6:39	7:34	10:39	13:09	15:54
POŠTA	6:40	7:35	10:40	13:10	15:55
VRBA	6:41	7:36	10:41	13:11	15:56
KONZUM	6:43	7:38	10:43	13:13	15:58
RIVIERA	6:44	7:39	10:44	13:14	15:59
THALASSOTHERAPIA	6:45	7:40	10:45	13:15	16:00
DUGA	6:47	7:42	10:47	13:17	16:02
AD TURES	6:50	7:44	10:49	13:19	16:04
LIDL	6:51	7:47	10:52	13:22	16:07
POLICIJA	6:53	7:48	10:53	13:23	16:08
AUTOBUSNI KOLODVOR	6:55	7:50	10:55	13:25	16:10

SMJER SELCE ZIMA	1	2	3	4	5	6*
AUTOBUSNI KOLODVOR	7:10	9:00	10:55	13:45	16:10	19:25
SREDNJA ŠKOLA	7:11	9:01	10:56	13:46	16:11	19:26
BAZENI	7:14	9:04	10:59	13:49	16:14	19:29
MATKINO	7:17	9:07	11:02	13:52	16:17	19:32
HRUSTA	7:20	9:10	11:05	13:55	16:20	19:35
SREDNJA ŠKOLA	7:21	9:11	11:06	13:56	16:21	19:36
DOM ZDRAVLJA	7:24	9:14	11:09	13:59	16:24	19:39
AUTOBUSNI KOLODVOR	7:26	9:16	11:11	14:01	16:26	19:41

NAPOMENA: PROMETUJE SVAKODNEVNO OSIM NEDJELJOM

*-NE PROMETUJE SUBOTOM

POMOĆ U KUĆI GRADA CRIKVENICE

TKO MOŽE BITI KORISNIK USLUGA POMOĆI U KUĆI?

Pomoć u kući mogu koristiti osobe sa prebivalištem na području Grada Crikvenice, starije od 65 godina (ili mlađe osobe od 65 godina) koje su:

- narušenog zdravlja
- osamljene osobe kojima je potrebna pomoć i pažnja drugih
- osobe sa invaliditetom.

KAKO SE UKLJUČITI U PROGRAM „POMOĆ U KUĆI“?

Nazovite voditeljicu programa na broj

091 242 45 70

za sve daljnje informacije.

Radujemo se Vašem pozivu i stojimo na raspolaganju za sve informacije.

SMJER GORNJI KRAJ ZIMA	1*	2	3	4*	5	6*
AUTOBUSNI KOLODVOR	6:20	7:30	9:20	10:00	11:40	13:15
GLAGOLJAŠA	6:21	7:31	9:21	10:01	11:41	13:16
BENIĆI	6:24	7:34	9:24	10:04	11:44	13:19
ŽIDINE 1	6:25	7:35	9:25	10:05	11:45	13:20
ŽIDINE 2	6:27	7:37	9:27	10:07	11:47	13:22
LADVIĆ	6:29	7:39	9:29	10:09	11:49	13:24
GORANSKA 1	6:31	7:41	9:31	10:11	11:51	13:26
GORANSKA 2	6:32	7:42	9:32	10:12	11:52	13:27
BENIĆI	6:33	7:43	9:33	10:13	11:53	13:28
PODŠUPERA 1	6:34	7:44	9:34	10:14	11:54	13:29
PODŠUPERA 2	6:35	7:45	9:35	10:15	11:55	13:30
HRUSTA	6:36	7:46	9:36	10:16	11:56	13:31
SREDNJA ŠKOLA	6:37	7:47	9:37	10:17	11:57	13:32
DOM ZDRAVLJA	6:40	7:50	9:40	10:20	12:00	13:35
AUTOBUSNI KOLODVOR	6:42	7:52	9:42	10:22	12:02	13:37

NAPOMENA: PROMETUJE SVAKODNEVNO OSIM NEDJELJOM

*-NE PROMETUJE SUBOTOM

CRIKVENICA – ODABRANA LOKACIJA PROGRAMSKOG PRAVCA LUNGOMARE

Europska prijestolnica kulture – Rijeka 2020. – Programski pravac Lungomare

Grad Crikvenica uključio se u projekt Rijeka – europska prijestolnica kulture u programski pravac Lungomare zajedno s još 14 Lungomare-postaja u Primorsko-goranskoj županiji.

Lungomare postaje točka susreta i interpretacije prirodnog, društvenog i povijesnog naslijeđa kroz suvremenu umjetnost s planom povezivanja lokalne zajednice i posjetitelja. Posebnosti ovih lokacija interpretirat će se kroz suvremenu umjetnost na dva načina: literarni – kratke autorske priče inspirirane lokacijama, i umjetnički – serijom od 15, posebno dizajniranih umjetničkih instalacija postavljenih diljem regije koje usmjerava kustos Michael Koleček. Partneri Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja i Prirodoslovni muzej Rijeka također će istaknuti specifičnosti na 15 Lungomare-postaja na temelju čega će se izgraditi i popratni digitalni sloj rute.

Realizacija projekta započela je izradom mapa lokacija te je nakon toga uslijedila detaljna obrada lokacija grada Crikvenice i okolice, a navedeni materijal će pomoći u prepoznavanju lokalnih specifičnosti i identiteta te pomoći umjetnicima koji će raditi u Lungomare-točkama.

Prvi dio projekta, književni projekt Autorske bure, sastojao se od 15 rezidencija za pisce na 15 lokacija koji su morali u razdoblju od ožujka do svibnja provesti mjesec dana na pojedinoj lokaciji otkrivajući njezine zanimljivosti te su na te-

melju toga dobili zadatak napisati kratki prozni tekst. U ovu su svrhu okupljeni neki od najboljih i najzanimljivijih suvremenih pisaca regije, a u Crikvenici je u sklopu projekta mjesec dana boravio Robert Perišić koji je na temelju boravka napisao priču *Pozdravi Cara!*. Grad Crikvenica i Gradska knjižnica Crikvenica suorganizatori su rezidencije za pisce koju Grad Crikvenica i financijski podupire.

Drugi dio projekta, onaj umjetnički, odnosit će se na intervenciju u prostoru koju će osmisлити umjetnici također na temelju boravka na lokaciji, komunikaciji s lokalnim stanovnicima te ustanovama grada. Tako je u suradnji s Muzejom grada Crikvenice kustos Michael Koleček posjetio Crikvenicu, prošetao gradom, pogledao trenutačnu izložbu te sudjelovao i na književnoj večeri s Robertom Perišićem u Gradskoj knjižnici. Prethodno spomenuti kustos posjetio je i Jadranovo te su ga dočekale kustosica Muzeja grada Crikvenice Tea Rosić i tajnica Anja Baričević Biuk koje su ga upoznale s povijesti Jadranova i Kućice od ribara.

U srpnju je održana i prezentacija programskog pravca Lungomare za turističke zajednice i predstavnike partnera u projektu gdje je predstavljen plan i program pravca Lungomare te buduće aktivnosti na lokacijama. Uz umjetničke interpretacije lokalnih specifičnosti u obliku trajnih intervencija/instalacija na lokacijama dogovorena je suradnja s dvama, prije spomenutim muzejima. Oni će odabrati specifičnosti i zani-

RIJEKA 2020

EUROPEAN CAPITAL
OF CULTURE

mljivosti na točkama projekta te će ih obraditi kroz popratni muzejski interpretacijski sloj na samim lokacijama. Tijekom ljeta obavljani su i inicijalni dogovori o suradnji s Konzervatorskim odjelom u Rijeci te s Turističkom zajednicom Kvarnera o temi suradnje u pitanjima razvoja i promocije programa Lungomare kao turističkog proizvoda.

Ovim projektom Crikvenica će zapravo oživjeti dio svoje kulture, jer dogodit će se jedna intervencija u prostoru na temelju zapažanja umjetnika iz druge okoline. Mislim da će ta osoba najbolje dočarati ljepotu našeg mjesta i zapravo možda predstaviti nešto što je cijelo vrijeme bilo ovdje i što je posebno, a čemu se pažnja nije dovoljno pridavala. Upravo zato smatram ovakve projekte veoma kvalitetnim i dobrim za sredine, pogotovo one manje, koje možda nisu valorizirale sve ono čim se mogu ponositi – kazao je gradonačelnik Grada Crikvenice Damir Rukavina.

Tena Perišić

ODRŽAN 2. KONGRES SAVJETA MLADIH REPUBLIKE HRVATSKE U ORGANIZACIJI KOORDINACIJE SAVJETA MLADIH RH I SAVJETA MLADIH GRADA CRIKVENICE U HOTELU KATARINA U SELCU 13. 10. 2018.

Mladi iz Crikvenice poručili: – Želimo ostati u Hrvatskoj, dajte nam priliku!

U Hotelu Katarina u Crikvenici je 12. i 13. listopada 2018. održan 2. Kongres savjeta mladih Republike Hrvatske u sklopu kojeg je održana panel-rasprava Perspektiva Hrvatske u EU.

Na početku panel-rasprave u ime domaćina obratili su se okupljenima predsjednik Gradskog vijeća Grada Crikvenice Josip Friš i predsjednik Savjeta mladih Grada Crikvenice Gracian Čop koji je istaknuo kako mu je drago što je Crikvenica drugi put domaćin Koordinaciji savjeta mladih RH. – Hvala svima na dolasku u Crikvenicu. Izrazito mi je zadovoljstvo što smo ovaj vikend okupili veliki broj mladih ljudi koji su se odlučili društveno angažirati. Potaknuti svijest

Gosti panel rasprave, polaznici Govorničke škole u Crikvenici

mladih ljudi o ostanku u svojem gradu i svojoj domovini te im raznim aktivnostima omogućiti posao i život dostojanstven mladog čovjeka primarni je cilj za kojeg će se Savjet mladih Grada Crikvenice boriti u budućnosti – istaknuo je Gracian Čop.

Okupljenima se obratio i predsjednik Koordinacije savjeta mladih RH Ante Škrobica: – Moramo svojim primjerom pokazati da se radi višeg interesa može sjesti za stol bez obzira na to kakve su međusobne razlike. Živimo u vrlo dinamičnom razdoblju u kojem mladi napuštaju našu Hrvatsku u potrazi za poslom koji će im osigurati egzistenciju. Važno je znati prepoznati trenutak i jasno dati do znanja da mi želimo ostati i boriti se ako nam „stariji“ to dopuste. Sada, kada imamo svoju državu, moramo biti pokretači promjena koje će dovesti do toga da se ponosimo državom u kojoj živimo. To je borba koju naša generacija mora dobiti.

U raspravi su sudjelovali i predsjednik

Odbora za vanjsku politiku dr. sc. Miro Kovač, zastupnik u Europskom parlamentu Jozo Radoš i zamjenik gradonačelnika Grada Rijeke Marko Filipović, a raspravu je moderirao Gracian Čop. U sklopu 2. Kongresa održana je i 4. sjednica predsjedništva Koordinacije. Jednoglasno je odlučeno da Savjet mladih Općine Oriovac postane 35. član Koordinacije i dogovorene su iduće aktivnosti. Do kraja godine očekuju se rezultati projekta DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA – temeljni preduvjet za gospodarski napredak RH, a

Gracian Čop, predsjednik Savjeta mladih Grada Crikvenice

domaćinstva idućih Kongresa su dodijeljena Slavonskom Brodu/Požegi i Bjelovaru. Dodajmo kako će se redovna skupština Koordinacije održati 9. veljače 2019. u Zagrebu.

Na Kongresu su sudjelovali predstavnici savjeta mladih iz dvadesetak jedinica lokalne i regionalne samouprave. Organizatori Kongresa su Koordinacija savjeta mladih Republike Hrvatske i Savjet mladih Grada Crikvenice, a partneri Grad Crikvenica, Turistička zajednica grada Crikvenice, Jadran d. d. i Debatni klub EFZG.

Gracian Čop

Sudionici panel rasprave

4. sjednica predsjedništva Koordinacije 2

POSJET UČITELJIMA U POVODU DANA UČITELJA

U povodu Svjetskog dana učitelja, koji se obilježava 5. listopada svake godine, Grad Crikvenica odlučio je istaknuti koliko je uloga odgajatelja, učitelja, nastavnika i profesora važna u društvu i koliko se cijeni njihov trud i zalaganje za djecu.

Predstavnici grada, u ime gradonačelnika Grada Crikvenice Damira Rukavine i njegovih zamjenica Silvije Crnić i Ivone Matošić Gašparović, uručili su svim odgojiteljicama, učiteljicama, nastavnicama i profesoricama s područja grada Crikvenice prigodnu čestitku i slatko-slani paketić u povodu obilježavanja njihova dana te im zaželele mnogo sreće i uspjeha u daljnjem radu. Biti učitelj velika je čast i privilegija, ali i odgovornost. Biti učitelj znači razvijati mišljenje učenika te se svakodnevno radovati sreći, uspjehu i smijehu svojih učenika.

Gradonačelnik se u svojoj čestitki zahvalio svim odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i profesorima, koji su djeci često i više od toga, na strpljenju, trudu, razumijevanju i vremenu koje provode s djecom, a ovo je bio samo mali znak pažnje za sve ono što im svakodnevno pružaju.

Uredništvo

Arhiva

U posjet učiteljima Područne škole Selce došli su predstavnici Grada Crikvenice

Arhiva

Čestitka Dana učitelja djelatnicima Osnovne škole Vladimira Nazora Crikvenica

DODATNA JASLIČKA GRUPA U DJEČJEM VRTIĆU *RADOST* U CRIKVENICI

Grad Crikvenica s ponosom nosi titulu Grad – prijatelj djece, a infrastrukturu se nastoji iz godine u godinu mijenjati, odnosno prilagođavati i poboljšavati kako bi se djeca koja borave u odgojno-obrazovnim ustanovama osjećala što ugodnije.

Projekta je 30 mjeseci, a ukupna vrijednost je oko pet milijuna kuna. Planira se nabaviti nova oprema i didaktički materijal te organizirati brojne edukacije usmjerene na jačanje stručnih kompetencija djelatnika.

Važna je vijest da se na upisima za

Arhiva

U jaslicama je uvijek šareno i zabavno

U tom cilju upravo je u tijeku energetska obnova Dječjeg vrtića *Radost*, a odobrena su i sredstva za uređenje dvorišta navedenog objekta te za projektnu dokumentaciju za proširenje kapaciteta područnog vrtića u Dramlju. Grad Crikvenica i Dječji vrtić *Radost* iščekuju potpisivanje i Ugovor za projekt *Radost za radost* kojim će vrtić raditi i u popodnevne satima te će roditelji koji rade u smjenama moći ostaviti djecu u vrtiću. Ovo je zapravo još jedna važna mjera pronatalitetne politike jer ovakav rad vrtića predstavlja značajnu pomoć roditeljima koji rade u smjenama kako bi njihovo dijete u vrtiću moglo provesti popodne jednako kvalitetno kao i u jutarnjem terminu. Potpisivanjem Ugovora za projekt *Radost za radost* osim prijema nove djece i reorganizacije rada stvorit će se i uvjeti za nova zapošljavanja zbog većeg broja sati rada vrtića. Očigledno su koristi od potpisivanja ovog ugovora višestruke.

Grad Crikvenica projektom *Radost za radost* prijavio se na javni poziv *Unaprjede-nje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. U dosad provedenim fazama evaluacije projekt je pozitivno ocijenjen te se uskoro očekuje odluka o financiranju. Trajanje pro-

2017./18. pedagošku godinu, provedenim u svibnju, ukazala potreba za otvaranjem nove jaslčke skupine. Svakako nas veseli činjenica da su potrebe za vrtićom sve veće s aspekta povećanja broja mališana, stoga je tijekom ljeta prilagođen postojeći prostor u središnjem objektu Dječjeg vrtića u Crikvenici te opremljena nova soba dnevnog boravka. Na ovaj su se način stvorili uvjeti za prijem sve djece u vrtić. Nova jaslčka skupina je 1. rujna 2018. godine započela raditi, a kapacitet vrtića povećan je za 12 djece.

U Dječji vrtić *Radost* (kojem pripadaju i područni vrtići Jadranovo, Dramalj i Selce) trenutno je upisano 286 djece, a od toga je njih 169 u vrtiću u Crikvenici. Kapacitet vrtića je u odnosu na prethodnu godinu, kako je prethodno navedeno, povećan za jednu jaslčku skupinu, odnosno 12 djece sukladno državnom pedagoškom standardu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. U vrtićkim skupinama u Dramlju i Jadranovu trenutno ima još osam slobodnih mjesta. Ipak, treba napomenuti da je broj djece tijekom godine promjenjiv zbog ispisa, odnosno upisa i prelazaka djece iz jaslčkog u vrtićki program, no Grad Crikvenica i Dječji vrtić *Radost* trude se udovoljiti svim zahtjevima za upis.

Uredništvo

Arhiva

I djelatnici Dječjeg vrtića Radost Crikvenica dobili su mali znak pažnje i čestitku

Košarkašice i rukometaši kod gradonačelnika

Sportaši se dotakli svojih uspjeha i izazova, ali i razvoja sporta u Crikvenici

Gradonačelnik Damir Rukavina nedavno je ugostio dvije uspješne crikveničke sportske ekipe. U Maloj vijećnici održan je prijem košarkašica koje su dobitnice ovogodišnje Nagrade *Mlada nada* te rukometaša RK-a *Mornar* koji su ove sezone započeli igrati u prvom HRL-u *Jug*.

Ženska košarkaška ekipa petih i šestih razreda Osnovne škole Vladimira Nazora Crikvenica osvojila je treće mjesto na završnici Državnog prvenstva te im je u tom povodu za Dan grada dodijeljena Nagrada *Mlada nada*. Košarkašice su na prijemu gradonačelniku pričale o iskustvu s državnog prvenstva na kojem su dale sve od sebe kako bi postigle što bolji rezultat.

Na prvenstvu su bile prisutne ekipe iz većih škola te je konkurencija bila iznimno jaka. No djevojke su uspjele na ponos škole i grada zaraditi brončano odličje. Istaknule su da će nastaviti trenirati kako bi se dovele u formu i bile spremne za nadolazeće utakmice, a ponosna ravnateljica škole Deana Čandrlić-Zorica nada se da će djevojke nastaviti sa sportskim uspjesima.

Rukometaši Rukometnog kluba *Mornar* prošli su sezonu u drugom HRL-u *Zapad* završili s velikim uspjehom, točnije natjecanje su završili sa stopostotnim bodovnim učinkom. Prvaci su se time plasirali u prvi HRL *Jug* u kojem se natječu ove sezone. Rukometaši su gradonačelniku priznali kako osjete razliku između prve i druge lige, no na utakmicama daju sve od sebe i zasad se dobro nose sa svim izazovima. Dodali su kako se nadaju i potpori Grada koja će biti potrebna za daljnji napredak. Gradonačelnik im je poručio kako će im Grad pomoći koliko

Ženska košarkaška ekipa petih i šestih razreda Osnovne škole Vladimira Nazora Crikvenica u društvu gradonačelnika Damira Rukavine

god to bude moguće te im poručio da se nastave boriti na terenu. Inače, rukometaši će uskoro moći trenirati i u novoj školskoj dvorani koja je u završnoj fazi izgradnje, a dobivanjem novog prostora također će se rasteretiti Gradska sportska dvorana.

Iako je školska dvorana prvenstveno namijenjena učenicima koji više neće morati prelaziti prometnu cestu kako bi došli do Gradske sportske dvorane na sat Tjelesnog odgoja, nova dvorana stoji na raspolaganju i drugim sportašima i njihovim klubovima. Školska sportska dvorana je uz sportski centar koji se gradi u Gornjem kraju jedna od većih investicija ove godine. Gradonačelnik je napomenuo da Crikvenica za jedan manji grad puno ulaže u sport.

Od ostalih sportskih projekata najavljen je sportski centar u Jadranovu, slatkovodni bazen olimpijskih dimenzija te rekreativna staza do Triblja. Bazen se planira izgraditi na lokaciji Gradskog plivališta i voda bi se u njemu dogrijavala kako bi se mogao što duže koristiti. Izgradnja rekreativne staze već je započela, a moći će se koristiti za šetnju, trčanje, biciklizam i ostale oblike rekreacije. Crikvenica će ovim projektima svojim sportašima omogućiti još bolje uvjete i potvrditi status grada sporta.

Rukavina je objema ekipama poželio mnogo uspjeha u daljnjim izazovima te dodao kako mogu računati na potporu Grada. Nakon razgovora druženje se nastavilo uz kolač i sok.

Nataša Car

Rukometni klub Mornar Crikvenica u društvu gradonačelnika Damira Rukavine

PRIGODNIM PROGRAMOM OBILJEŽEN DJEČJI TJEDAN: LJUBAV DJECI PRIJE SVEGA

Grad Crikvenica početkom listopada u suradnji s udrugama i ustanovama nizom prigodno odabranih predstava, igara i stvaralačkih aktivnosti u kojima učestvuju djeca za djecu obilježio je Dječji tjedan, tradicionalnu manifestaciju posvećenu djeci koja je posebno osmišljena sadržajima u cilju promicanja dječjih prava, njihova položaja u društvu i obitelji i lokalnoj zajednici.

Program koji je osmišljen odvijao se na različitim lokacijama – u

Osnovnim školama Zvonka Cara i Vladimira Nazora u Crikvenici te u njihovim područnim školama u Jadranovu, Damlju i Selcu, potom u Dječjem vrtiću *Radost* u Crikvenici, te u područnim vrtićima u Damlju, Selcu i Jadranovu, dok se središnji dio Dječjeg tjedna održao u Hostelu *Karlovac* u Selcu.

U Hostelu su mališanima bili na raspolaganju razni sportski poligoni, stolni nogomet i umjetna stijena po kojoj se moglo penjati. Zatim su se djeca mogla upoznati i s osnovama jedriličar-

stva, ribarenja, košarke, nogometa, rukometa i slično. Tu su im svoju djelatnost predstavili vatrogasci, policija sa svojom zanimljivom opremom, karlovački spasitelji te članovi Planinarskog društva *Osmica*. Program je uključivao razne igraonice, interaktivne igre, šetnje, posjete, a puštali su se i baloni, pisala pisma i čitale slikovnice.

– Ove je godine bilo drugačije jer smo sve organizirali u Hostelu *Karlovac* – rekla nam je Šira Tomić, predsjednica Društva *Naša djeca Crikvenica*.

– Mislim da su svi primijetili kako je bilo lijepo, i djeca, i roditelj, i škole, a i vrtići. U tom smjeru trebamo nastaviti i sljedeće godine. Dječji tjedan je odlična stvar jer se njime skreće pozornost na potrebe djece prema zajednici – dalje je nam je rekla predsjednica.

Svi su programi bili besplatni, a u povodu njihova dana djecu je primio i gradonačelnik Grada Crikvenice Damir Rukavina koji se s njima i družio te čuo kako razmišljaju. I ove godine Dječji tjedan potpisuje Društvo *Naša djeca Crikvenica*, dok su suorganizatori Grad Crikvenica, Hostel *Karlovac*, Dječji

Djeca su se mogla iskušati u mnogobrojnim sportovima te društvenim igrama

vrtić *Radost*, OŠ Zvonka Cara, OŠ Vladimira Nazora, Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva, Centar *Izvor Selce* te Policijska uprava primorsko-goranska,

a pokrovitelji su Eko-Murvica d. o. o., KTD *Vodovod Žrnovnica* d. o. o., Arriva d. o. o., Neda Vraneš, a medijski pokrovitelj portal crikva.hr.
Ljiljana Hlača

Mažoretkinje Grada Crikvenice otvorile su program Dječjeg tjedna u hostelu Karlovac

U CRIKVENICI ZASAĐENA NAJSTARIJA LOZA NA SVIJETU

Mariborska trta raste uz bok autohtonoj crikveničkoj lozi

U subotu, 3. studenog, ispred Gradske galerije zasađene su dvije vinove loze. Maribor je Crikvenici poklonio cijep najstarije loze na svijetu, mariborske trte, a pokraj nje zasađena je autohtona crikvenička sorta,

Crikvenice Sunce.

Prije nekoliko godina javila se ideja da se na području Crikvenice počne ulagati i baviti novim oblicima proizvodnje. Nakon pronalaska terena između Dramlja i Jadranova, za koji se ustanovilo da je pogodan za poljoprivredu,

Sam čin sadnje starte trte i autohtone crikveničke vrste vinove loze sa područja buduće agrozone

pronađena na području buduće agrozone između Dramlja i Jadranova. Zasad još nije poznato koje je vrste crikvenička loza, no to će se ustanoviti DNK analizom. Na sadnju

vrednu proizvodnju, započela je obrada zemljišta koje će Grad ubrzo davati u zakup. Na terenu će biti moguće uzgajati vinovu lozu, smokvu, maslinu i slične primorske nasade.

Udruga umirovljenika Grada Crikvenice Sunce otvorila je program sadnja stare trte i crikveničke vinske sorte

Gradonačelnik Grada Crikvenice Damir Rukavina i viničar Stane Kocutar kazali su nekoliko riječi o dvjema zasađenim vrstama vinovih loza

su osim predstavnika Gradova Crikvenice i Maribora bili prisutni još mnogi gosti, a cijeli program glazbom su obogatili Trio Crikvenica i Udruga umirovljenika grada

Na drugim područjima grada već postoje slične, privatne inicijative, a sve poljoprivredne aktivnosti zajednički će doprinijeti razvoju zajednice, povećanju zelenih površina i bogatijoj ponudi lokalnih proizvoda. To će obogatiti i turističku ponudu jer će Crikvenica gostu moći ponuditi svoj autohtoni proizvod.

Kako bi se svečano obilježilo početak poljoprivrednih aktivnosti u Crikvenici, uz još nepoznatu crikveničku sortu, zasađena je mariborska trta koja je u svijetu poznata kao najstarija loza. Mariborski poznavatelj loze Stane Kocutar okupljenima je ispričao kako je 1972. godine utvrđeno da je loza stara između 350 i 400 godina, a ubrzo nakon toga proglašena je najstarijom na svijetu. Maribor je otada cijepove svoje loze poklonio mnogim gradovima u Sloveniji i izvan nje, a Crikvenica je postala 89. međunarodni grad kojem je poklonjena. Vinski vitez Milan Razdevšek predao je Rukavini službeni dokument s potpisom mariborskog gradonačelnika dr. Andreja Frištaveca i pečatom Grada Maribora. Rukavina i Kocutar ispred Gradske galerije zajedno su posadili loze, a Kocutar je istaknuo kako se nada da će se trta dobro primiti.

Nataša Car

PREDSTAVLJENA DOPUNJENA MONOGRAFIJA GRADA CRIKVENICE

Grad Crikvenica - Kamik, more i čovik

(s lijeva) Recenzent, profesor riječkog Pravnog fakulteta dr. sc. Željko Bartulović, direktorica novinsko-nakladničke kuće Glosa Rijeka Ksenija Čulina, arheolog i povjesničar Ranko Starac te urednica novog izdanja monografije, ravnateljica Centra za kulturu dr. Ivan Kostrenčić, Sanja Škratić

Novi ova monografija Grada Crikvenice *Kamik, more i čovik* koja je dopunjena u povodu 130. godišnjice turizma predstavljena je 7. studenoga u Dvorani Zora. Moderatorica je bila urednica novog izdanja monografije, ravnateljica Centra za kulturu dr. Ivan Kostrenčić Sanja Škratić, a pridružili su joj se prof. dr. sc. Željko Bartulović, direktorica novinsko-nakladničke kuće Glosa Rijeka Ksenija Čulina te arheolog i povjesničar Ranko Starac koji je bio dio autorskog tima.

Škratić se zahvalila svima koji su doprinijeli novom izdanju monografije. Iako je dopunjeno izdanje zadržalo sličnu strukturu starom, dodane su nove informacije poput uspjeha postignutih u posljednjih deset godina. Urednica je na kraju istaknula kako su kroz monografiju pokušali "ispričati priču o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Crikvenice".

Ranko Starac koji potpisuje prvu, povijesnu cjelinu monografije priznao je kako mu je rad na prvom izdanju bio zahtjevniji

ji jer je morao pokriti čitav povijesni razvoj Crikvenice. Profesor riječkog Pravnog fakulteta dr. sc. Željko Bartulović u kratkim je crtama predstavio sve tri cjeline monografije. Naglasio je da je Starac u povijesnom dijelu veliku količinu informacija uspješno pretočio u čitki tekst koji će rado pročitati znanstvenici, ali i ostali čitatelji. Izrazio zadovoljstvo drugom cjelinom u kojoj je pokriven turistički razvoj grada. Smatra da je posljednja cjelina o lokalnoj samoupravi iznimno važna jer bliža povijest lako padne u zaborav ako se ne zabilježi. Direktorica izvršnog nakladnika Glose, Ksenija Čulina zahvalila se na iskazanoj povjerenju za objavu monografije.

Zamjenica gradonačelnika Grada Crikvenice Silvia Crnić prva je dobila primjerak monografije koju joj je uručila glavna urednica. Program su dodatno obogatile glazbene izvedbe Marijana i Kazimira Ferencića te Ena Ban recitacijama čakavskih pjesama Mladena Barca.

Nataša Car

CRIKVENIČKA KREDENCA DOBILA JOŠ JEDNO PRIZNANJE ZA USPJEŠNO POSLOVANJE

Iri Župan Bogdanović nagrada za najbolju prodavačicu

Na otoku Hvaru su 24. i 25. listopada održani već tradicionalni *Dani hrvatskog turizma*, susret turističkih djelatnika te svih sudionika u turističkom sustavu. Prilika je to da djelatnici turističko-ugostiteljskog sektora razmjene iskustva i ideje o izazovima i trendovima na tržištu, kao i da se nagrade djelatnici i vlasnici tvrtki koji su najuspješnije poslovali unutar tog sektora. Ponosni smo što je ove godine dobitnica za nagradu najbolje prodavačice bila upravo naša sugrađanka i vlasnica gift shopa *Kredenca*, Iri Župan Bogdanović.

Ako upitate bilo koga tko je imao priliku posjetiti *Kredencu*, reći će vam da je nagrada i zaslužena. Ugodan ambijent, zanimljivi i jedinstveni domaći proizvodi te ljubaznost i uslužnost, kvalitete su koje zaslužuju biti prepoznate. Iako smo zemlja u kojoj se proizvode mnogi kvalitetni i autentični proizvodi, nije ih uvijek lako pronaći na domaćim policama. Upravo to čini *Kreden-*

Iri Župan Bogdanović, dobitnica nagrade u kategoriji „Čovjek-ključ uspjeha“

cu posebnom i jedinstvenom.

Ovo je dokaz da turistički sektor prepoznaje, cijeni i nagrađuje ljubav prema poslu, kreativnost i ambicioznost, što može poslužiti kao dobar poticaj drugim poduzetnicima i turističkim djelatnicima na našem području.

Cestitamo Iri Župan Bogdanović na osvojenoj nagradi i želimo joj još više uspjeha u budućnosti.

Daniela Župan

JADRANKA ĐOKIĆ I AMAR BUKVIĆ U PREDSTAVI *PLUĆA*

Predstava koja postavlja jedno od najvažnijih životnih pitanja: Imati ili nemati dijete?

Prije negoli odgovori na to pitanje, mlad, visokoobrazovan i ekološki osviješten par u obzir uzima klimatske promjene, prenapučenost svijeta, moguće ratove zbog vode i hrane te ostale apokaliptične, ali vrlo realne prijetnje. Priča započinje gotovo simpatičnom prepirkom para u Ikei i njihovom daljnjom raspravom o djeci, no neočekivani zaplet nastavlja priču u nešto mračnijem tonu. Umjesto globalnog zatopljenja par se odjednom suočava s drugačijim problemima uključujući prevaru, prekid i spontani pobačaj. Kakav je osjećaj realizirati takve tragične trenutke na sceni i kako gledaju na visoku ekološku osviještenost nove generacije roditelja pitali smo Jadranku Đokić i Amara Bukvića.

Je li vam ovo prvo gostovanje u Selcu?

Jadranka Đokić: – Ja sam ovdje prvi put. Amar je gostovao već nekoliko puta pa je njemu poznata i dvorana za koju čujem da će se renovirati.

Amar Bukvić: – Mislim da je meni ovo četvrti put. Bio sam nedavno s *Muškarcima.hr*, *Kako misliš, mene nema!?* i s *Prekidima*, a davno s Natašom Janjić.

Kako vam se sviđa ovdje?

Jadranka: – Uvijek dođeš nekako u posljednji tren, doputuješ, dižeš rasvjetu, slažeš scenu i pripremaš cijeli teren, tako da si uvijek u nekom uzbuđenju. Ne stigneš se niti okrenuti oko sebe niti vidjeti gdje si. Bez obzira na sve to, mislim da smo imali jako lijepu publiku i jako lijepu atmosferu

na predstavi.

Amar: – Selce je prekrasno. Danas smo šetali i predvino je. Baš sam govorio kako je meni svaki grad na obali u Hrvatskoj prekrasan. Ja imam kuću na Braču i supruga mi je iz Makarske pa idem i tamo. Meni je svugdje lijepo kad je deveti i deseti mjesec. Tijekom ljeta je prenapučeno, ali sada je predvino.

Kako su tekle pripreme za predstavu? Koliko su vam slični likovi koje ste utjelovili?

Jadranka: – Ovi likovi nose probleme koje svi mi nosimo. Svi nosimo određena pitanja o svojoj budućnosti, o tome treba li imati djecu kao i pitanja o odgovornosti prema ovom planetu. Sva su ta pitanja neka opća pitanja koja si mlađi čovjek postavi u nekom trenutku, tako da u tom pogledu zasigurno ima sličnosti, a to je i cilj. Postavljaju se pitanja tako da i sama publika, koja sjedi i gleda predstavu, preispita neke svoje sumnje ili potvrdi neku svoju ljubav i želju. Nije teško ostvariti taj kontakt. To je nešto što volim pa je to nešto što donosim s lakoćom.

Predstava ima tu modernu notu – uzima u obzir globalno zatopljenje i prenapučenost kad se razmišlja o djeci. To je nova briga mlađe generacije roditelja. Što mislite o tome?

Jadranka: – Naši roditelji zasigurno nisu razmišljali o tome. To je neko pitanje koje danas postaje aktualno iako ga ja više gledam kao traženje izlike jer odgovor uvijek leži u ljubavi. Na strah reagiramo na razne načine, tražimo različite izgovore pa nam je odjednom i planet važan. Hoće li to što ti nećeš imati dijete spasiti planet? Nekako u to sumnjam iako se u ovoj predstavi postavljaju i takva pitanja, takva vrsta odgovornosti i svjesnosti. Kao što sam rekla, za neke je to možda ipak i izbjegavanje odgovornosti.

Amar: – Ova predstava ima prije svega i tu ekološku notu. Postavlja pitanje u kakvom se svijetu nalazimo te ima li uopće smisla rađati djecu, odnosno kakvom ih svijetu prepuštamo. Sve je to povezano, što je zapravo i ideja ove predstave. To je neko pitanje koje ljudi postavljaju uz sve ostale grozne stvari koje se u svijetu događaju. Ekološka svijest je na visokoj razini. Primjerice, Leonardo Di Caprio samo o tome govori i samo je time zaokupljen. Podržavam sve to, ali uz sve što se događa, ratove, krize, gladne ljude i financijske poteškoće, ima li smisla baš sad razmišljati toliko o tom ekološkom aspektu? Ipak, istina je da mi sami sebe dovodimo do ovih klimatskih promjena. U desetom i jedanaestom mjesecu još je ljeta, a zime više nema.

Jeste li i sami razmišljali o tome?

Amar: – Jesam, a razmišljam i sve više. Moram priznati da nisam razmišljao toliko o tome do ove predstave, ali sam nakon predstave počeo reciklirati. Idem na reciklažna dvorišta i ne pada mi na pamet bacati sve u jedan koš pa sve odvajam.

A kad su u pitanju djeca?

Amar Bukvić i Jadranka Đokić, glumci predstave *Pluća*

Amar: – Imam dvoje djece pa moram reći da to nisam uzimao u obzir. Mislim da je istina ta rečenica koju moj lik izgovori u predstavi. Kaže da postoje neki ljudi koji ne bi trebali imati djecu, što zvuči ružno, ali i jedan moj prijatelj je rekao da bi se trebao popuniti barem neki formular prije toga. To nije tako jer dijete može imati svatko.

Bilo je i teških trenutaka u predstavi uključujući spontani pobačaj. Kakav je osjećaj izvoditi takve trenutke na sceni?

Jadranka: – Nije nam teško to izvesti jer nam je to već neki mehanizam, način življenja i funkcioniranja u kojem ti ulaziš u jedan svijet. Naša predstava je pripremljen svijet, neki svijet koji smo već istražili i prošli, što je u nama proživljeno. Uvijek nam „tempirano“ sve dolazi samo od sebe, potpuno prirodno, kako prelazimo iz situacije u situaciju. Mene kao lika zatiče ta situacija, stoga se pokušavam s njom u potpunosti identificirati. Mislim da je to u tom trenutku predstave jedan strašan, prijelomni trenutak u kojem svijet stane za to dvoje ljudi. Okrene se za 180 stupnjeva i više nisu isti nakon toga. Naprosto se pokušam staviti u tu kožu. To radim i u životu razmišljajući o ljudima, pa tako razmišljam i o likovima.

To je svakako zanimljiv posao. Kako ste uopće ušli u svijet glume?

Jadranka: – Rekla bih na potpuno slučajan način, ali zapravo nekako zacrtan put. Negdje od početka bio mi je zacrtan taj smjer. Započeo je od recitiranja, a nakraju sam završila dramski studij, što me potpuno prirodno odvelo glumi. Nisam nikada mislila da ću upisati Akademiju dramske umjetnosti, no tamo me naprosto odveo moj put. Pratila sam taj put koji intuitivno pratim i dalje.

Amar: – Meni je tata glumac, a sestra redateljica pa je to bio neki prirodni slijed. Iako sam mislio da se neću baviti glumom, završio sam na prijemnom na Akademiji nakon srednje škole. Upisao sam fakultet s Jadrankom. Uglavnom sam uvijek bio okružen kazalištem kako je tata bio glumac u HNK-u i često sam provodio vrijeme u kazalištu.

Iako niste mislili da ćete se baviti glumom, zadovoljni ste izborom i volite to što radite?

Jadranka: – Još uvijek da.

Amar: – Mogu reći da radim ono što volim. Kao što je Jadranka rekla – još uvijek da.

Veliki interes za predstavu opravdan je njenom izvedbom

CRNI HUMOR ZA NOĆ VJEŠTICA

Kerekesh Teatar nasmijao mještane hit-komedijom *Pokopaj me nježno*

Uvijek nasmijani i duhoviti otac i sin, Ljubomir i Jan Kerekesh

ovom predstavom?

Ljubomir: – Apsolutno! Kad sam pisao tekst i razmišljao o predstavi, nisam bio ponukan činjenicom da se u Americi na sprovodima pjeva i pleše ni onime što se radi u drugim narodima. Postoje raznorazni običaji koji idu u trag tome da se slavi život čak i u samom činu smrti. Fokus je bio na našem, po tom pitanju dosta konzervativnom društvu, koje šamara ta svakodnevna situacija pred glavnim predznakom politike koja u velikoj mjeri radi budale od nas i samog našeg života. Ne preostaje nam ništa drugo, već se boriti i braniti plesom, pjesmom i slavljenjem života. Onda sam odlučio proslaviti život i

u ovim najtužnijim trenucima s obzirom na to da nam ništa drugo barem zasad ne preostaje.

Složili ste dobru ekipu za slanje te poruke. Kako ste zadovoljni izvedbama?

Ljubomir: – Po nekim pokazateljima ovo je komedija godine. Mi smo Kerekesh Teatar, nezavisno kazalište. Nismo iz Zagreba pa i na tragu te činjenice postoje mnoge olakotne okolnosti. To je moje mišljenje. S ekipom sam izuzetno zadovoljan jer sam biram ljude s kojima radim. Odabir se svodi na jednu notornu činjenicu, a ta je da su najbolji odabir ljudi, neovisno o godinama života i staža, koji si mogu dopustiti biti djeca, igrati se kazališta i naprosto uživati u tome. Bitno je da im novac ne bude u prvom

Glumačka ekipa predstave *Pokopaj me nježno* nasmijala publiku do suza

Tematikom primjerenom za Noć vještica Kerekesh Teatar 31. listopada u selačkom Domu prosvjete nastupio je s komedijom *Pokopaj me nježno*. Predstava se bavi deficitarnim zanimanjem grobara. Direktor Pogrebnog poduzeća i mrtvačnice *Pokopaj me nježno* raspisao je natječaj za mjesto grobara, a na njega su se javili direktorov asistent Mišak (Jan Kerekesh), gluhojčiji Miljenko Pavelić (Mijo Pavelko), albanski slastičar Izmet Haljimi (Goran Koši), fizioterapeut Robert Fotić (Matko Knešaurek) i bosanski rovakop Meho Puzić (Draško Zidar). Čekajući direktora Puha (Ljubomira Kerekesh), likovi razmjenjuju životne priče, slažu stihove i pričaju viceve, a nakon dolaska direktora sve je spremno za probni sprovod. Prema autorovim riječima predstava crnim humorom zapravo slavi život. U razgovoru s Ljubomirom i Janom Kerekeshom saznali smo sve o kreiranju hit-komedije, utjelovljenju likova i reakciji publike.

Kako ste dobili ideju za ovu predstavu?

Ljubomir: – Previše je crnila i laži u našem društvu, osobito ako krenemo od politike, ali i nekih postavki koje isto tako ne rade za malog i običnog čovjeka kakvim se i sam smatram. Za mene je to bila prevelika provokacija da se ne bi na neki način, barem putem kazališta, pokušalo nešto komentirati o toj temi. Primarni zadatak ove predstave je slaviti život. Mislim da je za većinu ljudi svakodnevni život previše ugrožen – previše je na toj nekoj dispoziciji crnila, nepostojanosti i nesvrhovitosti. Odlučio sam iskoristiti domenu jednog sprovoda, odnosno opraštanja u nekim najtužnijim trenucima. Svi imamo takvih iskustava u životu. Svi znamo kako je to, koliko nas pogodi i koliko smo u stanju promijeniti se u takvim situacijama. Odlučio sam da u toj jednoj najtužnijoj strani života, kad izgubimo najmilije i najbliže koje volimo i do kojih nam je neizmjereno stalo, život preuzme tu glavnu ulogu i da nam u sjećanju, uspomeni i nekoj vedrini življenja života i nadalje najmiliji ostanu ne samo u mislima i sjećanju – nego negdje duboko u srcu. Cilj ove predstave je, barem je to bila moja namjera, a mislim da je i publika to prepoznala, upravo slaviti život.

To je poruka koju želite poslati

Publika je nestrpljivo očekivala početak predstave

planu, nego da im je najveća nagrada aplauz i smijeh tijekom predstave. To je najveća nagrada i to sam u stanju sebi i svojim suradnicima pripisati kao najveći uspjeh.

Jan: – Ovo je prvi put da sam glumio Međimurca, no imao sam jednu djevojku iz Međimurja koja je puno pričala pa sam naučio taj govor. Inače, lijepo je glumiti u predstavi i izvrsna je ekipa. Nas šestoro „budale” smo na jednakoj frekvenciji, tako da nam nije bio problem, već zadovoljstvo raditi i izvoditi predstavu. Bližimo se šezdesetoj izvedbi u godini dana, što je jako lijepo s obzirom na da nemamo svoj prostor u Varaždinu, nego isključivo negdje gostujemo.

Je li vam ovo prvo gostovanje u Selcu? Kako vam se sviđa?

Ljubomir: – Davno sam bio u Selcu s predstavom *Ponoćna igra* tijekom jedne

turneje i to, ako se ne varam, 1986. godine. Nakon toga bili smo u Crikvenici i drugim mjestima. Jako me raduje što je večeras bio odaziv takav kakav je bio – prepuna dvorana. Vjerujem da su se ljudi odlično zabavili. Smijeha nikad dosta – to je jedan najbolji i najveći prirodni lijek koji postoji. Vjerujem, kad se i drugi put pojavimo, da ćemo vis-à-vis ostati u dobrom sjećanju i doći u situaciju da ljude dobro zabavimo i nasmijemo, a isto tako da će nam oni uzvratiti takvom posjetom.

Jan: – Lijepo je. Iskreno, nismo očekivali da će biti takva posjećenost predstave i želimo se zahvaliti gospođi Sanji na pozivu. Baš nam je drago. Nadam se da ćemo se češće družiti.

Reakcija publike je ovdje bila odlična, pa pretpostavljam da je i drugdje tako?

Ljubomir: – Svugdje je tako. Ljudi si dopuštaju jednu vrstu slobode u percepciji same predstave iz jednostavnog razloga, a to je zbog toga što se puno gluposti događa. Prije svega, to se odnosi na iznošenje slobodnog mišljenja ljudi koji su u Božjoj službi, a dozvoljavaju si svašta, te Crkve kao institucije. Mislim da se u velikoj mjeri zaboravlja ono najjednostavnije, ono ljudsko, drugim riječima, prvi koji se zaboravlja je čovjek, a to ne bi trebalo biti tako.

Predstava je popularna i izvan hrvatskih granica. Kako je bilo nastupiti pred publikom u Frankfurtu?

Jan: – To je tek bilo iznenađenje. To nam je bilo prvo gostovanje ikad u Njemačkoj. Došli smo tamo i dočekalo nas je preko 350 ljudi u dvorani. Nakon predstave svi su stali na noge, što nam je bio pravi šok. Dalek je put, ali publika je jednaka. To su sve naši ljudi koji su igrom okolnosti otišli van. Jednako je u ovoj predstavi što ljudi igrom okolnosti dođu na natječaj za grobara, što je deficitarno zanimanje. Mi na našem Facebooku znamo „sherati” linkove kad mala mjesta objave natječaje. Čak ih i Varaždin objavljuje, a izašao je i novinski članak o tome da je to jednostavno deficitarno zanimanje. Jednostavno, nema više grobara i nitko se ne želi baviti tim poslom, no za posao se zato javlja ekipa Kerekesh Teatra. Ako treba, možemo dobrovoljno doći u Selce i idući put.

Nataša Car

LJUBITELJI DOBA POD MASKAMA ISTIČU VAŽNOST NJEGOVANJA STARIH OBIČAJA

Maškare moraju živjeti na tradiciji

Naši sugovornici iz Crikvenice, Dramlja, Jadranova i Selca smatraju da je njegovanje običaja vrlo bitno za vrijeme trajanja maskara te misle da njihovi sugrađani moraju naći vremena za očuvanje duboko ukorijenjenije tradicije.

Maškare? Ma daj. Čista zabava u kojoj je dopušteno puno toga što kroz godinu ne dolazi u obzir, nonšalantno će odmahnuti netko kome tradicija maskara nije ništa bit-

Andelko Manestar

no u životu. Da bi se shvatilo maškare valja da treba biti rođen s maškarama ili bar nekoliko godina provesti u sredini koja štuje život pod maskama. Maškare su tradicija, povijest, ljubav prema kraju, obitelji, prijateljima, a tek onda zabava koja često slučajno ili namjerno prevlada i kroji sliku običaja koji stotinama godina duboko živi u Crikvenici, Primorju i Hrvatskoj na poseban način.

Maškare su i generacijska priča. Priča koja se prenosi s generacije na generaciju, ali i priča koja dijeli generacije. Nije rijetkost čuti: "Stari su sve uzurpirali pa nam ne daju kreirati maškare kakve bismo mi željeli" ili: "Neće mladi u maškare, sve manje ih zanimaju običaji, a sve više zabava." Je li to baš tako, štiju li se običaji, kako se gleda na tradiciju, mogu li zajedno stari i mladi, što ima pozitivnu ocjenu, što bi trebalo mijenjati, što učiniti da bi crikveničke maškare bile zanimljivije, pokušali smo doznati u razgovoru sa četvoricom poklonika maskara. Raznih generacija, iz raznih mjesta. Od Crikvenice do Dramlja, Jadranova i Selca.

Trke magaraca

Andelko Manestar iz Dramlja duboko je u osmom desetljeću života. Povijest Dramlja ima u malom prstu. Nezaobilazni dio ovog mjesta je i povijest maskara. Manestar pamti kako su maškare izgledale uoči Drugog svjetskog rata.

"Kao dijete sam slušao da maškare u Dramlju žive od davnina. Sjećam se da su se maškare, na području današnjeg Grada Crikvenice, organizirale po mjestima. Svako mjesto imalo je neke svoje običaje i njegovalo ih. Kao i danas, bila je to prilika za druženje. I tada je bilo maškaranih povorki. Za vrijeme rata maškare su zamrle, kao i sve drugo. Vremena su to u kojima nije bilo previše prostora za opuštenost. No, okupacijske vlasti su i namjerno stopirale pokušaje da se maškare ipak održe. Sjećam se i razdoblja poslije rata. Ostalo mi je u pamćenju da su se organizirale trke magaraca", kazuje umirovljeni učitelj koji je godinama bio aktivan u umirovljeničkim udrugama, a u aktivnostima se nije zaboravilo niti na maškarani segment.

"U dogovoru s turističkom zajednicom organizirao sam dolazak maskara u Crikvenicu s područja cijele Primorsko-goranske županije, iz Senja, ali i sa zagrebačkog i karlovačkog područja. Znalo je biti preko tisuću sudionika na našim povorkama. Umirovljenici su bili nositelji, ali smo okupljali i mlade kojima su maškare bile zanimljive i privlačne. Sve bi završilo zabavom u šatoru, a kasnije u dvorani", objašnjava Manestar.

Centar maškaranih zbivanja u Dramlju je u Hrvatskom narodnom domu. Bilo bi lijepo napisati da u dom i na dramaljske maškare hrli staro i mlado, ali stoji li takva tvrdnja, pitamo Manestru.

"Znate da se mladi uključuju, ali je li to u dovoljnoj mjeri, nisam siguran. Možda smo krivi mi stari koji se ne mičemo. Možda bi mladi organizirali maškare na neki svoj način, koji bi im bio zanimljiv. Uglavnom, stariji vode brigu o organizaciji maskara", pojašnjava Manestar.

Često se povede razgovor kako bi maškare trebale izgledati. Jedni preferiraju gradsku sportsku dvoranu, drugi bi prednost dali lokalnim domovima.

"Jedno je sigurno, dvorana je puno bolje i sigurnije rješenje od šatora koji je dao svoje, redovito je prijetila bura, a vjerujem da je bio i veliki trošak. Bitno je da se zaštit

maškare od bure, hladnoće i kiše, da imaju krov nad glavom. Neka se mladi vesele, svako vrijeme nosi svoje pa neka ljudi idu gdje god žele. Bitno da maškare ostaju dio našeg kraja. Trebaju postojati ča-janke za mlade, da nije suhoparno, da sve ne ostane samo na paradi. Ako se sve generacije obuhvate, svi će biti zadovoljni. Odem pogledati i u Dramalj i u Crikvenicu. Ne maškaram se, ali mi je drago sve to vidjeti", zaključuje Manestar i veseli se dugom maškaranom kraljevstvu od devet tjedana.

Afirmirati domove

U Jadranovu, kad je riječ o maškarama odnosno krabuljama, glavnu riječ vodi Udruga jakovarske krabulje. Jedan od njenih čelnika je Vedran Grbčić koji se veseli skorom povratku krabulja u Jadranovo.

"To je obiteljska tradicija koja se prenosi s koljena na koljeno. Trudimo se održati tradiciju, kao što su je stariji prenijeli nama. Istina, bilo bi dobro da imamo više članova, no jasno nam je da ljudi imaju obaveze, da se radi, ide u školu i studira, ali se ipak stigne kad se nešto voli. Znamo što nas čeka svake godine: obilazak mjesta, sudjelovanje na karnevalima u susjednim mjestima i u Rijeci te posjeti našim prijateljima koji zatim nama dolaze u posjet. Posjećujemo sve crikveničke grupe, odemo u Drivenik, Bribir, Novi Vinodolski, Šmriku, Grižane, Kraljevicu... To je tradicija kojoj se veselimo, posebno druženje. U Jadranovu imamo čajanke za djecu, što je dobro prihvaćeno od najmlađih i stvarno nas veseli kad vidimo da djeca vole tradiciju. Voljeli bismo oživjeti i afirmirati naš dom u Jadranovu kao središte događanja. Nastojat ćemo organizirati zabavu ili više zabava, bez obzira što je udrugama u tome znatno sužen prostor za djelovanje", objašnjava Grbčić dodajući da se Jakovarske krabulje trude što vjernije preslikati stare običaje.

Kad je riječ o zabavama u Gradskoj sportskoj dvorani u Crikvenici, mišljenja je da su one zanimljivije mlađoj populaciji, a da ljudi u srednjim godinama ipak preferiraju domove.

Tradicija prije zabave

Selce se ponosi svojom maškaranom tradicijom. Kao u mnogo čemu, Selčani su i u maškaranom svijetu drukčiji. Posebno se ponose mlačom prazne slame po čemu su jedinstveni. Kao i u drugim mjestima, problem maskara je užurbani način života u kojem ostaje (pre)malo vremena za druženje, opuštenost i tradiciju.

"Činjenica je da je sve manje zainteresiranih za očuvanje tradicije i običaja, a time i za maškare. Svi negdje žure. Nitko nema vremena. Ne bih mogao reći zanimaju li maškare više mlade ili starije, znam da ima i mladih i starih i da ljudi koji dolaze uživaju u maškarama. Uopće ne treba dijeliti ljubitelje maskara na mlade i starije jer jedni drugima trebamo. Bez starih ne bismo mogli održati tradiciju. Ili ideš ili ne ideš. Ili voliš ili ne voliš", smatra Adrijan Šošćarić iz Selca te upozorava na komercijalizaciju maskara.

"Smeta mi što maškare sve više postaju zabava i što se sve manje drži do tradicije. Trebalo bi svugdje biti kao u Selcu. Tradi-

Vedran Grbčić (s desna)

cija i samo tradicija", ističe Šošćarić. Slaže se s kolegom iz Jadranova da treba afirmirati lokalne domove, privući ljude na zabave koje imaju dugu tradiciju. "Možda bi bilo zanimljivo da svake subote imamo zabavu u jednom domu. Šteta je da se domovi ne pune, ali mi je jasno da ne mogu konkurirati npr. Grdoviću koji dolazi u dvoranu. Tko će doći u dom ako u dvorani pjeva Grdović?", pita se Šošćarić.

Po starinski

Tko može biti pozvaniji od meštra crikveničkih maskara da kaže koju riječ o crikveničkim maškarama nekad i sad. Iz svake riječi i rečenice izvire strast prema maškarama. I nostalgija.

"Rekao bih da je tradicija starih maskara živjela do 1986. ili godinu kasnije. Potom su ukrali crikveničkog mesopusta, a onda je počeo rat. Nestale su poznate grupe Jocker i Coca-Cola. Ostali su Matkovići, Gornji kraj i Duga. Ljudi su živjeli za maškare, sjećam se da se narod spuštao sa svih strana na trg u Crikvenicu. Tada se nije hvatalo za rukav ljude da idu u maškare. Maškare imaju dušu, a ja bih rekao i miris. To moraš voljeti, roditi se s tim. Sjećam se maskara kada su u Interu pjevali Josko Butorac i Sedmice. Promijenili su se i običaji. Danas se ide po kućama od prvoga dana maskara, a prije zadnja tri četvrtka i subotom. U gradu je bio praznik kad bi se mesopust nosio u nedjelju od vatrogasnog doma", sjeća se Damir Benić, poznatiji kao meštar Bene.

Autor crikveničkog mesopusta s 15-godišnjim stažom, podržava održavanje maskara u Gradskoj sportskoj dvorani. "Možda su domovi dovoljni za neke sredine, no Crikvenica je grad, ne selo, treba nam više prostora. Bitan je sadržaj. Hoću da se ljudi privuku, da bude naroda, da imamo maškare po starinski" želja je Benića.

I za meštra pitanje: Kako animirati mlade? "Naši mladi su nova vrsta ljudi, drugačije razmišljaju, drugačije žive. Sve im je na kame-ri, sve tamo vide. Jedan drugog vuku, ako jedan neće, neće ni drugi. Ako netko povuče društvo, tada će svi na maškare. Nekad se išlo zbog maskara, a sad se ide vidjeti i čuti Joleta i Grdovića", zaključuje Benić.

Anto Ravlić

Damir Benić

JAVNE GRADSKE POVRŠINE UNIŠTENE I IZVAN FUNKCIJE

Jutro nakon olujnog juga donijelo je velike štete, a priroda nas je još jednom podsjetila koliko možemo biti nemoćni

Crikveničke javne gradske površine pretrpjele su veliku štetu kada nas je, u noći s 29. na 30. listopada, poharalo olujno nevrijeme. Stradale su obalne šetnice, plaže, gradski parkovi, javna parkirališta... Sanacija je trajala tjednima nakon nepogode, šteta se mjeri u desecima tisuća kuna i još se uvijek zbraja.

Snažno jugo, veliki valovi i dramatično podizanje razine mora rezultirali su plavljenjem zone u neposrednoj blizini obale. Preko noći, obalne šetnice zatrpane su velikim količinama materijala koje je more nanijelo. Tek zasađene cvjetne gredice u gradskim parkovima gotovo su posve uništene. More je odnijelo cvjetne gredice i tek zasađene lukovice tulipana, narcisa i zumbula. Orkanski vjetar lomio je grane i rušio stabla u gradskim parkovima. Javna parkirališta satima su bila poplavljena, a nakon povlačenja razine mora zatrpana nanesenim materijalom, uništenih komunikacijskih i elektroinstalacija i izvan funkcije. Ponos crikveničke rivijere, kilometarska pješčana plaža Gradsko kupalište u Crikvenici, značajno je oštećena. Pješčano tijelo žala je uništeno, snažni morski valovi su ga razbili, potkopali i odnijeli sav pijesak. Orkansko jugo je iz korijena čupalo stabla duž plaže.

Djelatnici gradske komunalne tvrtke „EKO-MURVICA“ d.o.o. istog su dana, odmah po smirivanju nevremena, odradili sve hitne intervencije, kako bi javne gradske površine bile sigurne i pristupačne. Najveći dio potrebnih radova je odrađen kroz tri dana nakon nevremena, a sveukupni radovi na potpunoj sanaciji štete trajali su tjednima.

U saniranju štete kroz hitne intervencije sudjelovalo je tridesetak djelatnika sa svim raspoloživim strojevima, vozilima i opremom u što je utrošeno oko tristo radnih sati kako bi javne površine bile vraćene u funkciju. Skupljeno je i zbrinuto oko 25m³ nanosa s obalnih šetnica (organski otpad – grane, grančice, lišće i ostali otpad – boce, vrećice, konzerve...) i preko 30m³ otpadnog biljnog materijala (od srušenih stabala i slomljenih grana). Na plažna područja vraćeno je oko 74m³ šljunka (kombinirano, ručno i strojno) kojega je more nanijelo duž javnih površina uz obalu. Kroz hitne intervencije ukupno je s javnih površina uklonjeno i zbrinuto oko 130m² materijala ili oko 2 600 punih građevinskih kolica (kariola).

D. Maričić

D. Maričić

D. Maričić

D. Maričić

D. Maričić

Za sanaciju štete koju je priroda učinila u samo jednoj olujnoj noći bilo je potrebno puno ljudi i opreme, prilično vremena i nemala financijska sredstva. Priroda nas je još jednom podsjetila koliko je silna i moćna.

Darija Perković

D. Maričić

NA PODRUČJU SELCA NOVA INVESTICIJA:

SANACIJA SUSTAVA JAVNE ODVODNJE METODOM BEZ RASKOPAVANJA

Na pomolu je još jedna investicija Komunalnog društva MURVICA d. o. o. Ovaj put riječ je o sanaciji sustava javne odvodnje sanitarnih otpadnih voda CIPP (cured-in-place-pipe) tehnologijom bez iskopavanja koja se prvi put provodi na području grada Crikvenice, točnije u naselju Selce. Investicija će obuhvatiti dijelove Ulice španskih boraca i Ulice maršala Tita. Naime, nakon provedenog snimanja sustava javne odvodnje i ispitivanja vodne propusnosti utvrđeno je kako u navedenim ulicama cjevovodi ne udovoljavaju u potpunosti uvjetima vodne propusnosti te zahtijevaju brzo i učinkovito djelovanje.

CIPP tehnologija sanacije bez iskopavanja predstavlja novost i veliki tehnološki iskorak u sektoru vodovoda i odvodnje otpadnih voda na hrvatskom tržištu. Ova metoda je posebno prikladna za urbane sredine, stare gradske jezgre, prometnice i industrijske pogone, a primjenjiva je na sve oblike i materijale oštećenih cjevovoda. Izvođenjem radova CIPP tehnologijom bez kopanja izbjegava se zatvaranje prometnica, stvaranje prometnih zastoja i gubitak parkirnih mjesta za vrijeme izvođenja radova. Budući da se radovi sanacije CIPP tehnologijom izvršavaju u višestruko kraćem roku u odnosu na dosad uobičajeni način iskopom rova, u najmanjoj se mjeri remeti uobičajena svakodnevica. Primjenom tehnologije bez kopanja kao optimalnog rješenja za urbane uvjete na terenu, odnosno gusto naseljene lokacije s izgrađenošću više vrsta podzemnih infrastrukturnih instalacija koje su gusto postavljene ispod ceste, izbjeci će se i potreba za njihovim prelaganjem, a time i moguća oštećenja.

Riječ je o projektu koji omogućava značajno manje ometanje prometa, smanjenje rizika zaštite na radu i očuvanja zdravlja, zaštitu okoliša (smanjena emisija štetnih plinova, otpada...), manje ometanje odvijanja obrta i gospodarskih djelatnosti u području obuhvata, manje buke kao i moguće izvođenje radova pri lošim vremenskim uvjetima.

Direktor Komunalno-trgovačkog društva MURVICA d. o. o. Jevgenij Prpić istaknuo je:

– Započinjemo provedbu još jedne važne investicije u sanaciji sustava javne odvodnje sanitarnih otpadnih voda na području Selca. U tijeku je postupak javne nabave za odabir izvođača radova, pa će se po odabiru najpovoljnijeg ponuditelja započeti planirani radovi. Tehnologija se u području sanacije, odnosno rekonstrukcije komunalnih instalacija, doista mijenja i napreduje te smo u skladu s time izabrali novu metodu sanacije koja se u svjetskoj praksi sve više primjenjuje. Naime, riječ je o metodama koje su prisutne u Europi tijekom posljednjih tridesetak godina, dok su u Hrvatskoj u primjeni tek posljednjih godina.

Sanacija sustava javne odvodnje sanitarnih otpadnih voda metodom „bez iskopa“ pogodan je način brzog rješavanja vodne propusnosti kanala odvodnje koji iziskuje pribavljanje minimalnih dozvola za izvršenje radova. Time su eliminirani mnogi administrativni problemi, odnosno eliminiran je problem vezan uz propisane uvjete iskopa kanala, a i rizici povreda na radu i onečišćenje okoliša svedeni su na minimum. Također, tom metodom možemo održavati zatvoreni sustav potrošača preko glavnog kanala do postrojenja za pročišćavanje.

– Voda je naslijeđe koje treba čuvati, štiti i racionalno koristiti. Uvjeren sam kako će predstojeća investicija spriječiti propuštanje cijevi sustava javne odvodnje te osigurati dugoročnu zaštitu vode od neželjenih utjecaja – zaključio je direktor MURVICA d. o. o. Jevgenij Prpić, mag. ing. geod. et geoinf.

MURVICA d. o. o.

Jevgenij Prpić, mag. ing. geod. et geoinf., direktor MURVICA d. o. o.

Arhiva Murvice

VESELKO MUTAVGJIĆ: 14 MILIJUNA KUNA U JOŠ BRŽI RAST TURISTIČKOG JADRANOVA

Novi, investicijski zamah: ulaganja u plažu na predjelu Grabrove

Sada je na redu – Jadranovo! Nakon investicija u preporod Crikvenice i Selca, njihovih središnjih dijelova, etapnog ostvarenja obimnog projekta Aglomeracije, potom aktualne gradnje bočališta s pratećim sadržajima u crikveničkom Gornjem kraju, na redu je najzapadniji dio gradskog područja – mjesto zaštitnika svetog Jakova – Jadranovo! Ideja je stvoriti kvalitetan, ugodan i vizualno iznimno atraktivan plažni prostor mjesta.

O tome govori mag. ing. mech. Veselko Mutavgić, vršitelj dužnosti pročelnika Upravnog odjela za razvoj, prostorno planiranje i imovinu: - Uredit će se uvala Grabrova, točnije njezine površine pod plažom. Riječ je o 250 metara plaže koja će dobiti posve novi izgled, a uz to i nove sadržaje. Završni sloj žala izradit će se iz mješavine drobljenca promjera od 8 do 32 milimetra, a ta će duljina biti podijeljena tzv. „bracima“ koji će potpomoći djelovanju mora i pridonijeti daljnjem prirodnom stvaranju i obradi šljunka na međi mora i žala.

Novo lice Grabrove

Nova plaža bit će i nova mogućnost za nove inicijative u plasmanu ugostiteljsko-trgovačke ponude na samoj obali i plaži, a izgled objekata bit će propisan projektom kako bi činio jednu cjelinu s novom plažom. Samim formiranjem plaže u njezinoj pozadini oformit će se novonastali prostor koji će sa sadašnjom uvalom Grabrovom tvoriti novu javnu površinu, novi trg.

Jadranovo će završetkom ovog projekta, te uređenjem luke Perčin u punom smislu postati mjesto koje živi na moru, a ne pokraj mora.

Jednom riječju, Jadranovo dobiva novo lice na predjelu uvale Grabrove! Iako i danas Jadranovo krase brojne prekrasne plaže, u pravilu skrovene i teže dostupne, ova će plaža biti lako dostupna svima poput prekrasne oaze u središtu mjesta koja će turiste, ali i domaće osvojiti na prvu. Projekt je završen vodeći se brigom o zaštiti okoliša, a izradila ga je projektna tvrtka *Alkar u sridu*, iz Sinja, čiji je vlasnik slavodobitnik sinjske alke Mladen Vučković (2005. godine), potomak također poznate alcarske obitelji iz Sinja.

Nadamo se da je ovaj projekt i za Jadranovo pogodak u sridu!

Novi Zamlat

Sadašnja lučica Zamlat dobit će novi izgled povećanjem kapaciteta, što će se omogućiti postavljanjem tzv. kompenzacijskog gata na plivajućim pontonima. Time će se nadomjestiti izmiještanje plovila koja se sada nalaze u uvali Grabrovoj.

Vlasnici barki i brodice imat će ubuduće u lučici Zamlat i dalje kvalitetnu zaštitu svojih plovila.

Šire značenje

Ostvarenje ovog projekta zaista ima atribute povijesnog jer će time obalni dio Jadranova poprimiti sasvim novi izgled na obalnom dijelu, uz more. Dobit će se i novi trg koji će se uklopiti u priobalni ambijent i postati sastavnim dijelom tog novog izgleda uvale Grabrove. Radovi će stajati 14 milijuna kuna i uvjereni smo da će višestruko opravdati ova ulaganja u još brži turistički rast i daljnji razvoj Jadranova, koji ionako proteklih godina u tom segmentu ostvaruje stalni uzlazni trend, a time u cijelosti i stvaranju novih odlika kvalitete cjelokupnog turističkog područja grada Crikvenice. Ovime se ispunjava više postavki kojima se rukovodi Grad Crikvenica u razvoju turističkih potencijala uz uključivanje svih ostalih obveza u očuvanju i zaštiti okoliša i kvalitetnih prirodnih vrijednosti našeg podneblja.

Projekt Plaža Uvala Grabrova – Jadranovo nova je etapa razvoja našeg turizma, a onda će uslijediti i područje s plažama na potezu Crikvenica – Selce i Crikvenica – Dramalj – naglašava Veselko Mutavgić.

Veselko Mutavgić

Franjo Deranja

Sadašnje stanje plaža na području Jadranova

Arhiva

Arhiva

Arhiva

Slikovni prikazi područja uređenja plaža u Jadranovu

Gradonačelnik Damir Rukavina

– Jadranovo se kontinuirano razvija i to me veseli. Uz uređenje škole i vrtića, čime smo stvorili uvjete za naše najmlađe, zatim uz rješavanje infrastrukture kako cestovne tako i oborinske i fekalne kanalizacije, ovime stvaramo uvjete za kvalitetniji turizam u Jadranovu. Projekt je dugo razrađivan i pomno osmišljavan da bismo na najbolji način proveli stvaranje novog, prijeko potrebnog plažnog prostora, ali i formiranje ugodnog prostora za manifestacije i druženja uz samo more u Jadranovu. Jakovlja, Oluja i druge vrhunske manifestacije na ovaj će način dobiti prostor kakav zaslužuju! Radovi bi trebali započeti uskoro. Radit će se etapno s planom završetka prve etape prije turističke sezone i početkom sljedeće nakon turističke sezone.

Svaka investicija, pa tako i ova, imat će svoje zagovornike i kritičare, ali zato želim istaknuti da se ovim projektom posebna pozornost posvetila svim aspektima zaštite okoliša. Kvalitetno je bila odrađena i priprema investicije osiguravši kvalitetni i domaći kameni materijal! – kazao je gradonačelnik Grada Crikvenice Damir Rukavina.

STIŽE ADVENT U CRIKVENICI – 100% ROMANTIČNO

Ovog prosinca lokacija Adventskog parka u srcu Crikvenice zasjat će u sasvim posebnom svjetlu. Pripreme za Advent u gradu su u punom jeku, stoga, puno je razloga zbog kojih ove zime ne smijete propustiti - Advent u Crikvenici!

“Peta godina Adventa u Crikvenici, pet godina najrazličitijih programa, brojnih koncerata i raznolikih blagdanskih doživljaja... Pravi trenutak da u povodu te male obljetnice sabere sva iskustva i dojmove, pogledamo što je dosad učinjeno, ali i pokušamo učiniti novi korak naprijed, osvježiti našu manifestaciju i ponuditi našim sugrađanima, ali i našim gostima iz Rijeke i okolice nove razloge za dolazak i boravak u Crikvenici”, poručuje zamjenica gradonačelnika Grada Crikvenice, Silvia Crnić koja ispred tima u Gradu Crikvenici vodi ovaj projekt.

Arhiva

Kada se u subotu 1. prosinca u Adventskome parku otvore prozori blagdanskih kućica i upale lampice, po peti puta zaredom u našem gradu započet će Advent u Crikvenici. No ono što će Crikveničane i njihove goste tamo dočekati, bit će Advent u sasvim novom

Lokacija jedinstvene atmosfere

“Rijetke su lokacije uz samu obalu mora koje mogu pružiti takvu atmosferu i ambijent poput našega Adventskog parka, a naša je želja da ova lokacija u samome srcu našega grada doista postane mjesto susreta - u svako, a posebno u ovo doba Adventa. Pa ako je u proteklih pet godina bilo i uspona i padova, pozitivnih ocjena, ali i opravdanih kritika koje smo pažljivo osluškivali, nismo posustali u našim nastojanjima te za peto izdanje pripremamo jedan sasvim poseban doživljaj Adventa s kvalitetnim programima, dobrom ponudom i ugodnom blagdanskom atmosferom koju ne smijete propustiti”.

Arhiva

svjetlu, s puno razloga za dolazak i druženje u mjesecu dobrih želja, radosti i sreće!

A što nas sve to od 1. pa sve do 30. prosinca očekuje u Adventskome parku i na što to misli zamjenica gradonačelnika kada najavljuje “novi korak” za Advent u Crikvenici?

Novo lice Adventa

Novo uređenje parka - da! I novi pristup programu - i to, da. A usto i nova, kvalitetnija ugostiteljska ponuda - svakako, da! Zapravo, potpuni “makeover” i novo, “umiveno” lice manifestacije koja će i Crikveničanima,

Arhiva

Arhiva

ali i Riječanima i svim drugim stanovnicima Kvarnera ponuditi doista nove razloge za dolazak i boravak na crikveničkoj rivijeri u doba Adventa.

“Pitate li organizatore koja su to tri elementa bez kojih nema dobre organizacije, onda su to svakako program, ambijent i ponuda”, tvrdi Vedran Galić iz G.A.D. PRODUKCIJE, uspješne agencije koja zajedno sa svojim timom Kultur stoji iza zapaženih

poseban doživljaj, ali prije svega ambijent u kojemu će se osjećati i toplo i ugodno. A načinom na koji ćemo oblikovati program, želimo poručiti svima da ne trebaju birati kada će posjetiti Advent, nego da su dobrodošli u bilo kojem trenutku te da kad god dođu, da će na Adventu u Crikvenici provesti ugodno vrijeme uz dobar program i kvalitetnu ponudu, u zabavi i druženju”.

I da, svjesni su i toga da je jedan od osnovnih problema manifestacije u proteklih godinama bila izražena hladnoća, no i tome su spremni doskočiti. “Dio blagdanske atmosfere je dakako i zima. Vremenski uvjeti su vjerojatno jedini čimbenik na koji ne može utjecati. Ima nešto i u tome da nam se uz dobro kuhano vino i u dobrom društvu, malo smrzne i nos. No kako bi posjetiteljima Adventa osigurali što ugodniji boravak, osmislili smo niz posebnih ‘paravana’ i ‘otoka’ s grijalicama za koje vjerujemo da će, uz programe koji će pridonijeti dobroj atmosferi, stvoriti osjećaj ugođe u crikveničkom Adventskom parku”.

Jelena Radan, Meritas, Caiman Verde, Ervin Baučić i druge glazbene atrakcije

Bit će tu i kompleta za sjedenje, toplih dekica, lampiona i različitih ukrasa, radi se dodatno i na osvjetljenju cjelokupnoga parka, a sve s ciljem da Advent u Crikvenici bude jedan sasvim poseban Advent. A prije svega, da bude “100% romantični” Advent, kako glasi novi slogan manifestacije, kojim se želi istaknuti romantični karakter Crikvenice kao destinacije, kao i romantična atmosfera same manifestacije, s romantičnim pogle-

kulturno-turističkih manifestacija kao što su Dvorišta i Plac Mljac u Zagrebu ili Kantuni na otoku Rabu, a koja je prihvatila zadatak da realizira “makeover” Adventa u Crikvenici.

“Prihvatili smo ovaj zadatak i otvoreni poziv na suradnju iz Grada Crikvenice kao veliki profesionalni izazov. Iza nas stoje veliko iskustvo i brojni uspješni projekti. Nitko od nas nema čarobni štapić, ali čvrsto vjerujemo da našim profesionalnim pristupom i strpljivim radom možemo udahnuti novi život ovoj manifestaciji - novim načinom na koji ćemo oblikovati program, kako ćemo Advent u Crikvenici predstaviti prema javnosti, kao i intervencijama i novim uređenjem koje ćemo realizirati u samome parku”.

Zaokret od uređenja do programa

“Želimo zaokret na svim razinama, u uređenju, programu, kao i u ugostiteljskoj ponudi, a prije svega želimo postići zaokret u načinu na koji će Crikveničani i gosti iz drugih sredina posjećivati Advent u Crikvenici. Načinom na koji ćemo urediti prostor parka želimo ponuditi svim posjetiteljima Adventa i jedan

Arhiva

Arhiva

Arhiva

Arhiva

dom na more, u parku starih pinija i uz jedan od najljepših zalazaka sunca na Jadranu.

Posebno uređeni paravani za boravak imat će i dodatni umjetnički moment, no neka nešto od svega što se sprema ostane i iznenađenje. Ono što, međutim, ni u kojem slučaju neće ostati tajna, jest program. Pet vikenda mjeseca prosinca - od petka do nedjelje (osim prvog vikenda u kojemu program počinje od subote) - rezervirano je za prvo-razredne glazbene izvođače s programima prilagođenima blagdanskoj atmosferi: od Jelene Radan i grupe Meritas u posebnom božićnom programu *When Christmas Comes*, preko latino spektakla Caiman Verde, klupske pop-rock senzacije Positivo i sjajnog rock vokala Ervina Baučića uz gitarskog virtuozu Branka Bogunovića Pifa, sve do sjajnih

Arhiva

mladih glazbenika i manjih sastava kao što su Double Jam i mnogi drugi.

Petkom i subotom programi će se održavati u kasnim poslijepodnevima i večernjim satima, a nedjeljom kao matineja u priepodnevnom i ranijem poslijepodnevnom terminu za "100% uživanja" u blagdanskom ozračju s pogledom na morsk obalu.

"Program u parku vidimo kao svima jasan i pregle-

dan kalendar čvrstih programskih cjelina", zaključuje Galić, "koji neće ostaviti nikakvih dvojbi kada se što događa. No prije svega na Adventu želimo stvoriti atmosferu koja će motivirati posjetitelje da 'skoče' do parka petkom nakon posla na čašu kuhanog vina i pokoji dobar zalogaj, da planiraju s prijateljima posjet parku u subotu navečer na neki dobar program uz živu glazbu ili da se prošecu do parka i uživaju u njegovoj jedinstvenoj atmosferi i suncu u nedjelju prijepodne. Drugim riječima, da u parku uvijek bude dobra glazba i dobra ponuda, a da posjetitelji ne posjećuju Advent samo motivirani nekim određenim izvođačem, nego da ga posjećuju jer im je tu uvijek ugodno i zabavno, kad god se u njemu našli".

Adventski park - Najljepše mjesto susreta

Za neke od dana organizatori najavljuju i dvostruke glazbene programe, kako bi doživljaj Adventa u Crikvenici bio što bogatiji i kako bi Adventski park doista postao "mjesto susreta" za sve generacije. Zato je adventska pozivnica upućena svima - bez razlike u godinama, a prvenstveno svima onima veselog duha koji su atmosferu blagdana u dobroj volji spremni podijeliti s drugima.

Prve nedjelje u Crikvenici održava se već tradicionalni, 8. Adria Advent Marathon, dio manifestacije - na veselje najmlađih - bit će i dalje i Adventski vlak i Adventska kočija, kao i Sveti Nikola koji će darovati školare, a adventska atmosfera kroz razne programe proširit će se kao i prethodnih godina na mnoge dijelove grada. "Ledena morska bajka" - klizalište na jedinstvenoj poziciji tik uz morsk obalu, bit će otvorena od 15. prosinca sve do 14. siječnja 2019. godine - cijelim trajanjem zimskih školskih praznika.

Gastro ponuda posebna je tema svake adventske manifestacije, pa tako i Adventa u Crikvenici, a u jednom su organizatori crikveniškog Adventa složili: ugostiteljska ponuda u Adventskome parku mora se dizati na višu razinu. U tom pogledu, bit će tu i ukusnih blagdanskih slanih i slatkih zalogaja i dobrog kuhanog vina. I nekih iznenađenja, i vrućih koktela i drugih gastro delicija. U ovoj godini neće se toliko insistirati na kvantiteti, koliko na kvaliteti, ali u svakom slučaju, bit će tu i više nego dovoljno motiva za ljubitelje dobrih zalogaja i ukusne kapljice.

Ulaz na sve programe u Adventskom parku, čitavim tijekom manifestacije, bit će slobodan za sve posjetitelje.

Najbolji Advent na Kvarneru

"Advent u Zagrebu želi i ove godine biti najbolji Advent u Europi, a mi smo možda samo malo manje ambiciozni", komentiraju kroz osmijeh naši sugovornici. "Advent imaju i Zagreb i Zadar i Šibenik i mnogi drugi, a mi kroz nekoliko narednih godina želimo postati 'najbolji Advent na Kvarneru'. Slažemo se u tome da je to itekako velik, iako dostižan zadatak. Želimo da u našem Adventskom parku tijekom trajanja Adventa uživaju prije svega naši sugrađani, ali želimo u njemu vidjeti i druge posjetitelje s Kvarnera. A dugoročno i iz Zagreba i iz drugih krajeva Hrvatske, zašto ne!"

I što još naposljetku dodati nego: Advent stiže u Crikvenicu - Dođite i vi!

Uredništvo

JELENA RADAN & MERITAS: Jedva čekamo nastup u Crikvenici

U Adventski park ove godine među ostalim stižu Jelena Radan i djevojke iz grupe Meritas. U tom povodu Jelena nam je, u pauzi svojih nastupa, odgovorila na nekoliko pitanja i podijelila s nama uzbuđenje skorim susretom na Adventu u Crikvenici.

Najavljeni ste kao jedna od gošći ovogodišnjeg Adventa u Crikvenici...

Posebno mi je drago što ću ove godine nastupiti na Adventu u Crikvenici, u Adventskom parku kojega sam vidjela na fotografijama, ali nisam ga imala priliku doživjeti. I doista se veselim, jer prema onom što vidim, a što su mi prenijeli i organizatori, to je sasvim poseban ambijent i bit će doista posebno pjevati u paviljonu, uz samo more, u tome lijepom ambijentu.

Što spremate za svoj crikvenički nastup?

Sa svojim kolegicama iz grupe Meritas, Anitom i Meri, već niz godina s velikim uspjehom izvodim program *When Tomorrow Comes* u kojem poznate hitove, ali i pjesme koje su nam jednostavno prirasle srcu, izvodimo na neki naš, poseban način. Za Božić izvodimo božićnu verziju toga programa, u kojemu nastupamo uz pratnju električnog klavira, bas gitare i cajona. Među ostalim, izvodit ćemo poznate blagdanske teme poput *Miracle of Love*, *Happy Xmas*, *It's Christmas Time*... I pjesmama koje nužno nemaju u nazivu Božić ili Christmas, svojom blagošću i ljubavnom tematikom pokušat ćemo prizvati duh i atmosferu Božića.

Kako osobno doživljavate vrijeme Adventa?

Kao vrijeme koje odiše porukama dobrote, prijateljstva, utjehe i ljepote, vrijeme veselja i sreće, ali i vrijeme u kojemu se posvećujemo najdražima. Glazba ima posebnu ulogu, ona ima moć oplemeniti nas i uputiti u ljepše sutra. Stoga i svoje nastupe u adventsko doba želim na poseban način, u otvorenoj i neposrednoj komunikaciji, podijeliti sa svojom publikom. Sigurna sam da će tako biti i u Crikvenici s mojim prijateljicama i kolegicama, i jedva čekam...

Arhiva

MARIJAN JURINČIĆ-ANTONICA

OD „LIFTBOJA“ DO NAJOMILJENIJEG DIREKTORA

Marijan Jurinčić - Antonica

MARIJAN JURINČIĆ (77) pravi je Crikveničanin, s obiteljskim očevim nadimkom Antonica, pa s tim započinjemo razgovor, a završavamo sjećanjima na turističku Crikvenicu 50-ih godina prošlog stoljeća, s Hotelom *Therapijom*, te Hotelom *Internationalom*, gdje je bio direktor pune dvadeset i dvije godine, i Hotelom *Zagrebom* odakle je nakon tri godine vođenja objekta otišao u mirovinu.

„Liftboj“

Marijan se rado prisjeća svojih početaka u hotelijerstvu premda uz te slike sjećanja ide i ono pomalo i neočekivano o najtežem poslu u životu?!

– Bio sam „liftboj“ u Hotelu *Therapiji*. Naravno, lift je bio na struju, ali bi desetine puta u jednom prijepodnevu instalacija izbacila osigurače... Osim toga, čim bih došao do petog kata, gosti bi već zvali u prizemlje. Kad je bila smjena gostiju, u liftu se našlo i do stotinjak kofera... Opet osigurači, zbog preopterećenja! – dobro se prisjeća tadašnji osmoškolac koji će uskoro postati crikvenički gimnazijalac.

Ugledni gosti

– Bilo je to i vrijeme kad sam se kao mlad zaposlenik u poznatom hotelu susretao s poznatim ili stalnim gostima koji su se svake godine rado vraćali u *Therapiju*. Među njima spomenut ću samo dvojicu uglednih liječnika, a u to doba iznimno cijenjenih zagrebačkih specijalista – doktora Antu Šercera i doktora Iva Padovana. Oni su osnivali i razvijali novovjeku crikveničku Thalassoterapiju. Rado su odsjedali u Hotelu *Therapiji*.

Privrženost Crikvenici i crikveničkom podneblju, pa i ugođaju u hotelu i njegovu okolišu, najjednostavnije ilustrira jedna impresija doktora Šercera kojem sam ujutro obično nosio novine u sobu. Rekao mi je jednom zgodom: – Vidiš, mali: ovo ovdje, u loži ove sobe, ujutro piti kavu i čitati novine uz cvrkut ptica – ne postoji ništa ljepše na početku dana! – Imali smo mnoge stalne goste, osobito Austrijance, Nijemce i Čehe, a računalo se da je oko četrdeset posto gostiju od ukupnog broja hotelskih posjetitelja dolazilo svako ljeto ponovno u Hotel *Therapiju*. Mora se reći i to da su u to vrijeme Česi bili

daleko najbolji gosti!

Hotel je imao i iskusne konobare. Među njima su bili i neki vremenšnji ljudi koji su čitav radni vijek proveli u ugostiteljstvu i hotelijerstvu, a jedan od njih bio je i Josip-Joško Benić, šef konobara. On je znao reći sljedeće, što sam dobro upamtio sve do današnjih dana: – Gost je kao nježna biljka! Moraš ga pažljivo zalijevati ako ga želiš sačuvati! Sve to kasnije mi je koristilo kad sam se našao u hotelijerstvu kao redoviti i stalni zaposlenik i rukovoditelj.

Rukomet

Marijan Jurinčić-Antonica bio je vrsni rukometaš. Dvadeset godina igrao je rukomet, a taj ga je sport tada bio odveo na godinu i pol i u Njemačku. Bio je u Bayer Leverkusenu, a to je vrijeme osim u igranju rukometa koristilo i za ovladavanje kvalitetnim njemačkim jezikom.

Recepcija

Rad u Hotelu *Therapiji* na recepciji bio je novo i dragocjeno iskustvo, a kolegica i nadređena šefica Zdravka Požarić bila je iznimno korektna, ali i stroga mentorica. Poslovi su postali raznovrsni i Marijan je stekao nova iskustva. Hotelijerska tvrtka *Jadran* ima i svoj Tourist Service u središtu grada, tri broda i jedan autobus za turističke izlete. Slijedi odlazak na otok Krk u Šilo i Hotel *Pećine*. – Imali smo kapacitet za svega 26 gostiju, ali sam zakupom privatnog smještaja znao doći i do 90-ak pansioniskih gostiju. Bio sam ondje tri godine, a onda je uslijedio povratak u Crikvenicu, u Hotel *Mediterran*. Nakon Mediterana dolazi višegodišnji izlazak iz hotelijerstva i ulazak u poslove banke: – Punih osam godina i jedan dan bio sam u Riječkoj banci.

Inter – centar svijeta

Povratak u hotelijerstvo bio je Marijanov dolazak na mjesto direktora 1985. godine u tada kulni Hotel *International* u središtu grada. U popularnom Interu dotad je bio direktor Ivica Miočić, a hotel je slovio kao središte najboljih karnevalskih plesnih zabava, i to ne samo u Crikvenici i na crikveničkom nego i na širem riječkom području. – U jednoj subotnjoj večeri i karnevalskoj noći znalo se ovdje zateći i tisuću posjetitelja. Kad bi nastupao netko od tadašnjih poznatijih estradnih pjevača i zabavljača, u hotelu bi bilo i do dvije tisuće gostiju! Inter je ionako od početka sedamdesetih – od 1964. godine kad je otvoren – slovio kao svojevrsni „centar svijeta“ u zabavi i provođenju slobodnog vremena, a posebice zabavnih programa subotom i nedjeljom. U Crikvenici su u njemu svoju karijeru započeli članovi vokalnoinstrumentalnog sastava Friends i Marino Ferenčić s prijateljima.

Skorim dolaskom Marijana Jurinčića na mjesto direktora u Inter dolazi na red i obimna rekonstrukcija hotela. Inter prestaje biti karnevalsko središte i poprima posve novi izgled i sadržaje garni-hotela ili pansion-hotela, ali s deset i više lokala u prizemlju, diskotekom na katu, tavernom, središnjom proizvodnjom slastica za čitavu tvrtku *Jadran* itd. – Umjesto „štrapačnih“ karnevalskih subota, u kojima smo osim nekoliko stotina imali i tisuću i više posjetitelja, što je ostavilo određene štete u objektu i na inventaru, dobili smo prostore u kojima su se odvijali reprezentativni skupovi manjeg obujma i pre-

zentacije, te etno i gastroizložbe i priredbe. U vremenu koje je prethodilo tim danima i godinama pristizali su poznati kao što je dolazio naš glazbenik, skladatelj, pijanist i aranžer Stjepan Mihaljinec sa suprugom i kćeri. Redovito je u Hotelu *Therapiji* bila klavirska pratnja našoj zabavno-glazbenoj i estradnoj zvijezdi Ivi Robiću koji je u našem hotelu imao višegodišnji angažman. Kasnije su nastavili gažu u Hotelu *Kvarneru* u Opatiji, ali je Stjepanova kći željela i dalje povremeno dolaziti u Crikvenicu jer „u Opatiji nije bilo prave zabave za mlade“, pa je tako znala proslaviti ovdje u Interu i svoj rođendan.

Vjerni gosti

Crikvenica je uvijek imala svoje vjerne goste koji su dolazili godinama pa i desetljećima. Marijan se prisjeća bračnog para iz Njemačke. Bili su to Irene i Otto Züffle koji su ovaj put, pak, dolazili u Hotel *Miramare* punih trideset godina. Čak nije bila važna ni razina komfora jer je taj hotel već tada – iz godine u godinu – pomalo gubio korak sa zahtjevima suvremenog komfora. *Miramare* je imao na čitavoj etaži za sve sobe samo jedan sanitarni čvor! Supružnici Irene i Otto uzimali su redovito svake godine sobu broj 7. Dolazili su dokle god su mogli i dokle god ih je koliko-toliko služilo zdravlje. Na njihov pokop u Njemačku otišao je Marijan s nekolicinom svojih prijatelja i kolega, turističkih djelatnika i hotelijera. Takvih primjera vjernih gostiju i dugogodišnjih posjetitelja Crikvenice, ali i

njima odanih prijatelja-domaćina, bilo je i još uvijek ih ima...

Plaže i koncesije

Kritičke opaske na neke aktualne pojave u hotelijersko-turističkoj Crikvenici, ako su upućene s kompetentnog mjesta ili od iskusnog pojedinca koji je čitav radni vijek proveo u turizmu, mogu biti samo korisne i dobrodošle! To se odnosi i na Marijanove opaske da bi koncesije za plaže trebalo davati koncesionarima na dulje razdoblje, a ne samo do jedne godine, jer se na tako kratko vrijeme preuzimanja plaže ne isplati ulagati ni u što drugo od pukog i najnužnijeg održavanja.

Hobi

Pravi Crikveničanin je i i pravi Primorac, pa je tako i Marijan Jurinčić vezan uz more. Ovdje je svakako i barka, ali i ribolov.

– Kakav ribolov? S barke ili s kraja?

– Prije je to bilo više s barke, a sad uglavnom ribarim s kraja – rekao je Marijan, a uto dolazi konobarica i sasvim spontano oslovljava Marijana Jurinčića najomiljenijim direktorom, a imala ih je – kako je rekla – u svojoj dugoj karijeri lijepi broj.

Kakav životni krug!? Ima li što ljepše negoli karijeru pučkoškola-liftboja zaokružiti atribucijom najomiljenijeg direktora!

Franjo Deranja

Marijan Jurinčić - Antonica

F. Deranja

DAN DOBROVOLJNIH DARIVATELJA KRVI – 25. LISTOPADA 2018.

G DCK Crikvenica kao i svake godine svečano je obilježio 25. listopada – Dan dobrovoljnih darivatelja krvi Republike Hrvatske. Na taj dan 1953. u Željezari Sisak provedena je prva akcija dobrovoljnog davanja krvi u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa pa se ove godine ujedno obilježava i 65 godina organiziranog darivanja krvi u Hrvatskoj.

Na svečanosti su dodijeljena priznanja svim dobrovoljnim darivateljima krvi koji su u proteklih godinu dana ostvarili neko od jubilarnih darivanja. Pozdravni govor održala je predsjednica GDCK-a Crikvenice dr. Iva Skočilić, a skupu se obratio predsjednik Gradskog vijeća Grada Crikvenice Josip Friš kao izaslanik gradonačelnika Damira Rukavine.

Kratok pregled aktivnosti u dobrovoljnom darivanju krvi u proteklih godinu dana priložila je ravnateljica Irena Gašparović. Osim redovnih akcija darivanja krvi, organizirale su se i posebne akcije – u suradnji sa SŠ dr. Antuna Barca Crikvenica akcija za maturante kojoj je prethodilo edukativno predavanje, te dvije akcije na Transfuziji za darivatelje 65+ godina. GDCK Crikvenica danas ima oko 250 aktivnih darivatelja krvi, a 2013. godine osnovan je Klub 100+ u kojem je trenutačno 24 darivatelja krvi od kojih je veći dio još uvijek aktivan i redovan u darivanjima krvi. Posebno veseli da su ove godine u Klub 100+ ušla čak 3 nova darivatelja: Davor Miculinić, Ivica Unković i Vladimir Budimir.

Kako su potrebe za krvlju i krvnim pripravcima sve veće, naš zadatak je pokušati privući što više novih, mladih darivatelja krvi kako bi se pomoglo svima kojima kap krvi znači život i zdravlje.

Budući da HCK ove godine slavi tri velika jubileja, 140 godina na tlu Republike Hrvatske, 65 godina organiziranog darivanja krvi, te 25 godina od priznanja HCK-a kao samostalnog društva, izdana su i posebna, jubilarna priznanja svim zaslužnima za provođenje i promicanje aktivnosti Crvenog križa koja su podijeljena u sklopu ove svečanosti.

Jubilarna priznanja dobile su volonterke: Antić, Mira; Barac, Nikica; Brnčić, Katica; Brnić, Divka; Brozičević, Ladislava; Butković, Ivana; Domijan, Bosiljka; Juretić, Estera; Jurić, Ljiljana; Katnić, Milica; Kocijan, Jelka; Mavrić, Ljiljana; Mjeda, Frida; Radil, Anđelka; Škorjanec, Vesna; Tomašek, Dragica; Valentić, Paula i Vukonich, Vinka.

Jubilarna priznanja također su dobili i svi subjekti koji pomažu u radu društva: Grad Crikvenica, DVD Crikvenica, JVP Grada Crikvenice, Eko-Murvića d. o. o., Ikarplast d. o. o., Jadran d. d., OŠ Vladimira Nazora, OŠ Zvonka Cara te SŠ dr. Antuna Barca.

Irena Gašparović, dipl. oec.

Tijekom protekle godine jubilarna darivanja ostvarili su sljedeći darivatelji:

5 PUTA

Irena Križanec

10 PUTA

Mateo Matejčić

Stjepan Špalj

Nino Matić

Kristian Miculinić

20 PUTA

Milena Orač

Nenad Domijan

Milan Klobučar

Filip Brnčić

Miroslav Šostarec

25 PUTA

Željka Lončarić

30 PUTA

Mirko Lončarić

Siniša Gavran

Ivica Antić

40 PUTA

Marin Dukić

Robert Ropac

Ivan Turčić

Robert Rogić

Dalibor Barbalić

Bruno Dobrinić

Mirjan Uremović

Ivica Šubat

50 PUTA

Mato Gavran

Dinko Gračaković

Vlatko Uremović

100 PUTA

Davor Miculinić

Vladimir Budimir

Ivica Unković

125 PUTA

Ervin Car

Nedeljko Car

Svi oni dobili su zaslužna priznanja, a darivatelji Ervin Car i Nedeljko Car dobili su priznanje i poklon župana PGŽ-a gosp. Zlatka Komadine i Društva Crvenog križa PGŽ-a.

Također, dodijeljena su priznanja i pravnim osobama koje podupiru i prate provođenje akcija DDK-a: Gradu Crikvenici, Jadranu d. d. Crikvenici, Eko-Murvića d. o. o., DVD-u Crikvenici, medijima – portalu crikva.hr i Novom listu-dopisništvu Crikvenici, te SŠ dr. Antuna Barca u Crikvenici.

Volonterke Crvenog križa

100+ klub dobrovoljnih darivatelja krvi

Dobrovoljni darivatelji krvi

N. Car

N. Car

N. Car

■ MATO GAVRAN (HSP AS):

OSJEĆAM SE PRAVIM CRIKVENIČANINOM!

F. Deranja

MATO GAVRAN (HSP AS) dragovoljac je Domovinskog rata i drugi je mandat u Gradskom vijeću, a prema nekim iskustvima i idejama jedini i jedinstveni. Bio je na čelu svoje postrojbe koja je posljednja uspjela ući u pali Vukovar – nakon koje više to nije uspjelo nikome – da bi izvukli mrtve i ranjene branitelje i stanovnike koji su taj herojski grad branili do posljednjeg trenutka. Jedini je koji je uspio u sklopu manifestacije *Crikvenica Cup* dovesti u Crikvenicu 2400 najmlađih nogometaša u 130 ekipa, i to mlade sudionike od Zagreba i zagrebačkog Dinama do Dubrovnika. Manifestacija neprekidno raste po broju sudionika. Prisjeća se i Domovinskog rata digresijama o tom vremenu, pa ponovno vraća na aktualne događaje i ideje. Uslijedilo je i podsjećanje da je Crikveničanin

Davor Borščak, predsjednik stranke čiji je i Mato član, bio prvi dragovoljac s ovih prostora koji je otišao u Gospić. Davor odlazi prvi u Gospić, a Mato je bio posljednji u okupiranom Vukovaru iz kojeg su mnogi već bili otišli. Mato je bio i pripadnik specijalne policije neposredno prije i tijekom Domovinskog rata.

Ipak, osim osvrta na aktivnosti Gradskog vijeća, koje bi moglo funkcionirati još bolje i konstruktivnije, uspješnije po Grad, stvara se i mnoštvo ideja koje Gavran nosi u sebi i želi ih predstaviti zajedno s radom svoje stranke. – Uzimam sebi za pravo ustvrditi da sam možda veći Crikveničanin od nekih domaćih koji su ovdje rođeni. Premda sam rođen u Bosanskoj Posavini, a odrastao u Donjim Andrijevcima, ja sam Crikvenicu odabrao svjesno za svoj novi dom. Kuću sam napravio sâm izučivši i tu struku uglavnom tijekom gradnje. U Crikvenici, na velikom parkiralištu uz more, moglo bi se izgraditi još jedno parkiralište na katu, a u sklopu tog objekta i bazen olimpijskih dimenzija. Na Kavranovoj stijeni moglo bi se urediti izletišta s ugostiteljskim objektom i zvjezdarnicom. Bile bi to svojevrsne atrakcije – oba lokaliteta – kojima bi se unaprijedilo funkcioniranje grada prvim te obogatio život u jednom od zanimljivijih detalja drugim primjerom. Nakon pet godina sportske priredbe *Crikvenica Cup* ta udruga uglavnom radi s malo novca i bez novca, stoga bi to mogao biti i treći prijedlog za novi i novovjeki crikvenički brand u oblasti sporta. To bi bio sport za mlade i najmlađe koji bi ih malo odmaknuo od mobitela i računala.

– U radu Gradskog vijeća moglo bi biti, a i ima mjesta za napredovanje u funkcioniranju vladajuće koalicije, a i oporba bi mogla funkcionirati bolje, sve u interesu grada. Cini mi se kao da u svemu tome nedostaje zdravog natjecateljskog duha i rivalstva. Zalažem se za razvitak Crikvenice u najnaseljenijem dijelu njezine gradske jezgre premda nemam ništa protiv gradnje boćališta u Gornjem kraju, a predlažem, eto, i valorizaciju prostora na Kavranovoj stijeni i uokolo tog lokaliteta. Kaže se: – Tko nije bio na Kavranovoj stijeni, nije pravi Crikveničanin. Vidite, ja sam ondje bio!

Franjo Deranja

■ SONJA POLONIJO (NEZAVISNA):

PREDSTAVLJAM SVOJE BIRAČE, ALI I MNOGE DRUGE

F. Deranja

Sonja POLONIJO (Nezavisna), dipl. oec., ističe kako su izbori 2017. godine gotovo anticipirali kasniju situaciju, s mnogobrojnim prebjecima vladajućima, koju u punoj njezinoj bijedi vidimo i na državnom vrhu.

– Vidimo, također, da zakonodavni sustav ne želi ili ne može spriječiti taj oblik trgovine?! U crikveničkom Gradskom vijeću danas sam jedina stvarna nezavisna vijećnica i ne pripadam ni jednom klubu vijećnika. Od početka mandata neprestano ističem da ću podržati sve one inicijative bilo vladajućih bilo oporbe ako za njih postoji valjana argumentacija. Na sjednicama tijekom rasprave nastojim obrazložiti stavove i razloge njihova formiranja, a kao nezavisna vijećnica predstavljam glas ljudi koji su stali iza mene na kandidacijskoj listi za lokalne izbore, s kojima cijelo vrijeme surađujem, ali i mnoge druge građane, one koji mi se javljaju s pitanjima i sa svojim problemima.

– U ovih godinu i pol dana rada u Vijeću uviđam nedostatak kvalitetne suradnje za dobrobit Grada. Stječe se dojam da je manje bitno što se predlaže, a više tko to predlaže?! Oporbeni amandmani najčešće se rutinski odbijaju, i to bez pravog obrazloženja, pa i onda kada bi akte, koje predlaže vladajuća većina, ponekad učinili kvalitetnijima. Treba biti jasno da nekvadratne odluke ne rješavaju probleme, a ako nisu usklađene sa zakonima – padaju na sudovima. Također, uvriježilo se mišljenje kako je gradonačelnik svemoguć, a to nije tako!

– Postoje i pojedinosti koje valja pohvaliti. Zamjenica gradonačelnika Ivona Matošić Gašparović napravila je velik demokratski iskorak ponovnom organizacijom edukacije za gradske vijećnike koju bez naknade provodi Udruga gradova u Republici Hrvatskoj. Ondje se uči o ovlastima vijećnika, razgraničenjima izvršne i zakonodavne vlasti, formiranju proračuna, zakonodavnoj regulativi te potrebi suradnje za dobrobit grada. Edukacija je besplatna jer se financira iz članarine koju gradovi, pa tako i Crikvenica, ionako uplaćuju toj udruzi. Nije mi i dalje jasno zašto je Crikvenica bila prestala održavati te edukacije prije dva mandata? Zar nije bolje imati obrazovaniji i kvalitetniji sastav vijeća kao kompetentan korektiv izvršne vlasti?

– Kao članica Tematske radne skupine za izradu razvojne strategije Hrvatske od 2020. do 2030. godine u oblasti održivog okoliša i energije, pri Ministarstvu regionalnog razvoja, upozorila sam na sjednici Gradskog vijeća da bi i Grad Crikvenica trebao, odmah po donošenju državne strategije, donijeti i vlastitu usklađenu razvojnu strategiju, i to za isto razdoblje. Otvorit će se nove mogućnosti povlačenja sredstava iz EU-fondova za uređenje zapuštenih javnih otvorenih i zatvorenih prostora, a i sami znamo da ih u gradu imamo dosta. Preduvjet za to su riješeni imovinsko-pravni odnosi, tako da bi to danas trebao biti prioritet u aktivnostima izvršne vlasti. Ako se mogu dobiti bespovratna sredstva, zašto nešto graditi ili uređivati na račun proračuna ili dizati kredit? Uštede u proračunu mogle bi se preusmjeriti u neke druge projekte, smanjiti davanja gradu, vratiti građanima ili gospodarstvu.

Franjo Deranja

ADVENTSKI PARK
1.12. - 30.12.2018.

🍷 slasni zalogaji

☕ topli napitci 🧑🏻‍🤝‍🧑🏻 druženje

🎵 glazba i koncerti

❄️ poseban ambijent

100% Romantično

UZ SVJETSKI DAN UČITELJA, 5. LISTOPADA,

Najbolja učiteljica: LJERKA KUČAN

KAD BIVŠI UČENICI POSTANU KOLEGE U ISTOJ ZBORNICI

Rođena je na državni praznik Francuske, 14. srpnja, kada je obljetnica pada Bastille, ali se domaćini nisu sjetili počastiti je na ondašnji rođendan kada je usred Pariza kao razrednica povelu na maturalno putovanje još jednu generaciju crikveničkih gimnazijalaca. Bilo je tih njezinih učenika! Bilo ih je toliko da ih i danas susreće kamogod pođe! Doduše, rijetko kamo odlazi, rijetko dalje od kuće, ali se rado odazove na pozive svojih bivših učenika na proslave obljetnica njihove mature.

Tribalj i Cesarica

LJERKA KUČAN (91), umirovljena profesorica biologije, rođena je u Triblju 1927. godine. Ondje je pohađala i prve tri godine osnovne škole. Slijedio je jedan razred u Cesarici, gdje joj je radio barba, pa put preko Karlobaga na ispit u Gospić i nastavak gimnazijskog školovanja u Krku i srednjoj školi kod tete u Vinkovcima...

Diplomirala je biologiju 1954. godine u Zagrebu.

Gimnazija

Puni radni vijek – čak nešto više od 40 godina rada – profesorica Biologije Ljerka Kučan obilježila je upravo crikvenička gimnazija. Osim trogodišnjeg izbjavanja i rada u Puli provela je u Crikvenici sve ostale godine poučavanja svojih učenika. O tome postoji i zahvala na kojoj piše da je u povodu 50. obljetnice crikveničke gimnazije dobila priznanje Grada Crikvenice (2005. godine) za svoj dugogodišnji i predani rad u prosvjetno-pedagoškoj službi u toj odgojno-obrazovnoj ustanovi.

– Započela sam raditi odmah 1955. godine u crikveničkoj gimnaziji. Ovdje sam radila jednu školsku godinu, a onda se čulo da bi se gimnazija mogla ugasiti. Otišla sam u Pulu, ali sam se nakon triju godina ponovno vratila u Crikvenicu i ovdje ostala do kraja radnog razdoblja 1995. godine.

Sjećanja

Ovo je osnovni okvir za sliku života, bogatu bojama i događajima, i o životu i karijeri jedne učiteljice, učiteljice stare škole, profesorice Ljerke Kučan. Poruka, uz fotografije, s jednog nedavnog događaja, s proslave 45. obljetnice mature njezinih učenika čija je bila razrednica, stoji na stolu, a Ljerka pita: – Hoćete li da Vam ju pročitam?

Nije dočekala odgovor, već čita...

I čita. Čita bez naočala!

– Našoj dragoj i neponovljivoj razrednici...!

Potpis: dr. Milojka Šegulja (rođ. Butorac).

Takvih je primjera jako mnogo, ali nas ponajprije vraćaju u vrijeme prvog Ljerkinog naraštaja učenika, a oni su: Ivica Požarić, Tatjana Hunjet, Dubravka-Dubica, udana Ivančić, Ivo Car, Lino Car, Mirko Kleković, Vladimir Ropac, Jasna Potočnjak, Papić, Ivana Ružić... Osim Ranka Škorića, koji je rođen 1939., svi su 1937. godište. Iz tog proizlazi da je učiteljica i razrednica, prof. Ljerka Kučan, bila samo deset godina starija od svojih učenika.

Prvi maturalac

Slijede naraštaji i naraštaji... Maturalni izleti. – Tada nam se sugeriralo da ne odlazimo na maturalne izlete u Italiju jer su mnogi bježali preko granice u tu zemlju. Odlučila sam svoje prve maturante povesti u Atenu. Dobro pamtim taj osmodnevni izlet. Putovanje brodom Jadranom. Put Jadranom po Jadranu bio je zanimljiv i jedinstven. Doputovali smo do atenske Luke *Pirej* i ondje ostali dan i pol, te se već drugi dan vraćali... Osam dana maturalnog izleta i tek malo više od jednog dana boravka u Ateni, ali dostatno za razgledavanje atenske akropole!

Poštovanje

Poznato je da život određuje slijed događaja, smjerove kretanja, različite tokove i sudbinske odrednice. Tako su proteklih godina i desetljeća uslijedile mnogobrojne proslave obljetnica mature polaznika crikveničke gimnazije. Nekih Ljerkinih učenika više nema među živima (dr. Ljubo Pavelić, dr. Guglielmi Nagar-Buljević)...

Učenici i kolege

Nakon toliko godina u jednom gradu i jednoj srednjoškolskoj ustanovi razumljivo je da su susreti s bivšim učenicima očekivani i draga pojava, događaj! Prije svega, to su susreti s kolegama s kojima se profesorica Ljerka počela susretati u zbornici iste škole, crikveničke gimnazije kao što je to bila magistrica Amalija Zoričić. Uslijedili su i susreti s bivšim učenicima, današnjim liječnicima, kao što su dr. Bojan Buljević, dr. Ivan Brozičević, dr. Oleg Petrović, dr. stomatologije Natali Kustić (rođ. Pavličević), dr. Goran Ružić... Ovdje su mnogi Crikveničani, Selčani, Dramaljci, Novljani... Neki se susreti ponavljaju, a neki su igrom života i riječju sudbine neponovljivi. Neponovljiva je, kako su joj napisali maturanti-slavljenici, i profesorica Kučan, kao što je i proces odgoja i obrazovanja, ta najodgovornija ljudska i društvena djelatnost – neponovljiv!

Prof. Ljerka Kučan

Vitalnost

Doček kod našeg domaćina, zapravo domaćice, uslijedio je pred ulaznim vratima kuće u crikveničkoj Zidarskoj ulici. Kratki dogovor gdje će tko sjesti i ponuda gostiju pićem, bombonima... Ljerka Kučan provela je cijeli radni vijek u gimnaziji, a sada živi na svega nekoliko koraka od te iste škole! Život je nepredvidljiv. Nakon godina i godina okruženih i ispunjenih učenicima protekle godine provodi uglavnom sama. O njoj se brinu dobri ljudi, poznanici i kolegice. Ni na što se ne žali, dapače, stječe se dojam da je zadovoljna.

– Znaite, kad ostanete sami, morate se boriti, morate se boriti za sebe. Nema druge

i ne postoji drugačiji način – slušamo riječi žene koja je u svojem životu, dugom 91 godinu, imala i izgubila sve svoje najbliže, sestru, nećaka... Vrijeme provodi u čitanju, u prebiranju po uspomenu, pregledavanju fotografija svojih učenika i kolega iz zbornice te s proslava godišnjica mature svojih mnogobrojnih učenika kao i mnogih obljetnica svojih maturanata. Kad prođu godine i vrijeme rada, u ovom primjeru profesoričina rada s učenicima, ostaju uspomene. Tada se osamljenost ne pretvara u samoću, već u onu borbu za sebe, a toj se borbi pridružuju sjećanja na protekle dane i nastojanja da se obnavljaju sjećanja na poruke bivših učenika, a sada liječnika, hotelijera, stomatologa, pravnika, šefova sala i radnika za strojem... Obnavlja se i poruka o zahvalnosti – dragoj i neponovljivoj razrednici! To su ujedno i razlozi za zadovoljstvo jednim prohujalom, ali nezaboravljivim vremenom, prošlim razdobljem i jednim životom, životom u razredu i s razredom. Razred čine učenici, ali i učiteljica, profesorica Ljerka.

Rastanak s našom domaćicom sličan je početku susreta, samo se krećemo u suprotnom smjeru. Izlazimo. Domaćica nas ispraća. Pozdravljamo se, a ona pita:

– Kako ste me se sjetili?

U svojoj dugoj karijeri profesorice Biologije Ljerka Kučan vjerojatno nije postavljala bezrazložna, a kamoli neumjesna pitanja, ali ovo na rastanku može se ubrojiti u neobična pitanja. Na pitanje skriva li koju tajnu dugovječnosti i bi li nam je otkrila – ostali smo bez odgovora.

Franjo Deranja

Ljerka Kučan (sjedi druga slijeva) sa svojim kolegama, profesorima, u crikveničkoj gimnaziji

Privatni album

"IZGRADNJA" d.o.o.

Kralja Zvonimira 45, 51260 CRIKVENICA, Tel: +385 51 241 424

www.izgradnja.hr, e-mail: info@izgradnja.hr

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH RADOVA

GORAN FABRIS, PREDSDJEDNIK UPRAVE JADRANA D.D. CRIKVENICA

Zapošljavanje lokalnih radnika je najbolja solucija za hotele

Došli smo u situaciju da je lokalni radnik najjeftiniji i najsigurniji. Najjeftiniji, jer ne traži ulaganje u smještaj, a najsigurniji jer se za razliku od sezonaca na privremenom radu teže odlučuje za odlazak u nepoznato. Upravo zbog toga vjerujem da je naš prvi zadatak borba za lokalnog radnika, onoga koji će nam ostati vjeran, u kojega ćemo ulagati i koji će *Jadran* doživljavati kao svoj drugi dom.

O tome što će *Jadran* donijeti Crikvenici, kako će izgledati za nekoliko godina i gdje se kriju potencijali hotelskog poduzeća i rivijere razgovarali smo s novim predsjednikom Uprave *Jadrana* Goranom Fabrisom. Crikvenica ima velika očekivanja od "novog" *Jadrana*. Crikveničane sigurno zanima kako će izgledati *Jadran* u budućnosti, no jasno je da se usporedo s razmišljanjima o strateškom razvoju mora voditi računa o prvom izazovu, a to je sljedeća turistička sezona.

Kakvi su planovi za 2019. godinu?

"Sljedeća će sezona biti prvi pravi ispit za "novi" *Jadran*, iako smo već ove sezone učinili nekoliko važnih pomaka. Privatizacija koja je omogućila ulazak novim vlasnicima te dokapitalizacija od 200 milijuna kuna, koja je i u praksi potvrdila ozbiljne namjere novih vlasnika, označile su početak nove ere koja bi *Jadran* trebala vratiti među ozbiljne igrače u turizmu ovih prostora. U pripremu nove sezone uložiti ćemo gotovo 140 milijuna kuna, što bi trebalo donijeti rast prihoda od skoro 50 posto u odnosu na tekuću godinu. Takav rast prihoda neminovno će donijeti pozitivan pomak i u svim drugim segmentima poslovanja. Posebno želim naglasiti investiciju u hotel *Ad Turres* i pripadajuće paviljone, koji će novu sezonu dočekati s 4 zvjezdice. Značajan je i zahvat u sobe i restoran hotela *Omorika*. Značajna sredstva uložiti će se i u rekonstrukciju vanjskog i unutarnjeg bazena hotela *Katarina* te obogaćivanje sadržaja u *AC Selce*, pri čemu posebno želim naglasiti investiciju u bazenski kompleks kampa, za koji se nadamo da ćemo, uz razumijevanje gradskih vlasti, realizirati u planiranim rokovima.

Jadran je najavio daljnje obnavljanje hotela. Kakvi su planovi u tom segmentu razvoja?

"Jedan od prvih dokumenta koji je prezentiran novim vlasnicima bio je strateški plan razvoja *Jadrana*, kojim se u razdoblju do 2022. godine planiraju investicije od gotovo 900 milijuna kuna, a planirani ukupni prihod u završnoj godini tog investicijskog ciklusa, dakle 2023. godine, trebao bi iznositi 350 milijuna kuna. Istina, teško je u ovom trenutku do kraja definirati dinamiku planiranih investicija jer se za dio njih moraju ispuniti određeni preduvjeti koji ne ovise samo o *Jadranu*. Primjera radi, *Kačjak* je za *Jadran*, a vjerujem i za Crikvenicu, strateški projekt koji bi destinaciju trebao vratiti na turističku kartu Hrvatske. Nažalost, tamo se susrećemo s problemom bespravne gradnje koji nitko nije rješavao već godinama. Slična je situacija i s kampom *Selce* koji ćemo najkasnije do 2020. dovesti do 4 zvjezdice, ali za sada nismo sigurni s kojim ćemo kapacitetima raspolažati. Naime, radi se o vrijednoj imovini *Jadrana* koja je godinama zanemarijana i ostavljena na uživanje pojedincima, čime je nanesena neprocjenjiva financijska šteta ne samo *Jadranu* kao tvrtki nego i svim njegovim zaposlenicima i dioničarima koji su prošli kroz kalvariju stečaja.

U proteklih četvrt stoljeća Jadran je prodavao hotele. Hoće li ih ubuduće kupovati?

"Kažu da u poslu i ljubavi važi izreka „nikad ne reci nikad“, ali osobno vjerujem da je došlo vrijeme u kojem će *Jadran* razmišljati o novim akvizicijama, a ne o rasprodaji postojećih kapaciteta. Naravno to ne znači da neće biti zamjene ili čak i prodaje nekih zemljišta i objekata, jer naš je cilj da sva imovina bude u funkciji ostvarenja prihoda, ali siguran sam da će već sljedeće godine *Jadran* imati više smještajnih kapaciteta nego što je to imao u 2018. godini."

Koliko je zaposlenih u Jadranu? Koliko stalno, a koliko u sezoni? Hoće li broj zaposlenih i sezonaca rasti?

"U hotelijerstvu i ugostiteljstvu je uvijek nezahvalno govoriti o egzaktnim brojkama jer se broj radnika, u prvom redu sezonaca, izuzetno brzo mijenja. Krajem kolovoza ove godine imali smo 405 zaposlenih, dok smo prošle godine u isto vrijeme imali 419 zaposlenika. S obzirom na ovogodišnje povećanje prihoda za više od 10 posto uz manji broj zaposlenika vidi se da smo značajno podigli efikasnost poslovanja. Ono što me ne raduje jest podatak da je broj radnika u administraciji porastao sa 56 na 66.

Planirate li intenzivniju suradnju s crikveničkom srednjom školom po pitanju edukacije budućeg kadra za Jadran?

"Nedavno je nekoliko naših stipendista potpisalo svoje prve ugovore o radu s *Jadranom*, a ponudili smo stipendije

Goran Fabris, predsjednik Uprave Jadrana d.d. Crikvenica

i novim srednjoškolicima koji su za svoj životni poziv odabrali zvanje kuhara ili konobara. Uvjeren sam da će se ova suradnja nastaviti i dodatno unaprijediti. Takav način stvaranja vlastitih kadrova nema alternativu."

Crikvenica je turistički grad s izraženom sezonalnošću. Kakvi su planovi Jadrana kad je riječ o produljenju sezone? Koliko mjeseci mogu raditi hoteli u Crikvenici?

"Odgovoriti ću protupitanjem: „Što radi gost kad pada kiša?“ U odgovoru na ovo pitanje kriju se i svi odgovori na sva daljnja pitanja oko dulje sezone. Potrebno je pronaći razlog dolaska u destinaciju i onda kada nema sunca i toplog mora. Zdravstveni turizam, pripreme sportaša, izletnički turizam koji će uključivati i zaleđe... sve su to mogućnosti kojima se okrećemo. Vjerujem da ćemo već u 2020. imati minimalno jedan hotel koji će biti otvoren tijekom čitave godine."

Jadran bi se u mogućnosti mogao intenzivnije okrenuti ka zdravstvenom turizmu. Na koji način?

"Dobro ste primijetili, zdravstveni turizam smo identificirali kao našu najveću priliku. Imamo sreću da u našoj blizini rade doktorica i doktor Brožićević koji su objeručke prihvatili naše ideje o suradnji. U završnoj smo fazi pregovora oko preseljenja njihove klinike u prostore hotela *Katarina*, čime ćemo osigurati preduvjete za cjelogodišnje poslovanje. Moram iskoristiti priliku i napomenuti kako sam posebno fasciniran doktoricom Brožićević i količinom energije i ideja kojima nas obasipa. Možda prvi put u svom radnom vijeku osjećam da me netko gura naprijed i traži da idem brže."

Sport je sigurno potencijal kad je riječ o produljenju sezone. Mogu li Crikvenica i Jadran postati zanimljiviji sportašima?

"Sport je veliki potencijal. Nogomet, rukomet, košarka, odbojka, vjerojatno i neki drugi sportovi otvaraju mogućnost cjelogodišnje suradnje s naglaskom na razdoblje predsezone. Sreća je što u Crikvenici postoji veliki broj kvalitetnih sportskih kolektiva i volontera koji su spremni pomoći i sudjelovati u takvim projektima. Uskoro bismo trebali zajednički sjesti za stol i definirati konzistentnu strategiju razvoja destinacije u tom smjeru. Uvjeren sam da je moguće naći modus suradnje od kojeg će koristiti imati svi, a to znači *Jadran*, ali i lokalni sportski kolektivi. Krajem godine organiziramo tradicionalni adventski maraton na kojem očekujemo tisuću sudionika. Radi se o manifestaciji koju podržavaju Grad, Turistička

zajednica, ali i svi lokalni sportski kolektivi čiji članovi volontiraju u organizaciji same utrke. Želja nam je aktivno se uključiti i u organizaciju velikog nogometnog turnira koji tradicionalno privlači gotovo 2 000 mladih nogometaša iz čitave Europe, a voljeli bismo kada bi se slična natjecanja organizirala i u odbojki, rukometu i košarci s obzirom na to da u tim sportovima postoje dobro organizirani sportski klubovi."

Na koja tržišta će se Jadran fokusirati?

"Postojeći kapaciteti na određeni način usmjeravaju i našu orijentaciju prema tržištima. U ovom trenutku najznačajnije nam je domaće tržište, a uz to idu Slovenija, Njemačka, Mađarska. Pregled tržišta dosta govori o problemima s kojima se Crikvenica u ovom trenutku susreće vezano uz tržišno pozicioniranje, ali i kvalitetu smještaja. Vjerujem da ćemo podizanjem kvalitete smještaja značajno podignuti udjel gostiju iz Austrije, Italije i Njemačke, ali ćemo i dalje tražiti svoje mjesto na tržištima Češke, Mađarske i nadam se Poljske. Htio bih naglasiti da domaći gost i dalje ostaje u posebnom fokusu, jer ne tako davno Crikva je bila pojam ljetnog provoda za Zagrepčane pa ne vidimo razloga zašto to ne bi bila ponovno."

Crikvenica ima iznimno velik broj privatnih iznajmljivača. Mogu li hoteli i privatni smještaj ruku pod ruku?

"Naravno. Nemojte zaboraviti da su i mnogobrojni radnici *Jadrana* u slobodno vrijeme privatni iznajmljivači. Zamislite kako bi to izgledalo da se *Jadran* na bilo koji način bori protiv njih. Potrebno je samo otkloniti neka nerazumijevanja. Svima nam u prvom redu cilj mora biti dizanje atraktivnosti Crikvenice kao destinacije, jer će na taj način i cijena smještaja biti viša. Ponekad nam se interesi neće do kraja poklopiti jer ipak smo mi nekakva konkurencija, ali dugoročni su nam ciljevi isti. Recimo, zašto tijekom adventskog maratona ili nogometnog turnira dio sudionika ne bi spavao u privatnom smještaju? Naravno da je *Jadranu* cilj napuniti svoje kapacitete i zato će maksimalno iskoristiti svoju poziciju jednog od organizatora, ali i svi ostali u destinaciji, uključujući i udrugu privatnih iznajmljivača, mogu sudjelovati u projektu."

U Crikvenici su uvijek priželjkivali veliku hotelsku kuću koja će biti partner Grada. Imamo pozitivne i negativne primjere kad je riječ o suradnji hotelskih kuća i lokalne samouprave.

"Dolazim iz Rovinja gdje je suradnja s lokalnom zajednicom na zavidnoj razini. Polazne pozicije nisu uvijek iste, ali ciljevi moraju biti. Vjerujem da se razgovorom i argumentima sve može riješiti. Moja prva iskustva iz Crikvenice su jako dobra, vjerujem da će biti još bolja."

Jedna od mana Crikvenice je nedostatak sadržaja. Što učiniti po tom pitanju?

"Sadržaji i kapaciteti idu ruku pod ruku. Podizanjem kvalitete smještaja i dolaskom gostiju spremnih platiti višu razinu usluga, javit će se i potreba za drukčijim sadržajima. Dajmo sebi šansu da nam vrijeme koje dolazi nametne potrebu za sadržajima koje traže gosti. Činjenica da neki sadržaji nedostaju između ostalog govori i o tome da nitko nije prepoznao interes za tim sadržajima."

Neprestano se naglašava da Crikvenica, Novi Vinodolski i Vinodolska općina moraju funkcionirati kao jedna turistička cjelina. Kako u Jadranu razmišljaju?

"Bio sam prisutan na nekoliko sastanaka s ovom temom. Neće biti lako sve to spojiti, ali slažem se da treba paziti kako nastupiti. Pojam Crikveničko-vinodolska rivijera sam po sebi nije baš lagan za promociju. Zamislite stranca koji se trudi to izgovoriti. U okviru *Jadrana* ćemo uskoro imati stručnu osobu koja će se baviti destinacijskim menadžmentom pa ćemo, vjerujem, i na taj način dati svoj doprinos ovom objedinjavanju. U planovima *Jadrana* je i postupno širenje na vinodolsku rivijeru što će doprinijeti daljnjem povezivanju ovih općina."

Oživljavanje Zračne luke Rijeka je turistička šansa. Kakve planove ima Jadran s aviogostima odnosno zračnom lukom u susjedstvu Crikvenice?

"Od samog mog dolaska u *Jadran*, a vjerujem da je tako bilo i prije, s aerodroma stižu pozivi na suradnju. Blizina zračne luke i njihova otvorenost za suradnjom pružaju nove prilike za naš razvoj. Ulaganjem u nove kapacitete i podizanje razine kvalitete smještaja i usluga vjerujem da ćemo biti zanimljivi gostima koji u Hrvatsku dolaze zrakoplovima. Takvih gostiju za sada nema previše i mi u *Jadranu* vidimo u tome nove prilike. Prvi korak na tome putu bit će moj sastanak s direktorom Zračne luke *Rijeka* i dogovaranje zajedničkih planova za budućnost."

Anto Ravlić

MARIJANA BIONDIĆ, direktorica TZG Crikvenice

Razgovarali smo s direktoricom Turističke zajednice Grada Crikvenice, Marijanom Biondić koja je na čelo TZG Crikvenice došla 2010. godine nakon što je prethodno bila direktorica dviju turističkih zajednica, Turističke zajednice Vinodolske Općine i Turističke zajednice Grada Senja.

Možete li ukratko opisati kako je Turistička zajednica Grada Crikvenice rasla posljednjih desetak godina?

Krajem 2009. godine spojile su se nekadašnje turističke zajednice Crikvenice, Dramlja, Jadranova i Selca u jedinstvenu turističku zajednicu. Cilj je, prije svega, bio upravljanje turističkom destinacijom s jednog mjesta, a nova je organizacija omogućila efikasnije poslovanje te provođenje većeg broja aktivnosti tijekom cijele godine. U skladu s motom "svaki dan je doživljaj" na crikveničkoj se rivijeri već neko vrijeme godišnje održava oko 250 različitih manifestacija, a TZG Crikvenice u mnogima sudjeluje kao organizator, suorganizator ili ih na neki način podržava (npr. financijski putem Javnog poziva, koji se raspisuje od 2011. godine). Usporedbe radi, 2010. je TZG Crikvenice organizirala samo 4 veće manifestacije – Maškare, Primorsku noć, Dan turizma u Selcu i Ribarski tjedan, a u razdoblju nakon spajanja osmišljena su brojna nova događanja i projekti, kao što su "Cesta plave ribe", "CrikvArt - festival uličnih zabavljača", "(Sr) etno Selce", "Dani Frankopana", "Melodije s okusom mora" i mnoge druge. Evidentan je i znatno povećan opseg promotivnih aktivnosti, od oglašavanja u zemlji i inozemstvu te suradnje s medijima i agencijama pa do kvalitetnog nakladništva, u sklopu kojega smo producirali prepoznatljive promotivne materijale.

Što kaže statistika o rastu i razvoju destinacije – kakvom ocjenjujete ovogodišnju turističku sezonu i kakva je u usporedbi s prijašnjima?

Rivijera Crikvenica iz godine u godinu bilježi porast broja noćenja, a posebno smo

ponosni na rast u mjesecima izvan glavne turističke sezone, u pred i posezoni. Primjerice, 2010. je ostvareno nešto ispod 1,3 milijuna noćenja, 2015. godine 1,55 milijuna, a prošla, 2017., bila je rekordna s čak 1,88 milijuna noćenja. Dugogodišnji trend porasta nastavio se je i tijekom 2018. U prvih 10 mjeseci 2018. je na području Rivijere Crikvenice ostvareno ukupno 353.700 dolazaka, što predstavlja porast od 3,47 % i 1.898.734 noćenja, odnosno 1,98 % više u odnosu na

„Cesta plave ribe“, „Zaljubite se u Crikvenicu“ i „Crikvenica 4 Pets“. Ne treba zane-mariti činjenicu da na našoj rivijeri oduvijek važno mjesto ima tradicionalni "odmor sunca i mora". No, svakako veću pažnju usmjeravamo prema jačem razvoju turističkih proizvoda koji privlače goste i izvan glavne sezone (zdravstveni turizam, outdoor aktivnosti, gastronomija i sl.), što daje i vidljive rezultate. Aktivnosti su to koje ne ovise o vremenu, nego se mogu provoditi tijekom cijele godine

Direktorica Turističke zajednice Grada Crikvenice, Marijana Biondić

prvih 10 mjeseci u 2017. što znači da smo već sada premašili rezultat iz 2017. godine.

Smatrate li da aktivnosti TZG Crikvenice prate svjetske trendove u turizmu?

Kontinuirano pratimo najnovije trendove u turizmu, usavršavamo se na stručnim edukacijama, seminarima i radionicama, a stečena znanja primjenjujemo u svakodnevnom radu i našim projektima. U tom kontekstu stvaramo nove sadržaje i vrijednosti za naše goste, od kojih su neki i nagrađivani. Primjerice, institucija Creative Tourism Network iz Barcelone je 2014. Rivijeru Crikvenicu proglasila najkreativnijom destinacijom na svijetu. U posljednjih nekoliko godina smo osvojili nagradu Simply the best za projekte

(zdravstveni turizam) ili gotovo cijele godine (outdoor aktivnosti).

Vrijedno kulturno-povijesno nasljeđe našega kraja nastojimo uvrstiti u turističku ponudu, posebice u manifestacije (Ribarski tjedan, Tjedan plave ribe, Maškare, (Sr)etno Selce...). Mnogi posjetitelji žele upoznati Crikvenicu iz perspektive domaćina, žele je što intenzivnije doživjeti, ali i "živjeti". To im omogućujemo putem raznih aktivnosti, kao što su već desetljećima omiljeno ribarenje s gostima, jedrenje i bočanje s gostima ili radionice pripremanja tradicionalnih jela.

Vaša je ideja i inicijativa bila pokretanje stručnog skupa o zdravstvenom turizmu, danas već dobro poznatoga CIHT-a. Smatrate li da je CIHT ostvario postavljene ciljeve?

Konferenciju CIHT (Crikvenica International Health Tourism) pokrenula sam 2013. u okviru brojnih aktivnosti koje provodimo s ciljem objedinjavanja ponude zdravstvenog turizma na crikveničkome području i njegove daljnje promocije. Skup je osmišljen kao dodatan poticaj daljnjem razvoju zdravstvenog turizma na našoj rivijeri, kojoj je 2017. na Danima hrvatskoga turizma dodijeljeno priznanje za najuspješniju destinaciju zdravlja u Hrvatskoj. Upravo je nedavno, 8. i 9. studenoga, Crikvenica bila domaćin 6. po redu CIHT-a, koji je ugostio neke od najvećih svjetskih stručnjaka u zdravstvenom turizmu i zasigurno ispunjava najvažniji postavljeni cilj, a to je podupiranje razvoja zdravstvenog turizma na crikveničkoj rivijeri. Jako sam ponosna na činjenicu da je CIHT izrasao u konferenciju s preko 150 sudionika s vrhunskim stručnjacima u zdravstvenom turizmu kao predavačima i da svake godine dobivamo brojne pohvale za organizaciju.

Kakva je vizija Crikvenice sutra u turističkom smislu?

Jedna je od važnijih novosti na našoj rivijeri promjena vlasnika tvrtke "Jadran" d. d. Vjerujemo da će to osnažiti crikvenički turizam i donijeti niz pozitivnih promjena. Već godinama ostvarujemo uspješnu suradnju s većinom poslovnih i ostalih subjekata, od jedinice lokalne samouprave, gradskih institucija i raznih tvrtki pa do klubova, udruga i naših vrijednih volontera. I dalje ćemo se truditi da jačamo sve oblike suradnje, prvenstveno vođeni mišlju da je ljudski faktor nezamjenjiv te da isključivo zajedničkim djelovanjem možemo našu destinaciju učiniti prepoznatljivijom i poželjnijom. Jako nam je bitna i dugogodišnja koordinacija na razini subregije Crikvenica – Novi Vinodolski – Vinodol.

Tako s našim kolegama često realiziramo zanimljive projekte pa smo krenuli, zajedno s jedinicama lokalne samouprave, i s izradom "Strategije razvoja turizma 2019. – 2029." na razini subregije crikveničko-vinodolske rivijere. Vjerujemo da će ona dati kvalitetne i precizne smjernice za daljnji turistički razvoj, a kao i u ostalim našim aktivnostima, i ovdje imamo značajnu podršku Grada Crikvenice i gradonačelnika Damira Rukavine. Ova suradnja je za sve nas izuzetno važna jer je Crikveničko-vinodolska rivijera i povijesno i gospodarski jedna nedjeljiva cjelina i u pravom smislu riječi jedinstvena turistička destinacija, a meni je i osobno draga i iz razloga što je u meni objedinjena i Crikvenica i Vinodol, budući da mi je majka Crikveničanka, a otac Tribaljac.

Crikvenica će nastaviti razvijati zdravstveni turizam, selektivan oblik turizma za koji već više od stoljeća imamo sve predispozicije. Naše će prekrasne plaže, dobitnice mnogih nagrada, ostati jedan od naših najvažnijih resursa. Očuvanost prirodnih izvora našega kraja na kopnu i moru, raznolikost krajolika na relativno malom prostoru te povoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti i dalje su jedna od naših komparativnih prednosti i pružaju veliki potencijal za daljnji razvoj aktivnog turizma i outdoor aktivnosti. U svakom slučaju, pred nama je daljnje podizanje kvalitete sadržaja u destinaciji na svim razinama, od smještaja i gastronomske ponude pa do brojnih aktivnosti koje će našim gostima omogućiti još ljepši i ugodniji boravak.

TZG Crikvenice

„CRIKVENICA 4 PETS“

– MANIFESTACIJA ZA NAJVEĆE NJUŠKE

Predzadnji vikend u rujnu ove godine bio je rezerviran za najveće njuške – naše najbolje četveronožne prijatelje.

U Crikvenici se od 21. do 23. rujna održao drugi po redu „Crikvenica 4 Pets“, manifestacija koja je u 2017. godini osvojila zasluženu nagradu „Simply The Best“ za najbolje tematsko događanje višednevnog trajanja.

Kao što joj samo ime kaže, manifestacija je to koja je u potpunosti posvećena kućnim ljubimcima, a posjetiteljima su bile omogućene raznovrsne zabavne aktivnosti na čak dvije lokacije – u centru Crikvenice i na Gradskom plivalištu.

Prvi dan manifestacije, u petak, 21. rujna, održana je prezentacija Agility programa tj. vještine pasa u svladavanju prepreka i poligona koju je organizirao Malinois klub „Kvarner“. Posjetitelji su se s kućnim ljubimcima mogli uključiti u prezentaciju i naučiti zanimljive trikove dresure.

Subota, 22. rujna, bila je rezervirana za Nacionalnu kinološku izložbu CAC Crikvenica u organizaciji Hrvatskog kinološkog saveza, u kojoj je sudjelovalo 287 pasa različitih pasmina te sajam proizvoda i usluga za kućne ljubimce u centru grada.

Kako bi uživali i naši najmlađi, u nedjelju, 23. rujna, na glavnom trgu održala se likovna radionica za djecu (tema: kućni ljubimci), zabavljali su ih klaunovi, a uživali su i u dječjoj predstavi „Doktor od

životinja“ te u dječjim plesnim i pjevačkim nastupima. Od 17 sati slijedio je karneval kućnih ljubimaca, a uređivanje i ostale pripreme su se vršile na Gradskom plivalištu kod caffe bara „Figa“, odakle je bio start maškarane povorke ljubimaca i vlasnika. Na karnevalu je sudjelovalo četrdesetak pasa sa svojim vlasnicima. Kao i svaki dan manifestacije, i u nedjelju se održavao sajam proizvoda i usluga za kućne ljubimce.

U rujnu 2019. godine nas očekuje novo izdanje manifestacije „Crikvenica 4 Pets“, koja iz godine u godinu bilježi porast sadržaja, sudionika i posjetitelja te u velikoj mjeri doprinosi pozicioniranju Crikvenice kao *pet-friendly* destinacije.

Ako ove godine vaši čupavci nisu sudjelovali na najzabavnijem karnevalu, imate mogućnost to promijeniti sljedeće godine, a do tada vam šaljemo „vau-mijau“ pozdrave!

Irma Žilić

Fotografije: TZG Crikvenice

CRIKVENICA – MJESTO SUSRETA ZDRAVLJA, TURIZMA I ZNANJA

CIHT 2018.

Otvaranje 6. CIHT konferencije u Crikvenici

ma li bolje destinacije od Crikvenice da bude mjesto susreta zdravlja, turizma i znanja, i to upravo u godini kada slavi 130 godina organiziranoga turizma? Crikvenica je destinacija koja je, u nizu nagrada i priznanja, u 2017. godini proglašena i najuspješnijom destinacijom turizma zdravlja u Hrvatskoj.

Izrazito me veseli da se ova šesta po redu Međunarodna konferencija zdravstvenog turizma u Crikvenici održava iz godine u godinu te da možemo reći da smo stekli već jedan kontinuitet, za koji Crikvenica zasigurno ima dobre temelje. Moram prije svega istaknuti da sam uistinu ponosan na dugu turističku tradiciju od 130 godina. Crikvenica je kroz povijest doživljavala mnoge promjene, no ono po čemu je zasigurno poznata je njena važnost u sferi zdravstvenog i lječilišnog turizma te uvijek želim naglasiti da se zapravo tradicija nastavlja, jer danas je Crikvenica grad duge turističke tradicije i ponosni nositelj titule Zdravog grada, no prije svega Crikvenica je primorski turistički grad koji nastoji kontinuirano podizati kvalitetu svoje usluge i biti ugodan za život svojih građana te dobar domaćin svakom gostu.

8. i 9. studenog hotel „Omorika“ u Crikvenici je bio domaćin šeste po redu Konferencije zdravstvenog turizma, **CIHT** – Crikvenica International Health Tourism.

Konferencija je to koja je pokrenuta od strane Turističke zajednice Grada Crikvenice u 2013. godini, a njezine su zadaće poduprijeti razvoj zdravstvenog turizma

Gradonačelnik Damir Rukavina obratio se sudionicima na otvaranju konferencije

Održan „Dan zdravlja“ u Crikvenici

Crikvenica je poznata kao destinacija zdravlja, a i samo ishodište crikveniškog turizma ima zdravstveni karakter. U duhu slavlja ovogodišnjeg jubileja, 130 godina organiziranog turizma, a i podsjećanja na same početke, u Crikvenici je 10. studenog održana manifestacija „Dan zdravlja“.

Na Trgu Stjepana Radića naše poznate zdravstvene ustanove i udruge su prezentirale svoj rad i programe – „Thalassoterapia Crikvenica“, Poliklinika „Terme Selce“, Poliklinika „Katunar“, Centar za zdravlje i ljepotu „Fiziovita“, Poliklinika za baromedicinu „Oxy“, Udruga „Kušac“, „Crveni križ“ Crikvenica. Veliki broj mladih i starijih posjetitelja bio je zainteresiran za različita mjerenja i savjetovanja iz područja fizikalne medicine, dermatologije i individualiziranih programa mršavljenja za djecu i odrasle, savjetovanje o njezi kože lica i tijela prirodnim kozmetikom, demonstraciju inhalacije morskom vodom i eteričnim uljima te vježbe disanja i jačanja plućne muskulature.

Martina Linarić, nutricionistkinja i dijetetičarka, održala je nutricionističku radionicu na temu sirove hrane. Predstavljeni su ukusni zalogaji i sokovi koji su termički neobrađeni. Poznati trener i magistar kineziologije Mario Mlinarić je glavni crikvenički trg učinio na jedan dan velikim vježbalištem na otvorenom, i to prvi red do mora. Grupni trening i radionica o vježbanju i zdravoj prehrani oduševili su posjetitelje. Na kraju je slijedila organizirana šetnja sudionika do Mediteranskog labirinta ljubavi, na kojem su održane vođene vježbe yoge i meditacije.

Crikvenica je još jednom dokazala da je savršena oaza zdravlja koja će se pobrinuti za vaše tjelesno i duševno zdravlje i kojemu ćete se uvijek iznova rado vraćati – kao najboljem prijatelju.

Irma Žilić

Arhiva TZG Crikvenica

Poznati trener i magistar kineziologije Mario Mlinarić pretvorio je glavni gradski trg u veliko vježbalište

na crikveničkoj rivijeri, na Kvarneru i u Hrvatskoj.

Prvog dana konferencije, 8. studenog, nakon pozdravnih govora, sudionici su mogli poslušati niz zanimljivih predavanja podijeljenih u četiri bloka. Razgovaralo se o strategiji upravljanja kvalitetom za inozemne pacijente, uspoređivao se dosadašnji financijski učinak zdravstvenog turizma u Europskoj Uniji i onaj u zemljama jugoistočne Azije, definirali su se osnovni čimbenici razvoja uspješne destinacije zdravstvenog turizma i sl. Nakon predavanja, održana je zanimljiva i vrlo korisna radionica o norveškom programu za klimatsku terapiju u inozemstvu.

Drugi dan konferencije, 9. studenog, bio je rezerviran je za dvije radionice u jutarnjim satima – radionice o brendiranju Hrvatske kao zdravstvene destinacije te o budućnosti kontinuirane zdravstvene zaštite. Nakon toga su sudionici konferencije posjetili neke od naj-

kvalitetnijih zdravstvenih ustanova na Kvarneru.

Konferencija je okupila preko 150 sudionika, turističkih i zdravstvenih djelatnika. Crikvenica je još jednom pokazala da je savršeno mjesto susreta zdravlja, turizma i znanja. Priznati stručnjaci iz Hrvatske, Velike Britanije, SAD-a, Malezije, Njemačke, Francuske, Poljske, Slovačke, Mađarske i Norveške okupili su se na jednom mjestu i podijelili vrijedna znanja i iskustva iz domene zdravstvenog turizma. Ponosni smo što smo u Crikvenici uspjeli ugostiti neke od najboljih stručnjaka u tom području.

Nаша dama sa 130 godina radnoga staža ne prestaje rasti i razvijati se u svakom pogledu. A ovim događanjem u domeni zdravstvenog turizma smo se podsjetili na početak, na crikveničko ishodište u razvoju turizma.

Irma Žilić

Crikvenica je bila domaćin 47. susreta alfista koji se održao krajem rujna. Alfisti velikog srca, humanitarnom su tombolom prikupili 7.000,00 kuna za Dominika Bosanca.

Crikvenica je ove godine ponosna dobitnica priznanja na „Danima hrvatskoga turizma“ i to upravo za turističku tradiciju dugu 130 godina. Riječ je o još jednom u nizu laureata za Rivijeru Crikvenicu, a priznanje je gradonačelniku Grada Crikvenice Damiru Rukavini uručio državni tajnik Ministarstva turizma Frano Matušić. Osim nagrade Crikvenici kao destinaciji, još je jedan razlog za ponos. Naime, Ira Župan Bogdanović, vlasnica suvenirnice „Kredenca“ iz Crikvenice, proglašena je prodavačicom godine u kategoriji „Čovjek – ključ uspjeha“.

Plesni klub Dance Queen iz Kraljevice okuplja veliki broj članova svih generacija koji dolaze iz različitih dijelova Primorsko-goranske županije, a članice kluba dolaze i iz Crikvenice te Grad Crikvenica osim podrške i financijski prati svoje male sugrađanke. Nedavno su se imali priliku predstaviti i široj javnosti televizijskim nastupom na Super Talentu, a Davor Bilman, jedan od članova ocjenjivačkog suda, bio je toliko impresioniran pokazanim da im je odlučio dati izravan prolaz u polufinale showa pritiskom na poznati zlatni gumb.

U sklopu obilježavanja Dječjeg tjedna u Gradskoj upravi Grada Crikvenice održan je prijem učenika Osnovne škole Vladimira Nazora i Osnovne škole Zvonka Cara te Dječjeg vrtića Radost. Učenike i vrtičarce srdačno je dočekaio gradonačelnik grada Crikvenice Damir Rukavina te porazgovarao s njima i poslušao mnogo zanimljivih prijedloga i ideja za grad.

Od 13. do 16. rujna 2018. održali su se šesti po redu „Cvjetno – slatki dani“. Prekrasne boje cvijeća, primamljivi mirisi u zraku, fine slastice – najkraći je opis onoga u čemu ste tada mogli uživati u Crikvenici. Sva četiri dana trajanja manifestacije pojedini hoteli i ugostiteljski objekti u Crikvenici, Dramlju, Jadranovu i Selcu imali su bogatu ponudu kolača, sladoleda i ostalih slastica, čiji je glavni sastojak bila čokolada ili osvježavajuće voće.

U listopadu su dovršeni ovogodišnji konzervatorski radovi na gradini Badanj tijekom kojih je saniran istočni vanjski bedem utvrde. Zaštita Badnja, najstarije sačuvane utvrde Vinodola, provodi Muzej Grada Crikvenice već šestu godinu zaredom zahvaljujući financiranju Ministarstva kulture i Grada Crikvenice, te uz organizacijsku pomoć Općine Vinodolske.

RESTORAN BURIN

Obiteljska tradicija vrhunske gastronomije

Kada biste upitali nekoga iz Crikvenice i šire okolice da vas uputi u najbolji riblji restoran na ovim prostorima, većina njih zasigurno bi Vas uputila u crikvenički *Burin*. Neizostavno mjesto za sve ljubitelje uvijek svježih i vrhunski pripremljenih ribljih jela i morskih plodova u vlasništvu je obitelji Katunar koja ga je otvorila u proljeće 1989. godine. Sadašnji vlasnik, gospodin Ratko Katunar, preuzeo ga je 2007. godine od svojeg oca te time nastavio ono što će biti, uvjereni smo, jedna duga i lijepa obiteljska poslovna tradicija. Svoje namirnice *Burin* nabavlja od lokalnih ribara, što uvijek garantira najsvježije proizvode koje prati vrhunski pripremljeni prilozi od sezonskog povrća. Također, ponose se i svojim maturiranim „steakovima“ te izborom autohtonih jela. Osim vrhun-

Restoran Burin

Vrhunska ponuda mediteranskih jela

ske ponude jela, njihova vinska karta nudi probirana, vrhunska vina hrvatskih vinara čije brojne prezentacije često i organiziraju u zimskom periodu. Kako smo uvjereni da i sami uživate u kušanju ukusnih lokalnih, ribljih specijaliteta, u nastavku Vam donosimo recept za rupice. Dobar tek!

Rupice

Sastojci:

- vinčoli ili sardele
- kukuruzno brašno
- kukuruzna krupica
- češnjak i peršin
- maslinovo ulje
- sol i papar

Priprema:

Očistite, a potom začinite ribu solju i paprom. Pripremite posudicu u kojoj ćete pomiješati peršin, češnjak i maslinovo ulje. U drugu posudu stavite kukuruzno brašno te kukuruznu krupicu. Riblje filete očistite te uvaljajte u mješavinu brašna i krupice. Nekoliko ribljih fileta stavite na dlan i na njihovu sredinu stavite mješavinu peršina, češnjaka i maslinova ulja te poklopite novim filetima te sve zajedno učvrstite i uvaljajte u kukuruzno brašno. Sve zajedno pržite u vrelom ulju. Preporuka za prilog je svježa blitva napravljena na maslinovu ulju.

Blagdanska čestitka

poslana 15. prosinca 1917.
iz Lemberga u Crikvenicu.

Crikveničanin Ivan Matejčić Paril Prvi je svjetski rat proveo na bojištu u Galiciji odatle se redovito javljao pismima svojoj obitelji koja je živjela na predjelu Petak. Blagdane 1917. godine dočekao je kao ranjenik u vojnoj bolnici u gradu Lembergu, današnjem Lavovu u Ukrajini. Odatle je poslao prigodnu čestitku s motivom Svetog Nikole, Krampusa i anđela obučenih u dijelove vojnih odora. Ovakve tiskovine prigodne ratne tematike izdavane su i prodavane za prikupljanje ratne pomoći te kao ratna propaganda. Ivan Matejčić je olovkom i sitnim, urednim rukopisom ispisao čestitku s obje strane želeći svojim roditeljima sretan Božić i blagdane te da ga se sjetite „kod stola“, uz nadu da će iduće blagdane provesti skupa. Čestitku je 2015. godine darovao Muzeju Grada Crikvenice gospodin Slavko Matejčić, Ivanov unuk.

Tea Rosić

MOŽE LI EKONOMIČNIJE?!

„IDE“ ČAK VIŠE OD 2500 SATI GODIŠNJE, A NIŠTA NE TROŠI!

**Crikvenica je otkrivena već odavno!
Prvo spominjanje imena – prvo crikva
pa kasnije i Crikvenica – datira otprije
šest i više stoljeća, ali je prije 130
godina otkrivena ponovno, prvenstveno
zbog svojih klimatoloških značajki!**

Zaista je mikroklima ovog crikveničkog podneblja posebna! Posebno je ugodna i jednostavno – ljekovita! More je u tom najznačajniji čimbenik jer utječe i na ostale osobitosti, prije svega na kvalitetu i temperaturne odlike zraka, što sve zajedno čini ovaj gornjodjadranski kraj iznimnim. Dodanu vrijednost čini mišanje primorskog s obližnjim zrakom Gorskog kotara. Osim mora i zraka, već osnovnim osjetilima ovdje uočljivim značajkama, presudnim za otkrivanje novovjeka Crikvenice, primjerice Austrijancima – liječnicima i ostaloj aristokraciji, zaslužno je svakako i – sunce! Na sve ovo, na sve što se spominje, osjeća i doživljava ljekovitim, ugodnim i blagotvornim, prije svega utječe sunce, a njega na crikveničkom području zaista ima u izobilju. Ovaj grad ima i dugu tradiciju motriteljstva za Hidrometeorološki zavod Hrvatske koju je njegovao nekada Luka Radil, a danas Anđelka Radil. Prema nekim empirijskim, pa kasnije i tim sustavnim

praćenjima, Crikvenica ima čak više od 2500 sunčanih sati godišnje! To je taj čudesni, ljekoviti i pobjednički trolist – sunce, more i zrak – zbog kojeg Crikvenica privlači već od davnina!

Tradicija lječilišnog i komercijalnog turizma jedna je od najstarijih na hrvatskoj obali Jadrana – odmah nakon Opatije – a nagradama, kojima je ovjenčan ovaj turistički dragulj sjevernog Jadrana, više se ni broja ne zna... Najnovija nagrada uručena je gradskom vodstvu na Danima hrvatskog turizma u Malom Lošnju gdje je Crikvenica proglašena najuspješnijom destinacijom turizma zdravlja u Hrvatskoj. Od prvog kupališta, izgrađenog 1888. godine, pa do bivšeg Hotela *Therapije*, izgrađenog 1895. godine (danas *Kvarner Palace*), *Crikvenica* je bila destinacija zdravlja, potom komercijalnog turizma, pa ponovno destinacija zdravlja i – kako je rečeno najnovijim priznanjem – destinacija turizma zdravlja. Zbog tih svojih iznimno povoljnih te davno uočenih mikroklimatskih značajki Crikvenica je već 1906. godine i službeno proglašena lječilištem.

Sunčani sat

Kruna mnogih atributa „sunčane Crikvenice“ svakako je i *Sunčani sat* koji je Crikvenica kao turističko središte dobila prije puna četiri desetljeća. U anketi tadašnjeg Radija Zagreba i emisije pod nazivom *Sunčani sat* Crikvenica je 1977. go-

dine proglašena najboljim turističkim mjestom! Dodatak tom naslovu – *Nalazite se na jednoj od najsunčanijih rijiviera u Europi* – najrečitiije oslikava sve dosad izrečene i od davnina poznate odlike crikveničke mikroklimе.

Sunčani sat – kao nagrada Radija Zagreba – uručen

Sunčani sat pokraj Gradskog plivališta

je tada, te 1977. godine, u *Hotelu Internationalu*, odakle je emitirana i danas popularna istoimena emisija Drugog programa ondašnjeg Radija Zagreba, današnjeg Hrvatskog radija. Sunčani sat danas stoji neda-leko od Gradskog plivališta i mjeri vrijeme punih 2500 sati godišnje, koliko u prosjeku Crikvenica ima sunčanih sati u jednoj godini.

Takvih sunčanih sati u našoj državi postoji u još 19 županija, ali ovaj je jedan od najviše osunčanih, a vjerojatno i najbliži moru s kojim – zajedno sa zrakom – čini onaj najljekovitiji prirodni trolist! Sunčani sat zanimljiv je i po tome što „ide“ bez „navijanja“, što znači da ne troši ništa, nikakvu ovozemaljsku, već samo Sunčevu energiju. Postoji li što ekonomičnije? Postoji li što više ekološki od toga?

Franjo Deranja

BOŽIĆNA ČAROLIJA PRED VRATIMA

Odbrojanje do najljepšeg razdoblja u godini započinje već dolaskom studenog. Pripreme su u punom jeku i svi se žele pokazati u najljepšem svjetlu. Mislimo nam prolaze brojne dekoracije, arome, mirisi, blještavilo, sreća i obitelj na okupu. Prisjećamo se prošlih blagdana, dogodovština, planiramo zimske aktivnosti uz najmilije, putovanja, obiteljske ručkove i druženja.

Neka ti čarobni trenuci započnu nekim idejama koje Vam predlažemo. Iščekivanje nadolazećih blagdana možemo započeti isprobavanjem novo-starih recepata, a kao i uvijek pri ruci su nam stare kuharice naših nona, baka i mama. Za početak ovih blagdana preporučujemo Vam kekse speculas koji su isprobani prošle godine – mirisni, puni arome i dugotrajni. Slijedi i recept napitka koji iziskuje više vremena negoli truda, a veoma je ukusan i svima dobro poznat.

DOMAĆI BAILEYS

- 3 velike žlice dulce de leche
- 2,5 dl konjaka ili vinjaka
- 1,5 dl mlijeka.

Sve skupa zamiješati (dode cca 0,5 l likera). Kremu dodavati postepeno.

DULCE DE LECHE

- 1 l mlijeka
 - 300 g šećera
 - ¼ žličice sode bikarbone
 - 1 mahuna vanilije ili malo ekstrakta vanilije (može za zamjenu dva vanilij-šećera).
- Kuhati dok se ne zgusne (cca 2h).

SPECULAS KEKSI

Sastojci:

- 250 g mekog brašna
- 50 g sitno mljevenih badema
- 1 žličica praška za pecivo
- 3 žličice pomiješanih začina – cimet, đumbir, muškati oraščić i klinčić u omjerima kako Vi to želite, ali da dobijete 3 žličice
- 100 g maslaca na sobnoj temperaturi
- 150 g šećera po želji (tamni muscovado bio bi najbolji izbor, no može i bilo koji drugi)
- 1 veliko cijelo jaje
- malo korice limuna.

Speculas kekse u božićnim motivima

Priprema

Prosijajte brašno, mljevene bademe, žličicu praška za pecivo i začine. Izmiksajte maslac zajedno sa šećerom po želji dok se sve ne spoji. Zatim dodajte cijelo jaje i malo naribane korice limuna. Nastavite miksati dok se sve lijepo ne spoji kojih 2 – 3 minute. Zatim postepeno dodajte smjesu brašna i miksajte. Kada više ne budete mogli miksati, dodajte preostalo brašno i zamijesite rukama glatko tijesto. Ne treba dodatno dodavati brašno. Glatko tijesto zamotajte u vrećicu i stavite u hladnjak da se hladi 3 sata. Ohlađeno tijesto razvaljajte na dobro brašnom posipanoj površini na debljinu od maksimalno 0.5 cm. Pećnicu upalite na 170 C i ostavite da se grije. Rezač za kekse svaki put prije upotrebe dobro uronite u brašno, otriesite ga pa tek onda utisnite u tijesto praveći oblike po želji. Pecite kekse 10 minuta.

Uzdavljajte i dobar tek!

Mnogo je ideja za izradu vjenčića. Internet je preplavljen idejama i DIY uradcima gdje možemo svašta naučiti i preslikati. Kao ideju za dekoraciju donosimo vjenčić od grančica masline, autohton za ovo područje. Također, vjenčić se može izraditi od zimzelenih grančica, primjerice grančice jele. Baza za izradu vjenčića su same maslinove grančice koje pletemo u obliku vjenčića, a postoji mogućnost da na obruč motamo grančice i pletemo ih dok ga ne popunimo. Kao pomoć može nam poslužiti uže li konopac. Trendovi nam diktiraju ure-

đenje interijera, eksterijera i modu, pa tako i božićne dekoracije. Zaključujemo da se sve više vraćamo prirodnim materijalima i ukrasima. Iako je manje više, kada su blagdani u pitanju, to pravilo možemo zanemariti. Moguće je na vjenčić postaviti mašnu i unijeti dozu glamura i svečanosti. Gotov vjenčić možemo postaviti na vrata ili upotpuniti svijećama pa prilagoditi verziji za postavljanje na stol. Pustimo mašti na volju i uživajmo u izradi jer je poseban osjećaj kada znamo da smo sami izradili svoje božićne ukrase.

Anamaria Murn

Materijal potreban za izradu vlastitog vjenčića od maslinovih grančica

Vjenčić je spreman za ukrašavanje ili postavljanje u prostor

OBLJETNICE: 90 GODINA OD GRADNJE ŽUPNE
CRKVE SV. ANTONA

STJECIŠTE VJERE I SVAKE DOBRE NAMJERE

Prije punih devedeset godina u Crikvenici je započela gradnja druge župne crkve, crkve sv. Antuna Padovanskog, ili kako ga u domaćem govoru oslovljavaju – svetog Antona.

Fra Nedjeljko Jerkan, župnik Župe sv. Antona

Crkva je izgrađena na mjestu gdje je i ranije bila manja crkva, također crkva sv. Antuna. Prva misa služena je 13. lipnja 1934. godine u još nedovršenoj crkvi. Zvona su postavljena na zvonik 15. svibnja 1935. Zvonik nije bio dovršen prema prvotnoj zamisli te je čekao dobročinitelje koji bi to željeli i mogli ostvariti. Današnji oblik, zapravo visinu zvonika, dobio je 2009. godine, a izvođač radova bila je tvrtka G. P. P. Mikić Omišalj (Krk).

Povijest

Franjevački samostan u Crikvenici, nedaleko od kasnije izgrađene crkve, nastao je tako da su franjevci o. Pavao Dodić, o. Leonard Mihalić, fra Ljudevit Grmek i jedan kandidat stigli uoči blagdana Tijelova 26. lipnja 1926. godine. Najprije su stanovali kod pobožnih vjernika uz raniju, stariju crkvicu i nedugo nakon toga započeo se graditi samostan... Bilo je to u vrijeme provincijala o. Mauricija Gugića, starješine crikveničke franjevačke zajednice. Uskoro su se fratri uselili u samostan. Crikvenički župnik, vlč. Antun Rigoni, koji je mnogo učinio za dolazak frataru i gradnju samostana, svečano je blagoslovio samostan 26. listopada 1930. godine. Oko samostana otkupljeno je još zemljišta u razdoblju 1937. – 1938. godine.

Današnja velika crkva sv. Antuna Padovanskog posvećena je 1939. godine. Posvetio ju je biskup msgr. Viktor Burić, a od 13. lipnja 2001. dekretom nadbiskupa Riječke nadbiskupije dr. Ivana Devčića, koji to objavljuje na svečanoj svetj misli, postaje župnom crkvom. Tako je Crikvenica uvrštena u red malobrojnih gradova ove veličine koji imaju dvije župne crkve. Na dio projekta i izgled interijera crkve utjecao je svojim kreiranjem i akademski kipar, Crikveničanin Zvonko Car.

Kotor

Prva crikvenička župa bila je na Kotoru, i to od 1288. godine, pa je od toga prošlo velikih, značajnih i jubilarnih 730 godina! Požar je uništio tu župu na Kotoru 1776. godine, stoga je crkva sv. Antuna služila kao župna crkva u razdoblju od 1776. do 1791. godine. Na mjestu današnje crkve sv. Antuna Padovanskog, kako je rečeno, bila je starija crkva istoimenog sveca, ali nije poznato kada je bila sagrađena. Prvi pisani podaci o njoj potječu iz 1725. godine. U njoj je bio samo glavni oltar zbog malog, skućenog prostora. U malom zvoniku bila su tri zvona. Početkom Prvog svjetskog rata Austrija je oduzela i odnijela ta zvona kao i zvona s crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije na ušću Dubračine. Oko te tadašnje crkvice sv. Antuna nalazilo se groblje.

Fratri Provincije sv. Jeronima u Zadru dobivaju tu crkvicu sv. Antuna u Crikvenici na uporabu 14. lipnja 1926. godine, a dvije godine kasnije dodijeljena im je u vlasništvo, dakle 1928., što znači da se otad napunilo punih 90 godina!

Župnik

O crkvi sv. Antuna Padovanskog u Crikvenici brine župnik ove župe, franjevac fra Nedjeljko Jerkan (Hrvace pokraj Sinja, 1945.). U spontanom razgovoru saznajemo od njega da je nakon osnovnog školovanja u zavičaju pohađao sinjsku gimnaziju, bio darovit matematičar, nastavio studij latinskog i filozofije i diplomirao u Zadru, a habit odjenuo 1968. godine na Košljunu. Bio je predavač-profesor, služio na Rabu i u Trogiru, a onda službom dospio i među hrvatske i ostale katoličke vjernike u Njemačku (u Wiesbadenu)... Bio je i u Jeruzalemu. U Crikvenici je u prvom navratu bio 2002. – 2008. godine, a u aktualnom crikveničkom mandatu župnika ovdje je od 2016. godine.

Premda je zaštitnica Crikvenice i Crikveničana Majka Božja, domaći puk rado pohodi drugu župnu crkvu, crikvu svetog Antona. Unutrašnjost crkve odiše suvremenosti interijera i uočljivim pojedinostima modernosti, kao da je crkva građena nedavno, a ne prije 90-ak godina.

Fra Nedjeljko, čovjek vjere, također je okrenut suvremenosti i aktualnim tehnološkim dovezima komunikacije, pa nimalo ne iznenađuje, štoviše, posve je razumljiva njegova preporuka i poziv na suradnju: – Ako vam bilo što zatreba, nazovite me na mobitel ili pošaljite e-mail!

Franjo Deranja

Župna crkva sv. Antuna Padovanskog u Crikvenici

SJEĆANJA: TIMOTEJA-TEA MATEJČIĆ-JERIĆ (CRIKVENICA, 1932. – CRIKVENICA, 2010.)

LIRSKA ZAGLEDANOST U CRIKVENIČKU PROŠLOST

Rođena Petačanka, na predjelu Petāk (3. svibnja 1932. godine), iz čega proizlazi da je prava Crikveničanka i prema mjestu i ulici rođenja, Timoteja-Tea Matejčić-Jerić doživljavala je i proživljavala Crikvenicu na sebi svojstven senzibilan i lirski način. Bila je zaljubljena u svoj rodni grad – pjesnički, znalački i kritički. Otac joj je bio Josip Matejčić, krojački obrtnik, a majka Milka, rođena Cazin, učiteljica. Već u djetinjstvu kao pučkoškolka za motive i teme svojih likovnih radova najčešće je i najradije birala sakralne sadržaje i detalje s umjetničkih slika u jednoj od dviju crikveničkih župnih crkava, one u neposrednoj blizini i na ušću Dubračine, crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije. Školovanje je nastavila u Zagrebu na studiju ekonomije koji nije završila.

Poliglot

Radni vijek provela je u Hotelskom poduzeću *Jadran Crikvenica*. Bila je zaposlena u odjelu marketinga i prodaje u Jadranu d. d. Govorila je i pisala na njemačkom, engleskom, francuskom, talijanskom i španjolskom. Mnoga su njezina pisma otišla diljem svijeta u mnoge emitivne zemlje odakle bi turisti kasnije dolazili u Crikvenicu. Uz to, pisala je i propagandne materijale za poduzeće u kojem je radila pa ju je i to poticalo na produbljivanje znanja o povijesti turizma i povijesti umjetnosti. Suradivala je i s mnogim znanstvenim i kulturnim djelatnicima, a jedna od njih bila je i znanstvenica prof. dr. Radmila Matejčić.

Godinama je bila aktivna u KUD-u *Vatroslav Lisinski* i Društvu za zaštitu kulturne baštine *Vinodola* te u različitim oblicima društvenog i kulturnog života svoje Crikvenice. Zajedno sa skupinom istomišljenika bila je inicijator i utemeljiteljica Katedre Čakavskog sabora Kotor Crikvenica, gdje je bila i prva predsjednica.

Poezija

Premda je poeziju započela pisati već u mladosti na hrvatskom, engleskom i talijanskom jeziku, tek u poznijim životnim godinama objavljuje tri knjige pjesama na autohtonoj crikveničkoj čakavštini. To su zbirke stihova pod naslovima

Timoteja-Tea Matejčić-Jerić

Govor od zlata (1999.) i *Život* (2005.), te *Ča san čineća* (2010.), sve u nakladi Centra za kulturu *Dr. Ivan Kostrenčić*. Svojom je refleksivnom i filozofijsko-religijskom poezijom pokazala da se na čakavskom jeziku može izreći sve, baš kao i na književnom standardu. Svojom lirskom zagledanošću u crikveničku prošlost – ljude, ribare, težake i brižne žene i majke, običaje, pejzaže i panorame – Tea je ovjekovječila ono što ju je pratilo od najranijeg djetinjstva, od Petaka koji je tada

bio sasvim drugačiji negoli je danas, bez automobila i ljudske vreve i utrke s vremenom, osobito ljeti, gdje su se djeca mogla bezbrižno igrati po čitave dane, od ranog jutra pa sve do zvona Zdravomarije. Petak je tada bio sav Tein bezbrižan svijet, a Crikvenica čitav svemir.

Arheologija

Suradivala je u istraživanju crikveničke prošlosti, ali i poticala istraživačke radove na području Crikvenice i njezine okolice, pa je tako i sama jedan od najznačajnijih inicijatora otkrivanja i istraživačkih arheoloških radova na predjelu nekropole Stranče. O toj njezinoj upornosti u istraživanju Stranča posebno je govorila i znanstvenica dr. Goranka Lipovac Vrkljan iz Instituta za arheologiju u Zagrebu. Radila je i na istraživanju Badnja. Otkriće antičke keramičke radionice na lokalitetu *Igralište* također je povezano uz njezine aktivnosti. Posebno je značajno njezino uključivanje kao konzultanta u unutrašnje uređenje dvaju crikveničkih simbola hotelijerstva, *Hotela Terapije* i *Hotela Kaštela*, pri čemu je doprinijela svojim znanjem iz povijesti i povijesti umjetnosti.

Širina njezinih intelektualnih interesa doprinosi i organizaciji značajnih i osebnih kongresa pa je tako zaslužna – zajedno s dr. ing. Josipom Kotnikom – za dovođenje Svjetskog kongresa drevnih astronauta i pisca i istraživača Ericha von Dänikena, te znanstvenika Harryja Ruppea, Josepha Blumricha i drugih u crikvenički Hotel *Omoriku*. O mnogim povijesnim znamenitostima i zanimljivostima iz crikveničke prošlosti Tea je govorila u svojem stalnom terminu na Kvarnerskom radiju (Crikvenici), pisala u crikveničkim Primorskim novinama i Vinodolskom zborniku, a o svakodnevnim crticama iz života pisala i čakavsku kolumnu u riječkom dnevniku *Novom listu* pod naslovom *Ren ti ja i niš*. Sudjelovala je i u osnivanju Autonomne regionalne stranke za Crikvenicu, čija je bila i počasna predsjednica. Za svoj angažman i dugogodišnji rad u zaštiti crikveničke kulturne baštine dobila je i Nagradu grada Crikvenice (1998.). Umrla je 13. lipnja 2010. godine.

Franjo Deranja

IN MEMORIAM

U SJEĆANJE NA SURADNIKA

STJEPAN LONČARIĆ-PIŠTA: POSLJEDNJI SPORTSKI POZDRAV ZALJUBLJENIKU U SPORT

Nije očekivano, kao što ovakvi odlasci nikad nisu i ne mogu biti očekivani, ali potajno sam se nadao da će se to – kada se već ne bude moglo izbjeći – dogoditi na sportskom terenu i da će Pišti, zbog toga što je posljednjih mjeseci bio izgubio vid, netko na uho prepričavati događaje na terenu. On bi ih memorirao i kasnije o svemu izvijestio i komentirao!

Bio je zaljubljenik u sport, u sve sportove. Osim što je bio najpoznatiji po svojim izvještajima sa sportskih događaja, bio je i osnivač (triju) rukometnih klubova, sportski djelatnik, novinar i spiker na sportskim događajima.

Kada je prošle godine primao iz ruku gradonačelnika Crikvenice Damira Rukavine Nagradu grada za životno djelo, pokazao je zavidnu intelektualnu svježinu nabrajajući svoju osobnu statistiku o petnaest tisuća novinskih članaka i praćenju 5.500 sportskih događaja, te o izvještavanju s područja Liburnije pa sve do Crikvenice, Senja i Karlobaga. Izvještavao je ne samo u određenim prigodama s nogometnih terena, već i s ostalih značajnih lokalnih ligaških natjecanja.

Bio je redovit na radnim sastancima ekipe suradnika u *Primorskim novitadima*, uvijek aktualan u predlaganju sportskih tema, te novinarski svjež i zanimljiv u kolumnističkim osvrtima na osobne preokupacije ili kritičke osvrte o sport-

skim zbivanjima, i to uvijek s namjerama da se loše popravi, a da se ono što je dobro i jako dobro još više unaprijedi.

Ako znamo da je Stjepan Lončarić-Pišta (72) bio u sportu – i to na sve njegove, Pištine načine – punih pedeset i pet godina, znači da je počeo s nepunih šesnaest. Kako bi se također moglo reći, Pišta je bio u sportu gotovo šest desetljeća, ali je itekako i sport bio u njemu!

Posljednji put susreli smo se na ulazu u riječki KBC kada je u pratnji supruge čekao kontrolu kod oftalmologa. Pogodio ga je gubitak vida. Nije se mogao pomiriti s ograničenjima u kretanju, a osobito ne s onim ograničenjima koja su se odnosila na novinarski rad za stolom, za računalom, na terenu s mikrofonom... Kada je svojedobno Pero Radaković umro na travnjaku Kantride, bilo je šokantno, ali i simbolično. Stjepan Lončarić umro je u svojem domu gdje je u proteklo vrijeme, zbog zdravstvenog stanja, najviše i boravio, ali da se njegov odlazak dogodio na parketu ili uz rub igrališta za mali nogomet u nekoj sportskoj dvorani, i to s mikrofonom u ruci, bilo bi također šokantno – ali i simbolično.

Kakogod bilo, Pišta je zaslužio sve sportske pozdrave u jedan glas! Zbogom, kolega i prijatelju!

Franjo Deranja

Stjepan Lončarić – Pišta

**ZAPISANO OSTAJE:
PREDSTAVLJENA NOVA EDICIJA
VINODOLSKOG ZBORNIKA
OD ANTIČKIH
ZNAMENITOSTI
DO SUVREMENE
ČAKAVŠTINE**

Prof. Sanja Škrgatić

CRIKVENICA – U Crikvenici je predstavljen šesnaesti broj Vinodolskog zbornika, periodične edicije koja publicističkim tekstovima nastoji sačuvati povijest vinodolskog kraja i njegove kulturne tradicije, folklornu baštinu i govor, te usmeno pučko naslijeđe.

Ediciju priprema i uređuje crikvenički Centar za kulturu *Dr. Ivan Kostrenčić*, a autori su povjesničari, gospodarstvenici i publicisti uglavnom s crikveničko-vinodolskog područja. Tekstovi – prema programskoj orijentaciji pokretača edicije – obuhvaćaju teme iz povijesti, povijesti kulture, sociologije i arhitekture, etnografije, jezikoslovlja, gospodarstva, ekologije... Vinodolski zbornik, koji s prekidima u izlaženju ima već gotovo 40-godišnju tradiciju, prije tri godine stekao je atribut znanstvenog časopisa. O poteškoćama u izlaženju govori i bibliografski podatak u zborniku povezan uz redni broj 16, a to je godina 2015., što kazuje o kašnjenju i ove edicije – kako je rečeno – iz objektivnih razloga.

Novi broj Vinodolskog zbornika predstavila je u ime nakladnika – Centra za kulturu *Dr. Ivan Kostrenčić* – njegova ravnateljica prof. Sanja Škrgatić. U novom broju uz teme o povijesti Vinodola i jezikoslovlju, odnosno čakavskom govoru Vinodolaca, Ivan Barbarić piše o djelu Ivana Mažuranića u povodu 170. obljetnice epa Smrt Smail-age Čengića, a dva su teksta posvećena povjesničarima povezanim s crikveničkim krajem. Oni su dr. Radmila Matejčić, koja se bila posvetila arheologiji i o kojoj je bio napisan tekst u povodu njezine 25. obljetnice smrti, te dr. Stanko Antić (2. listopada 1929. – 14. studenog 2015.) koji je uredio sedam (brojeve od 8. do 14.) izdanja Vinodolskog zbornika.

Groblja, Kotor i stihovi

U 16. broju Vinodolskog zbornika Jasna Ujčić Grudenčić piše o srednjovjekovnom groblju oko crkve Pohođenja Marijina u Triblju, gdje su 2015. provedena zaštitna istraživanja. Slavko Matejčić dao je svoje nove priloge za povijest bivše Župe Kotora, te originalni znanstveni članak o crikveničkim grobljima. Martina Bašić uključila se svojim osvrtom na fonološke jezične značajke neobjavljene pjesničke zbirke mladoga griškog pjesnika i šansonijera Nevena Barca, a Katica Barbarić i Sanja Škrgatić pisale su o nasljeđivanju zemlje i usitnjavanju obiteljskih posjeda u Vinodolu u 19. stoljeću.

Isti autorski dvojac – Katica Barbarić i Sanja Škrgatić – dao je i prikaz života žena u Vinodolu početkom 20. stoljeća, i to od vjenčanja do održavanja obitelji. Martina Bašić autorica je osvrta o knjizi Đurđice Ivančić Dusper o „pripovestima i legendama zi Kirije“, a Ivan Barbarić priredio je tekst u spomen na dr. Radmilu Matejčić (1922. – 1990.).

Nova knjiga Vinodolskog zbornika donosi i upute autorima i etičke smjernice za izdavanje ovog periodičkog časopisa.

Franjo Deranja

**SLAVKO MATEJČIĆ: RENESANSNA UMJETNOST U ZNAKU
KLOVIČEVIH OBLJETNICA**

MALI MICHELANGELO – NAJVEĆI SIN VINODOLA

U sklopu predstavljanja nove knjige Vinodolskog zbornika Crikveničanin Slavko Matejčić, publicist i višestruki kulturni djelatnik, govorio je o Jurju Juliju Kloviću (Grižane/Vinodol, Hrvatska, 1498. – Rim, Italija, 5. siječnja 1578.) u umjetničkom značenju kao o najvećem sinu Vinodola. Matejčićovo izlaganje ostvareno je o temi *Klovićevi Vinodolci*. Neposredan povod su Klovićeve ovogodišnje obljetnice: 520. obljetnica umjetnikova rođenja i 440. obljetnica njegove smrti.

Bilo je to Matejčićovo predstavljanje trojice domaćih povjesničara i publicista koji su dio svojeg angažmana posvetili istraživanju života i rada Jurja Julija Klovića, koji je svojem imenu još za života u Italiji pridodao i rodoslovnu odrednicu Croata. To su uz Slavka Matejčića još: dr. Stanko Jurdana, arhitekt ing. Zdravko Gržičić i prof. Ivan Barbarić. Angažman dr. Jurdane bio je poticaj akademiku, svećeniku i teologu, nedavno preminulom Ivanu Golubu da se – nakon svojedobnog dolaska u Crikvenicu i upoznavanja s Jurdanom – zainteresira za Klovića i njegovo djelo te ostvari značajan znanstveni opus.

O Kloviću, tom renesansnom velikanu minijature, našem Malom Michelangelu, kako su ga zvali još za života, napisani su tomovi ogleđa i rasprava, a djela su mu u najvećim muzejima svijeta, od Velike Britanije (u Britanskom muzeju u Londonu) i Francuske do Sjedinjenih Američkih Država (u knjižnici Pierpont Morgan u New Yorku). Najznačajnije novovjekno djelo napisano o Kloviću obznanio je muzealac prof. Ivan Barbarić, rodom

Slavko Matejčić

F. Deranja

Crikvenička gradska vijećnica tijekom predstavljanja nove edicije Vinodolskog zbornika i izlaganja o Kloviću

F. Deranja

iz Grižana, a to je monografija pod nazivom *Knez minijature – Juraj Julije Klović-Croata* (Općina Vinodolska/ Izdavački centar Rijeka, Bribir-Rijeka, 2000.).

Otkrivajući dosad nepoznate pojedinosti, Slavko Matejčić u zanimljivom i sadržajnom izlaganju o Kloviću i njegovu životu rekao je sljedeće: – U vezi odlaska na naukovanje Jurja Julija Klovića u Italiju, što se kasnije pretvorilo u njegov trajni boravak, najzaslužnijom osobom držim Šimuna Kožičića Benju, krbavsko-modruškog biskupa, te njegovo sudjelovanje na 5. Lateranskom koncilu u Rimu od 1512. do 1517. godine. Kožičić Benja je u to vrijeme najmanje triput putovao u Rim i držao govore pred papom i kardinalima pa je kao utjecajna osoba i nuncij za Ugarsku dobro znao kako i kome preporučiti mladog i darovitog Klovića.

Drugo, također značajno, svakako je boravak Klovića u Francuskoj! Tema je preuzeta iz članka Ivana Goluba u zborniku II. Kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti u Zagrebu 2007. godine. Profesor Golub je

u rimskim arhivama pronašao pismo Klovićeva poznatika Giovannija Francesca Perande koji opisuje što mu je Klović govorio o svojem boravku u Francuskoj te osobu koja je trebala potvrditi autentičnost Klovićeve koju je spomenuti Peranda slao u Prag kao poklon Rudolfu Drugom. Na temelju toga utvrdio sam vrijeme Klovićeva boravka u Francuskoj, a to je razdoblje od jeseni 1552. do proljeća 1553. godine.

Treća značajna pojava posvećena je slici Kristova raspeća iz zbirke Lucijana Salvija iz Parme. Godine 1998. objavio sam u talijanskom dnevniku Gazzetta di Parma članka o proslavi Klovićeva 500. rođendana te tada dobio obavijest od vlasnika spomenute slike, minijature. Slika je imala zanimljiv put od New Yorka do Rima i tamošnjih galerista. Nije se odmah znalo da je riječ o Klovićevu djelu, ali je to napokon potvrdio cijenjeni talijanski povjesničar umjetnosti Federico Zeri – rekao je u svojem izlaganju Slavko Matejčić.

Franjo Deranja

U Crikvenici se osniva fotoklub

Ono što drugima dosad nije uspjelo, poći će za rukom prof. Borislavu Božiću, koji je pomogao osnivanje i drugih fotoklubova diljem naše županije

Ovih dana završila je treća crikvenička foto-radionica prof. Borislava Božića, poznatog riječkog umjetnika i voditelja Fotokluba Rijeka. Radionice su se održavale u prostoru Memorijalnog ateljea Zvonka Cara, pa se ovaj likovni prostor kojim upravlja Centar za kulturu „Dr. Ivan Kostrenčić“, ujedno i organizator radionica, u proteklom razdoblju već isprofilirao kao svojevrsni kreativni laboratorij.

Treća crikvenička foto-radionica prof. Borislava Božića

Svi koji su prošli radionice prof. Božića potvrdit će da su ih ovi foto-susreti doista odveli u kreativne vode. Čak i oni koji su radionice pohađali kako bi popunili svoje vrijeme, potvrđuju da su im pomogle u kreativnom razvoju i boljem razumijevanju fotografskog medija. Nekima su pomogle da krenu i par koraka dalje, ne samo da svladaju važne tehničke elemente i otkriju mogućnosti likovnog izražavanja, nego da spoznaju i suštinu fotografske slike kao jednog specifičnog izražajnog medija. Neki od polaznika radionica već su zabilježili uspjehe na javnim natjecanjima, poput Elme Dujčić, koja je osvojila više priznanja na natjecanjima i izložbama u Primorsko-goranskoj županiji, a izlagala je i u Sloveniji. Nedavno je na foto natjecanju Novog lista objavljena fotografija još jedne polaznice crikveničkih radionica, Irene Udovičić. Po riječima prof. Božića, svi polaznici su postigli sjajan napredak, te je pritom posebno istaknuo odlične fotografije Dubravke Kanjski, što nije nikakvo čudo jer se radi o vrsnoj likovnoj umjetnici s brojnim stručnim priznanjima i nagradama koja se želi okušati i u prostoru fotografije.

Uspjeh crikveničkih foto-radionica stvorio je plodno tlo za ostvarivanje dugogodišnje zamisli o osnivanju fotokluba u Crikvenici, što je zagovarao i sam prof. Božić. Nakon održane osnivačke skupštine, klub će se osnovati i djelovati u okrilju Centra za kulturu „Dr. Ivan Kostrenčić“, a sjedište će mu biti u Gradskoj galeriji Crikvenica, na adresi: Strossmayerovo šetalište 22. Stoga sa zadovoljstvom možemo reći da će za otprilike mjesec dana Crikvenica dobiti fotoklub, čija će vrata biti otvorena svim ljubiteljima ovog medija.

Sanja Škrkatić

RADIONICE OSLIKAVANJA SVILE

Razigrane marama s motivima glagoljice

U Gradskoj knjižnici Crikvenica na tragu mota Mjeseca hrvatske knjige Baš baština održane su dvije radionice na kojima su svi zainteresirani mogli naučiti oslikavati svilu i ukrašavati je prigodnim motivima hrvatske baštine.

Melanija Milat Ružić i Jasminka Rukavina - izrada unikatnih svilenih marama s motivima baštine

Oslikavanje svilenih marama pod stručnim vodstvom Ingrid Kavre privukao je veliki broj naših sugrađanki. Voditeljica im je objasnila tehnike oslikavanja na svilu i pokazala primjere gotovih marama. Korak po korak polaznice su upoznavale tehniku i alate te na kraju same izradile atraktivne unikatne marama. S obzirom na veliki interes, a ograničeni broj polaznika, Knjižnica će uskoro organizirati nove radionice.

Gradska knjižnica Crikvenica

MJESEC HRVATSKE KNJIGE U CRIKVENICI

Crikvenička baština – trag u vremenu

Mjesec hrvatske knjige, manifestacija koja promiče knjigu i kulturu čitanja, tradicionalno se održava od 15. listopada do 15. studenoga, a ove je godine tema bila kulturna baština, točnije *Baš baština*. Gradska knjižnica Crikvenica pripremila je vrlo

bogat program ispunjen različitim akcijama, književnim večerima, radionicama, izložbama i drugim atraktivnim sadržajima. U sklopu manifestacije svi korisnici Knjižnice mogli su vratiti knjige bez naplate zakasnine, umirovljenici su se mogli besplatno učlaniti, baš kao i predškolci i prvašići koji su

pritom i posjetili svoju novu i lijepu gradsku knjižnicu. Gradska knjižnica je obilježavanjem baštine ostavila trag u vremenu, jer bilo je tu svega – od autohtonih vina i glagoljice na svili do kupališne povijesne baštine.

Gradska knjižnica Crikvenica

JULIJANA PLENČA PREDSTAVILA TREĆU ZBIRKU PJESAMA

Nije lako dijete biti

Treću knjigu pjesama Nije lako dijete biti, koju je namijenila najmlađima, pedagoginja OŠ Zvonka Cara Julijana Plenča predstavila je 19. listopada u prostoru Gradske vijećnice. Sunakladnici zbirke su Gradska knjižnica Crikvenica i Naklada Uliks čiji je urednik Miro Božić predstavio knjigu. Ravnateljica knjižnice Irena Krmpotić pročitala je recenziju Maje Verdonik prema kojoj je „riječ o toplim, i nježnim slikama koje, nenametljivo poučavajući, govore o svemu što je djetetu blisko...“

O knjizi je govorila i profes-

sorica Ljubica Miletić Domijan koja je u nekoliko navrata interpretirala Plenčine pjesme. Autorica je također kazivala svoje pjesme te se zahvalila svima koji su na bilo koji način omogućili da knjiga bude objavljena.

U programu su sudjelovale učenice OŠ Zvonka Cara Matea Jurković, Eva Šimić i Manuela Jelovac, a u glazbenom dijelu programa nastupile su Lara i Sara Mehmedović uz pratnju skupine učenica OŠ Zvonka Cara i Stelle & Chiare na gitari.

Gradska knjižnica Crikvenica

Pjesnikinja Julijana Plenča i sudionici književne večeri

BOBA ĐUDERIJA U KNJIŽEVNOM ČETVRTKU

Marčelina nasmijala Crikveničane

U sklopu književnih četvrtaka u Mjesecu hrvatske knjige, Gradska knjižnica Crikvenica je 25. listopada u Gradskoj vijećnici ugostila popularnu splitsku blogericu i spisateljicu Slobodanku Bobu Đuderiju.

Autorica je to koja je dosad objavila zbirke priča *Marčelina: kompilacija erotsko-domoljubnih kontemplacija* i *Zovem u vezi posla*. Treća knjiga, predstavljena crikveničkoj publici, *Marčelina: nisam vam sve rekla*, objavljena je u riječkoj Nakladi Val čiji je urednik i poznati novinar Dragan Ogurlić i sam nazočio predstavljanju. Ravnateljica Knjižnice Irena Krmpotić rekla je da je Boba neobičan lik, nadasve duhovit, i da što god radila neće nam promaknuti jer je možemo pratiti na Facebooku, dok je za moderatoricu večeri Gordanu Brkić Žagar Boba je oličenje američkog sna. Vrsni kazališni glumac i pekar-obrtnik Ranko Lipovšćak odličnom je interpretacijom tekstova nasmijao publiku. Vesela atmosfera nadahnula je i samu autoricu da s Lipovšćakom interpretira poneku priču.

Bobi se druženje u Crikvenici izuzetno svidjelo pa vjerujemo da ćemo opet uživati u nekim novim Marčelinim dogovrštinama.

Gradska knjižnica Crikvenica

PREDAVANJE PROF. LEE KNEŽEVIĆ

Tragom baštine: Crikvenička kupališta

Profesorica Lea Knežević otvorila ciklus predavanja Tragom baštine

Gradska knjižnica Crikvenica pokrenula je ciklus predavanja na temu povijesne baštine, od kojih je prvo ono profesorice Lee Knežević: Crikvenička kupališta održano 6. studenoga u Gradskoj vijećnici.

Nazočni su mogli čuti uistinu atraktivno predavanje koje je rezultat istraživačkog rada

mlade autorice iz kojeg smo saznali da su upravo kupališta imala veliku ulogu u razvoju turizma na ovom području. Poznato je da je 1888. godine otvoreno prvo kupalište zbog čega Crikvenica danas obilježava 130 godina turizma. Razvoj prometne infrastrukture i građanskog staleža potaknuo je izgradnju prvih hotela i pratećih sadržaja. Crikvenica je imala čak tri kupališta: skromno prvo, Banje poli Vrutka, raskošnije, namijenjeno stranim gostima, kod hotela Therapija te općinsko kupalište otvoreno na zahtjev lokalnog stanovništva. Prema riječima autorice prostora za daljnje istraživanje ima na pretek s obzirom da je ona obuhvatila razdoblje do 1914. godine.

Gradska knjižnica Crikvenica

Boba Đuderija i ravnateljica crikveničke knjižnice Irena Krmpotić – s razlogom nasmijane

MJESEC HRVATSKE KNJIGE U OGRANKU SELCE

Šaroliki program u selačkoj knjižnici

Ovogodišnji MHK u Ogranku Selce započeo je atraktivnom izložbom novinskih članaka o aktivnostima selačke knjižnice kroz povijest, a u povodu 145. godišnjice njezina postojanja. Program su potom obogatila i dva književna događanja za predškolce i osnovnoškolce. Prvo po redu bilo je predstavljanje knjige autorice Ljiljane Došen Velike avanture malog Orehovića,

održano 19. listopada u prostoru knjižnice. Tjedan dana poslije predstavljene su Vjeverice u obitelji medvjeda Hane Rižovski Delogu. Autorica je psihologinja i voditeljica Odjela za podršku udomiteljima i organizirano stanovanje u Centru za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce, a slikovnica je govorila upravo o udomljavanju. U sklopu predstavljanja bila je organizirana i radionica za najmlađe.

Gradska knjižnica Crikvenica

Vesela atmosfera na predstavljanju knjige Ljiljane Došen

A. Grbić Pahlić

PREDSTAVLJENA KNJIGA MILORADA ZORIČIĆA

Vinova loza u prošlosti i sadašnjosti opatijsko-riječko- vinodolskog vinogorja

Ravnateljica Knjižnice Irena Krmpotić na predstavljanju vina u društvu autora knjige Milorada Zoričića, vinskog viteza Marija Sušnja i crikveničkog enologa Marija Jeličića

T. Vidučić

Gradska knjižnica Crikvenica predstavila je 18. listopada knjigu Milorada Zoričića **Vinova loza u prošlosti i sadašnjosti opatijsko-riječko-vinodolskog vinogorja**. Nazočnima u Gradskoj vijećnici uvodno se obratila ravnateljica Knjižnice Irena Krmpotić rekavši da je riječ o knjizi čiji su tisak rado podržali s obzirom da je riječ o našoj vinorodnoj baštini i povijesti. Milorad Zoričić jedan je od najpoznatijih enologa današnjice i jedan od rijetkih vinskih pisaca, autor mnogih stručnih knjiga i tekstova, te član Europskog reda vitezova vina i legat-vitez Viteškog stola za Istru i Hrvatsko primorje. Knjigu su uz autora predstavili dr. Mario Sušan, vinski vitez koji promovira kulturu pijenja vina i mladi enolog iz Crikvenice Marijo Jeličić koji je predstavio kraćim izlaganjem vinariju Pavlomir te na neformalnom druženju uz čašu zlahtine nazočne vodio kroz prigodnu prezentaciju vina. U glazbenom dijelu večeri nastupile su članice KUD-a Ilija Dorčić i kape Puntape iz Novog Vinodolskog majka i kći, Snježana i Dora Kabalin.

Gradska knjižnica Crikvenica

MLADI BOČAR „SVETOG JAKOVA“, SVJETSKI PRVAK U BOČANJU ZA KADETE NA SP U KINI	OSOBA KOJA JE U STANJU OBAVITI SVE ŠTO TREBA	STRUČNJAK ZA AMERIČKU KULTURU	„REDNI BROJ“	VRSTA AGRUMA	MJESTO NA OTOKU CRESU	SLOVO S KVAČICOM	SUZVUČJE VIŠE TONOVA	NOĆNI LOKAL	„ASTAT“	IME	SASTAVIO: JIVICA ŠUBAT PATULJAK IZ PRIČA NAŠIH STARIH ŽITELJI LAPONIJE (KRACE)	IZDANJE „KAMIK, MORE I ČOVIK“ JE ...	ONO ŠTO JE ZASTARJELO, IZ PROŠLOG VREMENA	MJERA ZA TEKUĆINE	IBRIČA JUSIĆ	NJEMAČKI MISLILAC, IMMANUEL
PONOR, PROVALIJA						GLAVNI JOJ JE GRAD BARCELONA “FRANKFURTER ALLGEM. ZEITUNG										
SLUŽI ZA GRIJANJE TIJELA, A PUNI SE TOPLOM VODOM									OBRT						„DUŠIK“	
„IRIDIJ“			DRŽAVNA BLAGAJNA					„OTAC ZNANSTVENE MEDICINE“								
			HRPTENICA					„RADIJUS“								
KONFERENCIJA ZDRAVSTVENOG TURIZMA ODRŽANA U „OMORICI“					NASLOV KOJIM SE DIČI CRKVENICA											JELO OD MESA, KRUMPIRA I DODATAKA, SLOŽENAC
					GLUMAC BROSAN											
ŠKORPION, ŠTIPAVAC											GRČKO SLOVO			„AMERICIJ“		
„ZENTRALE AKADEMIE FÜR BERUFE“				„ITALIJA“							ASIRSKI I BABILONSKI BOG NEBA				„URAN“	
				AMERIČKI GLUMAC, ALAN („SHANE“)											KONJSKI POVODAC	
PRIREDBA KOJA SE ODRŽAVA SVAKE GODINE											UKRASNA BILJKA, ČESTA U UREDIMA					
INDIJSKO ŽIČANO GLAZBALO SLIČNO LUTNJI											GRAD U SLOVENSKOM PRIMORJU					
„VERSUS“				RIMSKI: 600							KANAL, PROKOP					
				SASTAVNI VEZNIK												
SKLADBA ZA VJEŽBANJE (MNOŽ.)											PJEVAČICA MEDUNJANIN					

GRAD
CRIKVENICA
Kamik, more i čovik

IZLOŽBA S DIRLJIVOM PORUKOM

Sto puta bolje

Centar za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce i Muzej Grada Crikvenice otvorili su 26. listopada zajedničku izložbu "Sto puta bolje". Izložba je postavljena povodom proslave stote godišnjice rada ustanove koja je većinu svojeg dugog vijeka brinula o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Nekadašnji Dječji dom Izvor posljednjih je godina preustrojen u Centar Izvor Selce, jednu od najrazvijenijih ustanova ovoga tipa u Hrvatskoj koja stoga s ponosom slavi svojih sto godina skrbi o najpotrebitijim članovima društva.

M. Matejić

N. Car

Kustosica Muzeja Grada Crikvenice Tea Rosić, predsjednik gradskog vijeća Grada Crikvenice Josip Friš te ravnatelj Centra Izvor Selce Nikica Sečen

I. Miloš

Postavljena izložba Sto puta bolje

Posjetitelji su sa zanimanjem došli pogledati izložbu

Izložba donosi kronologiju razvoja ustanove koja je počela svoj rad 1918. godine kao Dječje oporavište za slabunjavu djecu gradskih dječjih konaka i pučkih škola s područja Grada Zagreba. Oporavište je od 1930. do 1946. vodila Družba sestara milosrdnica reda svetog Vinke Paulskog. Po završetku Drugog

svjetskog rata Oporavište je postalo državna ustanova koja je zbrinjavala djecu bez adekvatne roditeljske skrbi. Od 1954. do 1980. godine djeluje kao Matični dječji dom Zagreb po modelu porodičnog odgoja. Krajem osamdesetih godina zapošljava se prvi odgajatelji koji rade s djecom u odgojnim grupama. Takav se

princip rada zadržava u narednom razdoblju u kojem ustanova mijenja ime u Dječji dom Izvor. Ubrzo potom 2000. godine počinje novo razdoblje obilježeno prvim koracima napravljenim u smjeru transformacije ustanove uvođenjem suvremenijeg i stručnijeg pristupa odgoju koji je 2015. rezultirao osnivanjem Centra za pružanje usluga u zajednici Izvor Selce.

Izložbu možete razgledati do 25. siječnja 2019. od utorka do nedjelje od 10.00 – 14.00 sati. Ulaz je besplatan.

Tea Rosić

Šetnja do Badnja

Tople jesenske dane, a posebice vikende, dobro je provesti u prirodi. U to su se uvjerili i sudionici Šetnje do Badnja koju su 13. listopada organizirali Muzej Grada Crikvenice i Katedra čakavskog sabora Kotor. Četrdesetak građana prošetalo se tako Ljubavnom cesticom do gra-

dine na kojoj posljednjih godina traju konzervatorski radovi. O povijesti Badnja, planovima njegovog uređenja, gradnji Ljubavne ceste i razvoju Crikvenice, sudionici šetnje su na više mjesta doznali od Tee Rosić, kustosice crikveničkog muzeja.

Tea Rosić

T. Rosić

Unutar ostataka srednjovjekovne utvrde Badanj

Hodi(i) na Kotor

Ovogodišnji tradicionalni pohod na Kotor uz blagdan svetih Šimuna i Jude Tadeja, patrona nekadašnje župne crkve, održao se prvog vikenda studenoga. Broj od četrdesetak građana raznih uzrasta obradovao je organizatore iz Katedre čakavskog sabora Kotor i Muzeja Grada Crikvenice. Okupljeni su uz vodstvo prošetali idiličnim ambijentom starog sela te su doznali mnogo o nekadašnjem načinu života Kotorana. Nakon obilaska ostataka župne crkve sudionike šetnje je u svojoj kući ugostio Ratimir Šarar gdje su uz okrijepu razgledali zbirku starog alata. U pohodu su osim Crikveničana sudjelovali i Praputnjari iz susjedstva „Praputnjak – kulturni krajolik“ programskog pravca 27 susjedstava Europske prijestolnice kulture Rijeka 2020. Kako je Crikvenica također jedno od susjedstava, i to upravo s temom Kotora, ovakvih sličnih šetnji po crikveničkoj okolici biti će mnogo tijekom naredne dvije godine.

Tea Rosić

S. Matejić

Na kotorskoj lokvi

S. Matejić

Sudionici šetnje u nekadašnjoj kotorskoj župnoj crkvi

S. Matejić

Placa - središnji prostor sela

Udomiteljstvo kao izvor sreće

Punoljetni članovi udomiteljske obitelji Pleše

Centar *Izvor* Selce prva je ustanova socijalne skrbi koja pruža kontinuiranu stručnu podršku udomiteljskim obiteljima. Bez obzira na preventivne programe na državnoj i lokalnoj razini, uvijek će biti situacija u kojima će djeca morati biti izdvojena iz svojih bioloških obitelji. Naša želja je da tada djeca ne budu smještena u domove socijalne skrbi već u kvalitetne udomiteljske obitelji koje imaju stalnu podršku stručnih radnika. Naš centar pruža uslugu savjetovanja i pomaganja udomiteljskim obiteljima kroz aktivnu promidžbu udomiteljstva, osnovno i dodatno osposobljavanje udomiteljskih obitelji, superviziju udomitelja te individualno i obiteljsko savjetovanje udomiteljima i djeci smještenoj u udomiteljske obitelji. Na području Primorsko-goranske županije nedostaje oko 50-ak udomiteljskih obitelji koje bi skrbile za djecu s našeg područja, stoga se nadamo da će aktualna nacionalna kampanja UNICEF-a i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku *Svako dijete treba obitelj* te regionalno djelovanje našeg Centra i Udruge udomitelja PGŽ-a DAMDOM motivirati obitelji da razmisle o mogućnosti da u svoj život i obitelj unesu najhumanije od svih djela: brigu o djetetu ili djeci koji će to dati šansu za ravnopravnije i sretnije odrastanje. Udomljavanje djece svakako pred njega i članove udomiteljske obitelji stavlja mnoge izazove čije rješavanje uz podršku drugih udomitelja i stručnih radnika omogućuje ne samo kvalitetniju brigu za dijete već i pozitivne promjene na obiteljskoj i osobnoj razini.

Hana Rižovski Delogu, supervizorica udomitelja

Bez prave podrške nema kvalitetnog udomiteljstva

Često sam u proteklih desetak godina imala priliku govoriti o svojim motivima za bavljenje udomiteljstvom te o iskustvima naše obitelji. Govoreći iskreno iz srca o uspjesima naše djece, željela sam barem dio svoje sreće i zadovoljstva prenijeti na druge i potaknuti još nekog da svoje srce i svoj dom otvori nekom djetetu koje odrasta bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Danas želim nešto reći i o ljudima bez čije iskrene i stalne podrške bi nama udomiteljima bilo puno teže nositi se sa svakodnevnim izazovima koje udomiteljstvo nosi sa sobom. Djelatnici Centra *Izvor* bili su uz nas od samog početka jer smo upravo iz te ustanove prije devet godina udomili prvog dječaka. Zahvaljujući otvorenom pristupu djelatnika Centra prema udomiteljima i njihovoj iskrenoj zainteresiranosti za dobrobit djece, brojni štićenici domova smješteni su u udomiteljske obitelji na području naše županije. Stručni tim zadužen za podršku udomiteljima stoji nam na raspolaganju i nakon samog smještaja, bilo kroz organizaciju edukacija i supervizija za udomitelje ili pak savjetovanja za našu djecu. Dobar je osjećaj znati da postoji netko koga možemo nazvati u bilo kom trenutku, tko će se uvijek javiti i biti spreman saslušati problem te ako je potrebno i priskočiti u pomoć odmah, čak i usred noći. Naša obitelj imala je sreću da nam je takva podrška uvijek bila dostupna. Tako naši supervizori i savjetnici nisu postali samo naši prijatelji već i dio naše obitelji.

Promatram danas našu veliku, raznoliku i veselu obitelj. Vidim kako iz dana u dan napredujemo, učimo jedni od drugih, rastemo, uvažavamo se, razumijemo i poštujemo. Naša svakodnevica ispunjena je smijehom, učenjem, radom, pjesmom, igrom, brigom.... Udomiteljstvo je ispunilo naše živote i svi smo na neki način obogaćeni spoznajom da samo strpljenjem, razumijevanjem i bezuvjetnom ljubavlju možemo istinski pomoći drugima i sebi.

Uvjereni sam da u ime svih udomitelja koji uživamo njihovu podršku mogu reći: Hana i Nikica iskreno Vam hvala na svemu što činite za nas!

Obitelj Pleše

EDUKATIVNA RADIONICA

UTVRĐIVANJE GRANICE: U kojoj mjeri roditelj ima pravo na odlučivanje o djetetovoj zdravstvenoj zaštiti

Dana 25. 10. 2018. godine u Dječjem vrtiću *Radost* u Crikvenici održana je radionica u sklopu provedbe programa *Zakonska obveza cijepjenja – sukob dvaju prava – roditeljskog prava i prava djeteta – utvrđivanje granice do koje roditelj ima pravo na odlučivanje o zdravstvenoj zaštiti djeteta*. Provođenje radionice sufinancirao je Grad Crikvenica. Temu su predstavili stručnjaci Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije Hermina Trošelj, dipl. iur. univ. spec. oec., s pravnog aspekta, te Davor Čorak, spec. epidemiologije, s medicinskog i etičkog aspekta.

To je u posljednje vrijeme vrlo aktualna tema. Sve je veći broj roditelja koji odbija cijepiti djecu iz nepovjerenja prema opravdanosti cijepjenja te zbog straha od mogućih nuspojava. Doktor Čorak naveo je slučaj pojave ospica u protekloj godini te istaknuo nepostojanje znanstvenih dokaza da cjepivo uzrokuje autizam kao što se često navodi.

U Republici Hrvatskoj cijepjenje je zakonska obveza. Obavezno je cijepjenje djece protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, zaušnjaka, ru-beole i hepatitisa B. Od iduće godine u obvezni kalendar cijepjenja u Hrvatskoj ulazi cijepjenje djece protiv bakterije pneumokoka. Prema *Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske donosi Pravilnik te na temelju Pravilnika donosi i Program obveznog cijepjenja. Pravilnikom i Programom točno je propisano kada se dijete mora cijepiti i kojim se cjepivom cijepi. Prema članku 77. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* roditelj, odnosno skrbnik koji odbije cijepiti dijete, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kn. Liječnici u slučaju odbijanja cijepjenja djeteta mogu prijaviti roditelje i skrbnike Centru za socijalnu skrb zbog zanemarivanja djeteta. Centar za socijalnu skrb na temelju *Obiteljskog zakona* mora upozoriti roditelje ili skrbnike o propustima i pogreškama u djetetovoj skrbi i odgoju te odrediti nadzor nad izvršavanjem roditeljske skrbi kad su pogreške i propusti u djetetovu odgoju viševrsni ili učestali.

Cijepljenjem u organizam unosimo tvari (npr. mrtve uzročnike) koje stimuliraju naš imunološki sustav da on sam proizvodi protutijela. Cijepljenjem se izaziva neprimjetna „mala bolest“ koja u većini djece prođe nezapaženo, s malim otokom na mjestu uboda, ili u rijetkim slučajevima i kratkotrajnim povišenjem temperature. Jednostavnom primjenom lijekova protiv temperature i boli (paracetamola ili ibuprofena) te se nuspojave mogu znatno smanjiti. Kod nas se koristi kombinacija cjepiva protiv difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize i H. influenzae tipa B u jednoj štrcaljci, čime se jednim ubodom cijepi protiv čak pet bolesti, a poznata je pod popularnim imenom „5 u 1“. Doktor Čorak istaknuo je da takva kombinacija smanjuje rizik komplikacija i puno je ugodnija za dijete jer se daje u jednom ubodu. Kako bi se pristupilo cijepljenju, dijete

Davor Čorak, spec. epidemiolog NZZJZ

mora biti zdravo, odnosno od preboljele gripe ili teže virusne bolesti (npr. vodenih kozica) treba proći barem 6 – 8 tjedana. Roditelj ne može svojom voljom odgoditi cijepjenje, osim u slučaju kontraindikacija. One mogu

Hermina Trošelj, dipl. iur. univ. spec. oec. NZZJZ

biti privremene i trajne. U slučaju privremenih kontraindikacija liječnik koji ih utvrdi određuje vrijeme i cijepjenja djeteta. U slučaju trajnih kontraindikacija liječnik je dužan o njima izdati potvrdu. U slučaju da liječnik utvrdi trajnu kontraindikaciju za neku od komponenti kombiniranih cjepiva, treba obaviti moguća cijepjenja odgovarajućim monovakcinama.

Prema Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima dijete koje nije uredno procijepljeno ne može se upisati u vrtić, osim ako se ne radi o medicinskim razlozima, odnosno medicinskim indikacijama. Necijepljeno dijete uključeno u veći kolektiv (vrtić) u velikom je riziku od obolijevanja. Protivnici cijepjenja često ističu da država zarađuje na cjepivima, dok doktor Čorak navodi upravo suprotno: cjepiva su skupa i zapravo su veliki trošak za državu. Neka cjepiva, koja se daju u drugim zemljama, kod nas još uvijek nisu uvedena.

Cjepni karton trebamo trajno čuvati kao dokaz o procijepljenosti. U nekim zemljama uredna procijepljenost uvijek je koji treba poštivati prilikom zapošljavanja osoba. Moguće je cijepjenje u kasnijoj životnoj dobi na zahtjev pacijenta koji nije dobio neko cjepivo.

Martina Magaš

Montessori program u vrtiću Jadranovo

Dječji vrtić Radost kontinuirano radi na razvoju kvalitete i obogaćivanju programa. Velika pozornost posvećuje se stručnom usavršavanju djelatnika koji svoje stečene kompetencije unose u rad na zadovoljstvo djece i roditelja. Osnivač Grad Crkvenica već niz godina ulaže znatna sredstva u poboljšanje materijalnih uvjeta rada i potpora je svim nastojanjima vrtića u obogaćivanju rada. Vrtić je prepoznat kao primjer dobre prakse, domaćin je brojnih stručnih skupova te stručnih posjeta, a i imenovan je stručno-razvojnim centrom za podršku roditeljstvu i program Rastimo zajedno.

U područnom vrtiću u Jadranovu već se nekoliko godina provode elementi Montessori programa te se sustavno i planski nabavlja Montessori didaktička oprema. Supervizori uvođenja programa su stručnjaci Dječjeg vrtića Montessori iz Zagreba.

Osnivačica Montessori metode je Marija Montessori koja je bila prva žena liječnica u Italiji, a osim medicine studirala je psihologiju, filozofiju i antropologiju. U radu s djecom stvarala je didaktički materijal koji djeci otvara mogućnosti učenja jednostavnih, ali i apstraktnih pojmova u igri i šarenilu boja te mobilizacijom svih osjetila. Ovakva pedagogija zasniva se na filozofiji razvoja djeteta prema kojoj pojedinac stječe prak-

Preljevanje vode grabilicom

S. Erceg

Konstruktivni trokuti

S. Erceg

Valjci za umetanje

tična znanja u područjima života u kojima će sudjelovati kao odrasla osoba. Ova pedagogija u potpunosti uvažava dječju individualnost, što se ogleda u osnovnom načelu Montessori pedagogije: – Pomozi mi da to učinim sam.

Ciljevi ovakve metode su razvoj jedinstvene dječje ličnosti, pomoć djetetu da se društveno i emocionalno prilagodi i raste kao zadovoljno dijete te u potpunosti razvije svoje intelektualne sposobnosti. Maria Montessori naglašava učenje putem svih pet osjetila, ne samo slušanjem, gledanjem ili čitanjem. Materijal prilagođen načelima ove pedagogije djetetu omogućuje da stekne znanja i vještine potrebne u svakod-

nevnom životu, u brizi za sebe, druge i okoliš, vještine klasificiranja i sortiranja različitih osjetilnih modaliteta, vještine govorenja, pisanja i čitanja, vještinu brojanja i računanja, kao i likovnog, glazbenog i ritmičkog izražavanja, te spoznaje o ukupnom svijetu i kulturi. Za provođenje Montessori programa su uz pomno pripremljen prostor i pribor, koji zadovoljava pedagoška i didaktička načela Marije Montessori, potrebni educirani voditelji. Montessori materijal je vrlo specifičan, a opremanje jedne skupine prelazi iznos od 100.000 kn. Edukacija odgajateljica – voditeljica programa traje godinu dana, zahtjeva veliko zalaganje i trud u usvajanju novih znanja i izradi materijala za rad.

Dvije odgajateljice Dječjeg vrtića Radost u rujnu 2018. godine završile su specijalizirani jednogodišnji program iz područja Montessori pedagogije u Stručno-razvojnem centru Srčeko u Zagrebu. Time su se stekli uvjeti za potpuno uvođenje i verifikaciju Montessori programa koji se roditeljima neće dodatno naplaćivati. Dječji vrtić Radost tako će biti prvi vrtić u PGŽ-u u vlasništvu jedinice lokalne samouprave s verificiranim Montessori programom.

Sredstva za nove edukacije te nabavu dodatne opreme i didaktike planirana su projektom Radost za radost – javni poziv Europskog socijalnog fonda za dostavu projektnih prijedloga Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Planirano je postupno uvođenje Montessori programa u sve tri skupine područnog objekta u Jadranovu.

Martina Magaš

Brojke i žetoni - parni i neparni brojevi

S. Erceg

Trinomska kocka

S. Erceg

DAN KRAVATE

Prvi put obilježen
Dan kravate u OŠ
Zvonka Cara

Unizu događaja u desetom mjesecu ove školske godine naša škola obilježila je i Dan kravate. Cilj uključivanja bio nam je potaknuti promišljanje učenika o kulturno-povijesnom značenju tog odjevnog predmeta koji u sebi krije ime Hrvata i pronosi ga cijelim svijetom.

Za taj dan dogovorili smo, za sve one koji to žele, dolazak u školu s kravatama oko vrata. Svi učenici su na trećem nastavnom satu upoznali ljubavnu priču vezanu za kravatu i povijesni razvoj tog modnog dodatka. Također je istaknuto i dublje značenje kravate kao kulturnog i povijesnog blaga Hrvatske, kao i povezanost kravate s dostojanstvom, slobodom, pravičnošću, radošću življenja i odgovornosti. Pedagoginja je napisala pjesmu „Kravata“ koja je također pročitana po razredima.

Nastavnica matematike Irena Vretovski organizirala je učenike koji su se bavili statistikom broja učenika s kravatama po razrednim odjelima. Dobivene podatke je odmah odlučila primijeniti u nastavi matematike kod izračunavanja razlomaka i postotaka. Učenici prvog razreda su sa svojim učiteljicama odlučili sami izraditi papirnate kravate. Područna škola Selce obilježila je istovremeno i Dan hrane, te sve to spojila u isti svečani ugođaj. Bio je to nezaboravan način obilježavanja Dana kravate.

Julijana Plenča

Obilježavanje Dana kravate u prvom razredu

**VRIJEDNI REZULTATI
ŠAHOVSKOG ZVONA OŠ
ZVONKA CARA**

Šahovski zvon Osnovne škole Zvonka Cara napunio godinu dana

Šahovski zvon u Osnovnoj školi Zvonka Cara u Crikvenici

Krajem desetog mjeseca prošle školske godine prvi su put povučeni šahovski potezi u mješovitom skupini šahista od drugog do četvrtog razreda. Pedagoginja škole Julijana Plenča odlučila je zainteresiranim učenicima ponuditi abecedu šahovskih poteza i uvesti ih u šahovsku bajku. Nakon Šahovskog festivala, koji je bio održan u našem gradu, dobili smo početne četiri garniture, pokaznu ploču i mogućnost rada na šah platformi „Šah uz školu“. Velik poticaj i podrška u samom radu stigla je iz ŠK „Ivan Dvoržak“, Zrinski Topolovac, od svestranog učitelja Vlade Karagića, šahovskog suca i voditelja njihove školske skupine.

Početkom drugog polugodišta osnovana je još jedna grupa šahista prvog razreda u matičnoj školi i jedna grupa u PŠ Selce, također prvi razred. Trenutno u školi djeluju tri skupine. Godina dana igre na crno-bijeloj ploči okupila je tridesetak učenika. Novi učenici prvog razreda, koji su zainteresirani za šah, moći će se priključiti šahovskoj bajci kad nauče brojeke i slova.

Bojažljiv i nesiguran početak nije mogao ni slutiti visine do kojih će se vinuti naš šahovski zvon. Zainteresirala su se djeca, podržali ih roditelji i škola, priključio se i ŠK „Crikvenica“ i let je krenuo. Teško je izdvojiti sve uspjehe. Najviši rezultat je srebro Tare Škiljan na Državnom natjecanju u Trogiru u konkurenciji do 7 godina. Slijede uspjesi na županijskom natjecanju. Tara Škiljan osvojila je zlato u konkurenciji do 7 godina, Vid Krešić osvojio je srebrnu medalju, a Andrej Bogdanović brončanu u konkurenciji do 9 godina. Na otvorenom neslužbenom županijskom natjecanju do 6 godina Matej Barnjak osvojio je zlato, a Tara Škiljan srebro do 8 godina. Na otvorenim kadetskim turnirima u Rijeci naši učenici ostvaruju zapažene rezultate, istaknimo ponajbolje: Ivano Sundać, Ivano Tomljanović, Vid Krešić i Jakov Barnjak. Desetak učenika učlanilo se u Šahovski klub „Crikvenica“ i time im je omogućeno stjecanje prvog rejtinga. Prvi nacionalni rejting osvojili su Vid Krešić, Ivano Sundać, Franko Škiljan i Ivano Tomljanović. Međunarodnoj listi šahovskih imena u Blitz rejtingu priključili su se Ivano Tomljanović i Ivano Sundać.

Šahovski uspjesi su značajni i vidljivi, ali nisu najvažniji. Još važnija su putovanja, prijateljstva, sportski duh i oni trajni, nevidljivi zapisi koji ostaju u nutrinama. Učenici su upoznali puno prijatelja, upoznali mnoga mjesta, rado ih pozivaju, rado se odazivaju. Šahovski klub „Crikvenica“ imat će svoje kadete u ligama i to i mušku i žensku ekipu. Ime svoga grada s ponosom će isticati maleni šahisti na svojim putnim šahovskim stazama.

Julijana Plenča

OŠ VLADIMIRA NAZORA OBILJEŽILI DOLAZAK JESENI I VAŽNE DATUME

**Darivala nas jesen – mi
darivali potrebite**

Tijekom rujna i listopada u OŠ Vladimira Nazora odvijale su se brojne aktivnosti povezane s dolaskom jeseni, ali i obilježavali važni datumi čije je obilježavanje u ovoj školi već tradicija.

JESEN NA KOTORU

Tijekom jeseni neizostavan je odlazak učenika šestih razreda na Kotor u okviru terenske nastave iz Prirode, Povijesti, Likovne kulture i Hrvatskoga jezika. U kolijevci nastanka Crikvenice učenici upoznaju obilježja primorske listopadne šume, sakupljaju potrebno bilje za svoje herbarije, uče o povijesnom značaju Kotora za naš grad te sva svoja zapažanja iznose lijepim riječima u literarnim radovima na temu „Jesen je začarala primorsku listopadnu šumu“ te kreativnim likovnim radovima izražavaju sve ljepote šume u jesen.

PRIČA JESENSKOG ŠEŠIRA

I ove godine učenici petog razreda sudjelovali su u mjesečnom projektu „Priča jesenskog šešira“. Jesenski je vjetar u školu ponovno donio gospodina Jesenka, Šeširka, Svaštarka, Kestenka, Širka i prijatelje. Ove jeseni prekrasni

Krasni šeširi iz učionice Hrvatskoga jezika preselili su se na pozornicu u auli škole

veseli šeširi stigli su iz 5. c razreda kako bi svima u školi donijeli malo radosti, veselja i šarenila. Svaki je šešir na satu Hrvatskoga jezika i progovorio, ispričao odakle dolazi i što nam lijepo donosi. Iz učionice šeširi su odšetali u aulu škole, a tamo ih je s radošću dočekala učiteljica Likovne kulture. Prekrasni jesenski šeširi ponosno su zauzeli svoje mjesto na središnjoj pozornici kako bi oduševljavali učenike, učitelje, roditelje i posjetitelje.

MASLINE U ULJE - ULJE U EKOSAPUNE

Početkom listopada učenici su brali masline u školskom masliniku. U tom vrijednom, zanimljivom i važnim zadatku sudjelovali su svi učenici škole sa svojim razrednicima i učiteljima. Nakon berbe, masline su učenici trećih razreda u pratnji svojih razrednica odvezli u uljaru na otok Krk. Mališani su tamo upoznali postupak prerade maslina u maslinovo ulje. Prerađeno je 54 kg maslina od kojih je dobiveno kvalitetno maslinovo ulje kao glavna sirovina za proizvodnju ekosapuna.

ŠKOLARCI - HUMANITARCI

Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje protekli su u humanitarnom ozračju. I ove školske godine, kao i svake dosada, učenici, njihovi roditelji te učitelji uključili su se u humanitarne akcije. U sklopu karitativne akcije Mladi protiv gladi koju organizira Franjevački svjetovni red (FSR) i Franjevačka mladež (FRAMA) cijeli tjedan prikupljali su se trajni prehrambeni i higijenski proizvodi koji su se donirali Socijalnoj samoposluzi „Kruh

Lidija Halsz svoj šešir nazvala je Uško

sv. Elizabete“ u Rijeci u svrhu zbrinjavanja socijalno najugroženijih stanovnika. Povodom tjedna Solidarnosti na djelu sakupljali su se i novčani prilozi u akciji Ne dvoji, za drugog odvoji.

I JABUCI POSVETILI DAN

Jabuke u stihu, jabuke na slici i sočne jabuke za marendu u školi. Tako su učenici ove crikveničke ekoškole obilježili i poseban dan posvećen posebno zdravom jesenskom plodu – jabuci.

KRAVATA OKO VRATA

Kravata je jedan od svjetski poznatih i prepoznatljivih hrvatskih simbola. Dana 18. listopada svake godine obilježava se hrvatski i svjetski Dan kravate, a u OŠ Vladimira Nazora obilježava se već pet godina zaredom. Tom prilikom, učenici i učitelji odjenuli su kravatu. Članovi kreativne radionice izradili su golemu kra-

Berba maslina u školskom dvorištu

vatu koja je krasila aulu škole, a učenici 8. a razreda veselim, šarenom kravatom okitili su i bistu Vladimira Nazora u školskom dvorištu.

Jasmina Manestar

Obilježavanje Dana jabuka

Učenici 8.a velikom kravatom ukrasili su i bistu Vladimira Nazora u školskom dvorištu

Dobitnica stipendije „Deutschland plus“ za učenike koji pohađaju DSD

Hrvatska i američka skupina u Leipzigu ispred Wilhelm Ostwald Gymnasium

Lorena Plazzeriano, učenica 3. g razreda, pohađa DSD – Nastavu za njemačku jezičnu diplomu i dobitnica je PAD („Pädagogischer Austauschdienst“) stipendije za obrazovanje stranih učenika na njemačkom jeziku Konferencije ministara kulture Savezne Republike Njemačke.

Učenicima iz Hrvatske pridružili su se i učenici iz 17 ostalih država. Svi su zajedno upoznali autentičan i moderan život današnje Njemačke, poboljšali svoje jezične sposobnosti te stekli nova prijateljstva.

U nastavku pogledajte kako je Lorena odgovorila na pitanja te opisala svoje putovanje.

1. Kako si se osjećala kada si saznala da si dobila stipendiju?

Neću nikada zaboraviti taj osjećaj. Pomiješani osjećaji ponosa, sreće i straha. Bila sam ponosna i sretna što sam uspjela pokazati svoje znanje njemačkog jezika na nastavi DSD-a i dobiti priliku za stipendiju. Međutim sjećam se i straha od druge, nove obitelji s kojom ću provesti tri tjedna.

2. Koliko je trajalo putovanje, koje ste gradove posjetili i koliko je učenika iz Hrvatske sudjelovalo?

Putovanje je trajalo od 14. lipnja do 4. srpnja, a posjetili smo Leipzig i Berlin. Sudjelovalo je jedanaestero učenika iz Hrvatske.

3. U kojem si gradu bila smještena?

Bila sam smještena u Leipzigu. Dobro sam se uklopila u novu obitelj, odmorila se, a sa svojom sam se obitelji čula gotovo svaku večer preko videopoziva.

4. Kako ti se je svidjela Njemačka?

Ovo mi nije bio prvi duži boravak, a Njemačka mi se svaki put iznova sviđa. Mislim da bih mogla živjeti ondje. Nijemci su prilično okupirani poslom cijeli dan i ne znaju se opustiti čak ni vikendom kao mi. Bez obzira na to, mislim da bih se vremenom mogla naviknuti i na njihov način života.

5. Kakav je obrazovni sustav u Njemačkoj?

Puno drukčiji od našega. Ondje učenici svaki dan imaju blok-sate bez stanke. Naglasak stavljaju na praksu i imaju više projekata. Naši se predmeti većinom temelje na teoriji i zbog toga mi se više sviđa njihov način obrazovanja.

6. Koji ti je bio najzanimljiviji grad?

Definitivno Berlin. Tamo smo bili četiri dana i obilazili razne znamenitosti kao što su Berlinski zid, Berlinska vrata i tzv. „istočna galerija“. Imali smo slobodno vrijeme te mladoga i simpatičnog vodiča spremnog na pomoć u svakom trenutku.

7. I za kraj, što možeš poručiti novim generacijama koje čeka razmjena?

Razmjena mi je bila predивно iskustvo, upoznala sam nove ljude te naučila informacije i izraze koje ne možemo naučiti u školi.

Savjetujem učenicima da svakako pohađaju DSD jer im se pruža mnogo više mogućnosti. Moraju znati da bez truda i volje nema napretka, a svaki naporni rad kad-tad se isplati.

Čestitamo Loreni, njezinoj mentorici profesorici Viliani Malnar i ŠŠ dr. Antuna Barca!

Prevela: Marija Lekaj 4. e

UČITELJ DINKO GRAČAKOVIĆ DUGOGODIŠNJI DARIVATELJ KRVI

Učitelj Tjelesne i zdravstvene kulture iz OŠ Vladimira Nazora **Dinko Gračaković** nedavno je dobio priznanje Crvenoga križa za jubilarni 50. put darivanja krvi. Na humanost koju učitelj Dinko čini već godinama, ponosni su svi učenici i kolege ove crikveničke osnovne škole.

Jasmina Manestar

Učitelj Dinko Gračaković darivao je krv 50 puta

ŠŠ DR. ANTUNA BARCA CRIKVENICA – RAZGOVOR S UČENICOM MERLJINDOM BAJRAMI

Uz trud i volju uspješno završila razlikovni program i nastavila školovanje

Maturantica Merljinda Bajrami prva je učenica Srednje škole dr. Antuna Barca koja je po završetku trogodišnje škole u programu kuhar, uz veliku volju, trud i ambiciju, uspjela položiti razliku ispita i upisati četverogodišnju školu za hotelijersko-turističkog tehničara. U nastavku donosimo kratak razgovor s Merljindom.

Što te je motiviralo za nastavak školovanja?

Htjela sam nastaviti školovanje jer mi je želja upisati fakultet. Iako volim kuhati i mislim da je to odličan posao, nisam htjela stati na tome, već sam htjela vidjeti koliko još mogu postići.

Gdje se vidiš u budućnosti, kakvi su ti planovi?

Voljela bih raditi na recepciji ili biti direktorica nekog hotela. Ove godine nisam se prijavila na maturu jer mi je to trenutno preteško s obzirom da sam se preselila iz trogodišnje u četverogodišnju školu, ali sljedeće godine sigurno ću se prijaviti kako bih mogla upisati fakultet.

Kako je izgledao proces prebacivanja iz trogodišnje u četverogodišnju školu?

Morala sam ići na konzultacije s profesorima iz predmeta iz kojih sam morala položiti razliku. To su uglavnom bili jezici

Merljinda Bajrami

i strukovni predmeti. Profesori su mi izlazili u susret dajući mi lekcije koje trebam naučiti, pitanja koja trebam znati, tekstove koje trebam prevesti... Iako nisam išla na nastavu, redovito sam imala konzultacije na kojima su mi profesori objašnjavali što je trebalo, ispitivali me, davali mi testove. Morala sam položiti puno razlikovnih predmeta i to je trajalo godinu dana.

Kakvo je tvoje iskustvo sa školovanjem?

Zadovoljna sam, prije svega, sa sobom. Prošla sam s vrlo dobrim uspjehom što mislim da je jako dobro, pogotovo zato jer sam se prebacila u četverogodišnju školu. Neka sam gradiva lakše svladavala nego kolege iz razreda i zbog toga sam ponosna. Bilo mi je teško, ali uz podršku roditelja i uz pomoć profesora, uspjela sam i nadam se da ću tako i nastaviti.

Što bi poručila svojim vršnjacima koji bi se željeli prebaciti iz trogodišnjeg u četverogodišnji program?

Jako je teško, ali pomoć profesora i instrukcija cijeli proces puno olakšava. Ja sam mnogo puta željela odustati, ali kad bih se sjetila što sam sve prošla, koliko sam učila i koliko sam se mučila, još sam se više trudila. Poručila bih svima da ako nešto zaista žele, uz trud i volju to će i postići!

Katarina Kružić, prof.

RAZGOVOR SA SVJETSKIM PRVAKOM KARLOM ŠABANOM

Minimalna nervoza i maksimalna koncentracija u finalu

Dva tjedna prije Svjetskog prvenstva u Kini Karlo Šaban sudjelovao je u Bočarskom turniru u Monaku na kojem je pokazao odličnu formu i spremnost za suočavanje sa svjetskim bočarima. Izvanredne igre i odlični rezultati u Monte Carlu pobudili su nadu za jednako dobrim rezultatima u Kini. To se i ostvarilo te se Karlo okitio titulom svjetskog prvaka u kategoriji juniora u disciplini pojedinačno klasično.

Prvi predznaci uspjeha zapravo su bili njegovi nastupi u Bočarskom klubu *Sveti Jakov* iz Jadranova čiji je član od sedme godine života. Od devete godine sudjeluje na državnim prvenstvima, a naslov državnog prvaka osvojio je osam puta. Iako su iz BK-a *Sveti Jakov* proizašli mnogi uspješni bočari, uključujući državne i svjetske prvake, Karlo je prvi igrač koji je bio član kluba u trenutku osvajanje titule svjetskog prvaka. Karlo ostaje vjeran svojem klubu u kojem dobro surađuje s trenerom Vjekoslavom Matetićem. Matetić, koji se može pohvaliti iznimno uspješnim radom s mladima, istaknuo je kako je Karlo osim standardnih bočarskih treninga u pripremi za prvenstvo odradio i treninge snage s Draganom Todorovićem u Crikvenici kako bi bio u što boljoj formi za izazove u Kini.

U kineskom Jiaxingu Karlo je nastupio kao član bočarske reprezentacije Hrvatske

Karlo Šaban, njegov trener Vjekoslav Matetić i još jedna mlada nada iz BK-a *Sveti Jakov* Lovro Šipek

koja je na najbolji mogući način predstavila hrvatsko bočanje. U razgovoru s Karlom saznali smo kako su tekle pripreme za prvenstvo te kako se osjećao na samom prvenstvu i na fantastičnom dočeku u Rijeci i Jadranovu.

Kada i kako si započeo bočati?

Karlo: – Započeo sam se baviti bočanjem sa sedam godina vjerojatno jer su mi did i tata bili članovi kluba. U to su vrijeme moja dva prijatelja također započela trenirati i tako je sve započelo.

Cijelo ovo vrijeme ostao si vjeran istom klubu. Je li bilo ponuda iz drugih klubova?

Karlo: – Igrao sam na dvojni registraciju za Kukuljanovo. Ponuda je bilo, ali ostao sam u Jadranovu. Društvo je stvarno dobro, stoga nemam razloga za odlazak jer mi je ondje dobro.

Dugo se baviš bočanjem. Kada si započeo sudjelovati u prvenstvima?

Karlo: – Od devete godine svake godine sudjelujem na Državnom prvenstvu i osvojio sam osam puta naslov državnog prvaka u kadetskoj i juniorskoj kategoriji. Prvi naslov državnog prvaka osvojio sam s 12 godina.

Karlo Šaban, svjetski prvak u bočanju

Koliko često treniraš i je li teško uskladiti školske obveze s treninzima?

Karlo: – Imamo jedan, specifični problem kada započne zima. Nemamo zatvoreno bočalište, stoga se maksimalno trudimo trenirati čim više od početka proljeća do kasne jeseni. Tijekom zime pokušavamo čim više trenirati u Rijeci. Nikad mi nije bio problem uskladiti školske i sportske obveze. Sada studiram i fakultet je zahtjevniji od srednje škole, no i dalje sve stižem.

Tko ti je najveća podrška?

Karlo: – Rekao bih prvo roditelji, trener pa ostatak kluba, svi suigrači. Osjećao sam podršku obitelji i prijatelja i tijekom čitava prvenstva.

Kako si se pripremao za Svjetsko prvenstvo?

Karlo: – Bočarski dio bio je jednak, trenirao sam kao i prije, samo je dodan još ovaj trening snage i izdržljivosti s Draganom Todorovićem u Crikvenici.

Kako je bilo na Svjetskom prvenstvu u Kini?

Karlo: – Moram priznati da sam imao jako tešku grupu. Bilo je dosta teško jer su ondje bili igrači iz najvišeg bočarskog ranga. Natjecatelji su bili iz Slovenije, Francuske i Crne Gore. Nije bilo lako, ali nekako sam uspio to prebroditi. Onda sam u četvrtfinalu igrao protiv Tunizana za kojeg sam

isto tako znao da je jako dobar, ali i njega sam uspio pobijediti. U polufinalu je nervoza stvarno bila na minimumu, a koncentracija velika. Nekako sam se osjećao kao da sam ostvario cilj pa mi je dalje bilo lakše i nije više bilo nikakvih problema.

Kako to da je nervoza nestala baš u polufinalu?

Karlo: – Ne znam ni sâm, ali bio sam maksimalno skoncentriran. I mene je iznenadilo da je to tako prošlo. Kada sam došao do te medalje, bilo mi je sve lakše. U polufinalu sam se susreo s Argentincom Lucasom Zampedriem, a u finalu s Talijanom Gabrieleom Grazianom. Argentinca sam dobio 13:3, a Talijana 13:2.

Opiši nam osjećaj osvajanja zlatne medalje na Svjetskom prvenstvu.

Karlo: – Velika sreća. Bio je stvarno lijep osjećaj vidjeti suigrače i kolege kako skaču izvan terena i da im je drago zbog uspjeha. Stvarno neopisivo!

Koga si prvog nazvao nakon pobjede?

Karlo: – Doma su svi pratili prvenstvo, tako da su svi znali da sam prvak u onom trenutku kada se to dogodilo. Najprije sam se čuo s trenerom Vjekoslavom Matetićem. Bilo je lijepo i što su mi svi suigrači slali poruke. Kada sam došao do mobitela, vidio sam da su mi svi čestitali i da su pratili prvenstvo. Bio je baš lijep osjećaj!

Koliko ste dugo bili u Kini? Jeste li stigli razgledati grad?

Karlo: – Krenuli smo 22. listopada, a vratili smo se 30. listopada, ali Prvenstvo je trajalo pet dana, od srijede do nedjelje. Nismo uspjeli razgledati grad. Kada smo bili slobodni od igre, gledali smo i navijali za ostale, pa smo cijeli dan bili uz bočalište. Stigli smo vidjeti nešto malo grada u kojem smo bili, a i bili smo u Šangaju prije leta, ali sve nakratko.

Imao si i odličan doček pri povratku u Hrvatsku. Kako je bilo na Čavlima, a kako u Jadranovu?

Karlo: – Bilo je stvarno lijepo i na Čavlima, a osobito u Jadranovu. U Čavlima je bio organizirani doček reprezentacije iz ovog područja Istre i Primorja. Bilo je stvarno lijepo organizirano i posebno. Bilo je jako puno ljudi na dočeku. A u Jadranovu... Kada te dočeka klub, to je nešto posebno. Došli su suigrači i sumještani i baš je bila izvrsna fešta.

Nataša Car

Karlo Šaban na postolju u Kini

URSULA BALAS
OSVOJILA SREBRNU
MEDALJU

Otvoreno Prvenstvo Hrvatske za juniorske klase u Omišu 25. – 28. listopada 2018. godine

Omiš je bio domaćin upravo završenog Otvorenog Državnog prvenstva Hrvatske za juniorske klase. Organizator prvenstva bio je Jedriličarski klub *Omiš* iz Omiša, a na prvenstvu je sudjelovalo 57 natjecatelja u klasi laser 4.7 i 18 natjecatelja u klasi laser radial iz Hrvatske, Švicarske, Njemačke i Crne Gore.

Još jedan veliki rezultat jedriličarke Ursule Balas

Za ekipu JD-a *Vala* uz pratnju trenera Roberta Jurinčića jedrili su Ursula Balas, Nika Manestar, Luka Gregović i Bianka Maria Ornik u klasi laser 4.7 te Leon Ključ u klasi laser radial. Tijekom triju dana prvenstva jedrilo se pet regata. U petak su se jedrile tri regate po jugu 12 – 16 čvorova, dok su se u subotu jedrile još dvije regate po jugu 18 – 24 čvorova. Posljednjeg dana prvenstva jugo je puhalo preko 35 čvorova, stoga je regatni Odbor odlučio da neće biti jedrenja.

Jedriličari JD-a *Vala* opet su završili u samom vrhu natjecanja. Ursula je završila u ukupnom poretku na fenomenalnom 3. mjestu, dok je u konkurenciji djevojčica bila 2. i osvojila srebrnu medalju. Nika je završila na odličnom 10. mjestu, a Luk, iako jedan od najmlađih jedriličara (12 god.), na prvenstvu je ostvario jako dobar rezultat zauzevši 23. mjesto, dok je u konkurenciji jedriličara U-16 zauzeo 4. mjesto. Bianka Maria, također jedna od mlađih djevojčica, prvenstvo je završila kao 50. u klasi laser radial. Leon je zauzeo vrlo dobro 10. mjesto.

Također valja napomenuti da je ovo treće odličje JD-a *Vala* u ovoj godini nakon bronce s Europskog prvenstva, zlata s Ekipnog prvenstva Hrvatske, a osvojena je i srebrna medalja... Konstantno u vrhu CRO-jedrenja!!!

JD Val

VELIKI USPJEH MLADOG CRIKVENIČKOG RUKOMETAŠA

Paulo Grozdek o svojoj karijeri u Poljskoj

Mladi crikvenički rukometaš **Paulo Grozdek** nakon dviju godina igranja u riječkom Zame-tu karijeru je nastavio u Poljskoj, gdje igra u **MKS Handball Kalisz**, klubu iz istoimenog grada koji nastupa u najjačoj Poljskoj rukometnoj ligi. S obzirom na to da su Paulu tek 23 godine, transfer u Poljsku veliki je pomak u njegovoj uspješnoj karijeri, posebice zato što je poljska Superliga jedna od najjačih rukometnih liga na svijetu. Zamolili smo ga da nam kaže ponešto o sebi i svojoj karijeri.

Možete li se ukratko predstaviti našim čitateljima?

– Pozdrav svim čitateljima! Ja sam Paulo Grozdek. Rođen sam 5. 3. 1995. u Rijeci. Završio sam Osnovnu školu Vladimira Nazora u Crikvenici. Po struci sam geodetski tehničar, a Građevinsku tehničku školu završio sam u Rijeci.

Kada ste se počeli baviti rukometom i koja je bila Vaša najveća motivacija?

– Uf, davno je to bilo. Rukometom sam se počeo baviti kada sam upisao prvi razred osnovne škole, 2001. godine. Sjećam se kako je to počelo. Trener Darko Jeličić, ujedno i moj prvi trener, išao je po školama pričajući o rukometu u potrazi za zainteresiranim dečkima koji bi se htjeli baviti sportom. Meni je to djelovalo zanimljivo, a i većina mojih prijatelja počela se baviti rukometom. Jako sam društvena osoba i htio sam vidjeti kako bi se snašao u rukometu. Svidjelo mi se i, evo, do danas smo rukomet i ja nerazdvojni. Prve rukometne korake napravio sam u svom RK-u Crikvenica. Nakon toga uslijedilo je jako lijepo i nezaboravno razdoblje mog života. Cijela moja generacija otišla je igrati u RK Bribir kod, nažalost, pokojnog trenera Darija Stipeča, koji nas je uvijek ne samo u sportskom nego i u životnom pogledu, što je najvažnije, usmjeravao na pravi put, da budemo dobre osobe. Hvala mu na tome!

S RK-om Bribir proputovao sam gotovo čitavu Hrvatsku i dio Europe. Puno turnira igrali smo u Hrvatskoj i izvan nje te donijeli puno osvojenih medalja i pehara. Istaknuo bi 2006. i 2007. godinu, kada smo osvojili Partille Cup u Göteborgu (u Švedskoj), što je jedan od jačih turnira u svijetu za mlađe kategorije. Uistinu smo imali jednu dobru generaciju u Hrvatskoj.

Postoji li neki trenutak u kojem ste preispitali svoj izbor i htjeli od njega odustati?

– Naravno, kao i u životu tako i u sportu ima puno uspona i padova. Bilo je kriza, nezadovoljstva, ali u ni jednom trenutku nisam razmišljao odustati. Nikada ne odustajem od postavljenih ciljeva.

Kako je došlo do Vašeg transfera u Poljsku? Kakva je bila reakcija kada ste dobili ponudu?

– Od 2014. do 2017. imao sam stalni posao u Državnoj geodetskoj upravi, u Područnom uredu za katastar Rijeka, a istovremeno sam od 2015. do 2017. igrao rukomet u RK-u Zamet. U sezoni 2016./17. ostvarili smo povijesni uspjeh

Paulo Grozdek s prijateljima

kluba i igrali EHF Cup. Izborili smo igranje u 3. pretkolu tog natjecanja s Melsungenom. Prije toga odigrali smo protiv Creteila, i CSM Bucuresti. Četiri odlične utakmice odigrao sam protiv CSM Bucuresti i Melsungen. Nakon toga imao sam nekoliko inozemnih ponuda raznih menadžera. Počeo sam ozbiljno razmišljati o odlasku u inozemstvo. Jedan dan nazvao me je prijatelj Antonio Pribanić koji mi je puno u tom pomogao na čemu sam mu jako zahvalan. Inače, igrao je u poljskoj Superligi i stekao puno poznanstva.

Predložio me je u Klub Energa MKS Kalisz i tako su započeli pregovori. Naravno, prvo je nastupio pozitivni „šok“, ali sam istodobno bio i presretan. Ni jednog trenutka nisam se

Fot. Michał Sobczak

Arhiva kluba

MKS Handball Kalisz, rukometni klub u kojem trenutno igra Paulo Grozdek

dvoumio jer se takve prilike pojave jedanput u životu. Odmah sam objasnio svojim nadređenim na poslu da mi se otvaraju druge mogućnosti koje želim iskušati i riskirati u njima. Hvala im na razumijevanju i svemu što su napravili za mene. To je bilo najbolje za mene – produžio sam ugovor još jednu sezonu. Naravno, velika hvala mojoj obitelji koja mi je cijeli život kao podrška i sve ovo omogućila.

Koliko Vam je trebalo za prilagodbu životu u Poljskoj i koji su Vam bili najveći izazovi?

– Na početku, iskreno, nije bilo baš tako teško. Imao sam veliku sreću jer ovdje u Kaliszu živi već 20-ak godina naš Hrvat Saša Bošnjak koji mi je pomogao, upoznao me s gradom, restoranima i drugim znamenitostima. U ekipi je bio i jedan golman, reprezentativac BiH-a Edin Tatar, koji je dvije prethodne sezone odradio u Szczecinu tako da je znao jezik i pomagao mi u sporazumijevanju s drugim dečkima iz ekipe. Nekoliko prvih mjeseci razgovarao sam s ostalim suigračima na engleskom jeziku, ali sam brzo usvojio osnove poljskog jezika, pa se mogu pohvaliti da sada jako dobro razumijem i govorim poljski. Inače, Poljaci su jako slični nama pa nema prevelike razlike u kulturi, prehrani i ostalim običajima. Najveći izazov bio mi je priviknuti se biti daleko od obitelji, prijatelja i mora. Ali danas je i to jednostavno i pristupačno. Stalno sam s njima u kontaktu preko WhatsAppa, Messenger-a i telefonskih poziva.

Klub, suigrači, publika i atmosfera – jesu li se, kada su u pitanju ti segmenti, ispunila očekivanja koja ste imali kada ste odlazili?

– Sve je jako dobro organizirano i posloženo. Svaki dan ljudi u klubu trude se da bi nam bilo čim bolje. Imamo sve uvjete koji su potrebni za rad i napredak. Vlada jako zdrava atmosfera u klubu i oko kluba. Naše je to im vratiti igrom na parketu uz što bolji rezultat.

U ekipi nisam jedini stranac. Uz mene su ovdje i tri Bjelorusa. Kao ekipa mi smo spoj mladosti i iskustva. Svi suigrači također su mi jako puno pomogli kako bih se ovdje osjećao kao doma. Naša Arena Kalisz prima oko 4200 ljudi. Na svaku našu utakmicu dolazi najmanje 3000 tisuće ljudi, što mi je bilo nezamislivo u odnosu na hrvatsku ligu. Imamo i klub navijača koji nas prati na gostovanjima i priredi predivnu atmosferu u dvorani na svakoj domaćoj utakmici. Sve u svemu, prezadovoljan sam svim, a na meni je i dalje raditi, truditi se i davati uvijek sve od sebe.

Kako provodite vrijeme kada niste u dvorani?

– Uglavnom treniramo od ponedjeljka do srijede dva puta dnevno. Četvrtak i petak treniramo jedanput, a subotom uglavnom igramo utakmice, tako da i nemam puno slobodnog vremena. Nedjelja mi je slobodan dan i koristim ga za jedno sa suigračima za odlazak u Aquapark Kalisz gdje se oporavljamo za novi radni tjedan.

Daniela Župan

Paulo Grozdek

Arhiva kluba

Advent

CRIKVENICA

ADVENTSKI PARK
1.12. - 30.12.2018.

100% Romantično

 slasni zalogaji topli napitci druženje

 glazba i koncerti poseban ambijent

CRIKVENICA

 adventcrikvenica